

העולם הזה

זוהי - הנערה שכגללה פרצו פרעות ראשון-לציון

הסכין

עדיין

שלופה

7.10.62 י"ב

אינה מתכנתת לשים להן קץ? בימים אלה הגיע לידנו עלון הנושא את הכותרת השמית "מפלגת פועלי ארץ-ישראל", אל, סניף שדרות". הוא יצא עוד בימי החירות. הוא כתוב בצורת מכתב גלוי לאחד העסקנים המקומיים, שהוזכר באותם הימים בדו"ח העולם הזה על עיירה זו. אחד מפרחי הכרוז:

"אתה חוסר לעתון העולם הזה שקרים ועלילות וחצאי-אמת, גם כאשר אתה יודע היטב שעתון מולוכך זה מגיע לידי שונאי ישראל היושבים במצריים וביתר ארצות ערב. אולי נחמת, ובוודאי נהנית, מקולי קהיר, שהקריא את דבריך כפי שנכתבו ב"עיתון מטונף זה".

קשה לתאר כי היועץ המשפטי לממשלה יגיש משפט נגד מפלגת פועלי ארץ-ישראל על כרוז זה.

ורק דרך אגב נזכיר: אם כך מדוברת מפלגה כשהיא במיעוט, ועוד אין בידיה שלטון טוטאליטארי — איך מדבר אם תגיע אייפסו שלטון מוחלט?

★ ★ ★

השבוע נשאלו כמה וכמה מחברי ה"מערכת על-ידי ידידיהם: "לכל הרוחות, איך אתם מגלים את האינטווסים המעניינים האלה בכל רחבי הארץ?"

יוסף

כחונתם היתה ל- דליה לוגאסי, הצעיר מה מבאר-שבע, ש" צלילותיה המרתקות פורסמו בגליון ה" אחרון. אופייה ה" אכסוטי של נערה זו עשה, כנראה, רו" שם עז על קוראים רבים של העיתון.

התשובה לשאלה היא: הקוראים שלנו דואגים לכך בעצמם. היה זה קורא נאמן מבאר-שבע שכתב לנו מכתב, היפנה את תשומת-לבנו לדליה, וסיפר לנו, במכתבו, חלק מן הסיפור.

אולי יש גם בסביבתך אנשים מעניינים? אולי אתה מכיר את הצעירה הצריכה להיות "נערת החודש" הבאה של העולם הזה? אם כן, כתוב לנו, ספר לנו קצת עליה. אולי יביא הדבר לפירסום סיפור מרתק כמו סיפוריה של דליה.

★ ★ ★

מאמרי על "הפאשיסט המצוי" בשבוע שעבר צורר כמה תגובות תמוהות למדי. קוראים אחדים, המסחגים את עצמם כשונאי-ארעבים מושבעים, כועסים על כי טענתי כי הפאשיסט המצוי הוא תמיד נחות, מכר ער ובלתי-מושך.

כך, למשל, כותב גד אלמוג מירושלים: "... אתה יוצא מתוך ההנחה שהפאשיסט המצוי בישראל, ובעולם כולו, הנו טיפוס נחות, מכוער ומצומק, החש בצורך פסיכו-לוגי למצוא משהו נחות ממנו. מבלי להיכנס לוחיכות על כך, אציין רק כי העם הגרמני, אשר באופיו נשאר ברובו פאשיסט טי עז עצם היום הזה, ודאי שאינו מורכב רק מננסים ומבעלי-מום. אנשים כהידרית, קלנטברונר, גרינג (למרות משמגו) ואפילו אייכמן, היו ללא ספק פאשיסטים, אך גם ללא ספק יפיתורא".

טעותו של הקורא אלמוג היא, שאינו מבחין בין הפאשיסטים האמיתיים — מיסד די המפלגה והוגי-הדעות שלה — לבין הפקידים המבצעיים, הביצועיסטים, שיכלו לשרת כל מייסטר טוטאליטארי. במאמרי "מדוע חייך אייכמן" (העולם הזה 1309) ניסיתי להסביר את ההבדל היסודי בין שני הטיפוסים.

מן הידועות היא, כי הצמרת הנאצית האמיתית היתה אוסף של גרוטאות אנושיות. היטלר היה מופרע ומכוער, גבלס היה בעל מום קשה (צליליה כתוצאה ממה"תלידות), גרינג היה נארקומאן (והונכס לפחות פעם אחת לבית-חולים לחולי-רוח), שטרייכר היה פטיכופאת ומנחן מבחינה גופנית, ריהם היה הנומסכסואלי, הימלר היה מכוער ביותר. הנאצי החשוב היחיד שלא היה מנחן או מכוער, גריגור שטראסר, פרש ברגע האחרון וחולס.

בשעתו נפוצה בגרמניה הכדיחה הבאה: "איך ניראה הגבר הארי שהור-הגנע? הוא בלונדי כמו היטלר, תמיד כמו גרינג ויפה תואר כמו גבלס".

מדוע משכה חבורה כזאת טיפוסים כמו הידריך ואייכמן, שהיו שייכים לסוג אחר? הפאשיזם הוא כמו עבריינות-צעירה — הוא מושך אליו טיפוסים מופרעים ממש"פחות הרוסות, או בני אבות עריצים. מדוע העם הגרמני, שאינו עם של נני

ובכן, חוק לשון-הרע לא מת. כך הב" טיח שריהמשפטים, דוב יוסף, בראיון שנתן השבוע. מדבריו אנהנו למדים גם מה יהיה קרה-המיתקפה בעוד כמה שבועות, כאשר יובא שוב לכנסת.

בהצעת-החוק "חלו שינויים". אילו שינוי יים? בהצעה הקודמת, היו כמה מן הסעיפים כליכך צורמים, כליכך מבעיתים, עד שמש" כו אל עצמם את מרבית ההתקפה. תוקפי ההצעה, בארץ ובעולם, שילחו את מיטב חיצייהם בסעיפים אלה.

את אותם הסעיפים מתכנתת הממשלה למחוק הפעם — כדי להציג את הנוטר כדוגמה של תחיקה ליברלית, מתקדמת.

כך, למשל, יחתרו מנסחי-החוק על ה" סעיף שיאפשר לבית-המשפט לסגור עתון שחוייב פעמיים בהוצאת-דיבה, כפי שאומר דוב יוסף בצדק (הארץ, 18.10.62) — אין כל צורך בסעיף כזה. כי "חוק אחר כבר מאפשר לשרהפנים לסגור עתונים. וגם אם יטיל השופט קנס של עשרות אלפי לירות על עתון — האין זו סגירת עתון?"

כאן מגיח דוב יוסף, בכנות וביושר האופייניים לו, את האצבע על נקודת-התורפה: די בחוק המחסל מראש כל אפשרות של הגנה יעילה, ושיביא להרשעת ה" עתון בכל משפט. סגירת העתונים החופ" שיים תבוא או ממילא. חופש העתונות יפול מן העץ כפרי רקוב.

על כן, לקראת המערכה הקרובה, כדאי להזכיר כמה מן הטענות שהשמענו נגד ה" הצעה הקודמת, ושלפי כל הסימנים יישארו בתוקפן במידה שדה כלפי ההצעה החדשה:

- ההצעה קבעה כי פירסום יהיה בגדר לשון-הרע גם כשהוא אמת, אלא אם "הפירסום לא חרג מתחום הדרוש לטובת אותו עניין ציבורי".

גם אם הוכח כי הפירסום היה אמת וכי לא חרג מתחום הדרוש כנ"ל, יורשע הנאשם אם לא יוכל להוכיח כי ההוכחות היו בידיו לפני הפירסום. כלומר: הוא ילך למאסר אם לא יגלה את מקור-האינ"פורמציה.

● לפי ההצעה, גם המודיע ילך ל" בית-הסוהר, יחד עם העורך, המנהלים, ה" כתבים, ופועלי הדפוס.

● בהטילו אחריות פלילית על הפוע"לים, הוא מאפשר צנזורה של איגוד ה" פועלים על העתון.

● כל המשפטים על לשון-הרע יהיו סודיים, כך שאין לציבור ביקורת עליהם, וכל שופט יוכל לעשות כטוב בעיניו. למאשם אין מה להפסיד — אפילו יוכח במשפט כי הפירסום היה נכון בכל פרי"טיו, ואף לא מיצה את תומרת הדברים, איש לא ידע על כך. אם נאשם אדם שהוא אויב השלטון, ובמשפט נתגלה חומר מר"שע על אנשי המישכר — לא יובא הדבר לידעת הציבור.

● איראפשר יהיה לחקור את המאשם על אופיו, עברו ומעשיו — אפילו במשפט הסודי. השופט חייב להפסיק כל חקירה כזאת.

● החוק גותן אפשרות למדינה לחסל את כל מבקריה — אך הוא מונע בעד אדם פרטי מלהגיש משפט על הוצאת לשון-הרע נגד מקורבי השלטון. רק היועץ ה" משפטי יוכל לתבוע — והוא יכול לתבוע לדין כראות-עיניו את מי שהוא רוצה ולא לתבוע לדין את מי שאינו רוצה.

● כל השמצה מטעם השלטון, על-ידי ראשי המישטר ופקידיו — תישאר מחוסנת מפני כל תביעה.

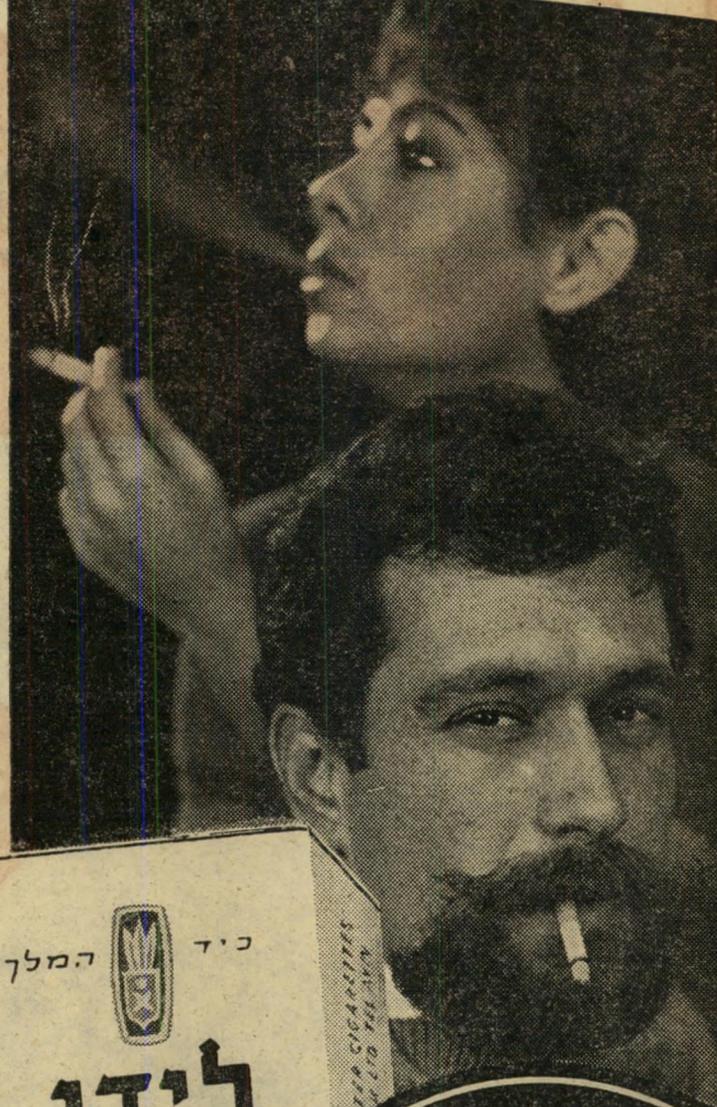
קיצורו של דבר — לפי הצעת-החוק כמ" עט ושוב אין כל אפשרות לעתון להגן על עצמו מפני תביעה כזאת. העתון נכנס לזירת ההתאבקות המשפטית כשידי קשי"רות מאחורי גבו ורגליו כבולות בשרשרת — ואילו היועץ המשפטי נכנס לזירה כי" שהוא חופשי מכל הכללים, ובידיו אלה של עופרת. בתנאים כאלה, באמת אין כל צורך בסעיף מפורש שיאפשר סגירת-העתון. הצעה כזאת תובא מחדש בפני הכנסת. הממשלה ננסה לקבל צליה מראש תעודת"הכשר מטעם עורכי היומונים, המשועבדים לה במישרין או בעקיפין, כדי לטעון בפני הכנסת כאילו "העתונות" מסכימה להצעה. מאחר שלדברי דוברי השלטון עצמם מכחן החוק כליכולו נגד שבועון מסויים, יהיה נדמה להם שאין להם מה להפסיד.

כך אנהנו מתקרבים, כנראה, למערכה חושה בין כוחות-האור וכוחות-החושך. ל" כל ידידינו — בארץ, ובעיקר בחוץ-לארץ — אנו יכולים להגיד רק: היכון לקרב.

★ ★ ★

מי הם המשמיצים האמיתיים? מהו סוג ההשמצות אשר הצעת חוק לשון-הרע

היא שונה. היא מיוחדת במינה

היא...
"BLENDED"

תוצרת דובק - ערבות לטיב

פרסום רו יעקבסון

תועדון הטויסט

הראשון בישראל
יפתח ביום 1 לנובמבר 1962

ב"אטום בר" קפה ומסעדה

רחוב בן-יהודה 171, תל-אביב
פרטים והרשמה ב"אטום בר"

בכל יום בין השעות 5-8 אחה"צ

הבא 2 תמונות. מספר המקומות מוגבל.

העורך הראשי:
אורי אבנרי

ראש המערכת:
שלום כהן

עורך משנה:
רוב איתן

כתב ראשי:
אלי תבור

צילם המערכת:
יעקב אנוור

עורך כיתוב:
אבשלום קורן

צייר המערכת:
זקי

חברי המערכת:

אורי אלון, שלמה אלון, שייט נלור,
לילי גלילי, דוד חורוביץ, חיים הננבי,
דוית ורד, יוסף אביחמדי, זיוה ירוב,
אכילה סטו, עמוס קינו.

העולם הזה

המוציא לאור: העולם הזה בע"מ.
רחוב גליקסון 8, תל אביב, טל. 22*67*85.
ת. ד. 136. מען למברקים: "עולמפרסט".
דפוס משה שהם בע"מ, ת"א, טל. 31139.
ההפצה: דוד טופל ובניה, תל אביב.
המערכת איננה אחראית לתוכן המודעות.

העתון הנקרא ביותר במדינה

השואות האירופיות. גדולי היהדות — מ' יהודה הלוי ועד הרמב"ם — חיו בארצות מוסלמיות והשתתפו באורח פעיל בעיצוב תרבותן.

השיגה הערבית, שהיא תופעה חדשה לגמרי, החלה רק עם הדירת הציונות ל' ארץ ישראל. וזהו ההבדל התהומי בינה ל' בין הנאציזם. הנאציזם השמיד את היהודים מתוך מחלצות גזעיות, ללא שום סיבה סבירה, ואילו המלחמה בין ישראל וערב היא מלחמה שיגרתית בין שתי אימות, ש' החלה לפני חמישים שנה וטרם נסתיימה. זוהי התנגשות בין שתי תנועות שיחורור לאומיות, ששתייהן צודקות כשלעצמן, אשר למרבה הצער טוענות לאותו שטח-אדמה ושלא שכלול — באשמת שתיהן — ל' השתלב יחד בעוד מועד.

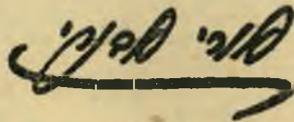
לא יתכן שלום עם נאציזם. אך השלום בין ישראל וערב אינו רק אפשרי, אלא גם חיוני. חיוני לישראל, וחיוני לערב. ה' פאשיסט המצוי, הישראלי והערבי, המפריע לשלום זה והחותר לקראת מלחמת-השמדה הדדית, הוא האויב מס' 1 של ישראל — ושל ערב.

סים מבחינה גופנית, הפך (ואולי נישאר) פאשיסטי? ניסיתי לענות על כך בספרי צלב הקרס (בהסתמכות על תיאוריות שלא אצל המצאתי אותן): מפני שהעם הגרמני סובל מתסביך-נחיתות קולקטיבי עמוק, שמקורו בהיסטוריה המיוחדת שלו. הוא הרגיש (ועדיין מרגיש) את עצמו נחות, ועל כן הוא זקוק לסם נחות ממנו.

הקורא אלמוג שואל עוד: "הקו של העולם הזה היה תמיד שאין לחדש את הקשרים עם גרמניה, לאחר מה שעוללה לנו בתקופת הנאציזם. כיצד יכול, אפוא, איתו עתון לדרוש ממני להתחייב כשהוא אל שחה אל שבני הערבי, אשר עמו רוחש לעמי שינאה פאתולוגית זה דורות, ואשר הוא, או אביו או אחיו, הרג את קרובי במאורעות?"

דומני כי הקורא אלמוג, כמו צעירים רבים אחרים שעברו את מערכת-החינוך הישראלית, מצטיין באידיעה מפליאה של רקע יחסי ישראלי-ערב.

בעולם לא סבלו הערבים משינאה פאתולוגית ליהודים. ההיפך הגמור הוא הנכון. המרחב השמי היה תמיד טהור משינאת יהודים פאתולוגית, מרדיפות ומפוגרומים, מן הסוג המלחה את כל התרבות המערבית בארץ. האחרונות כמוסיקת-רקע צורמנית, מקארל הגדול ועד היטלר, ארצות האיסלאם קלטו תמיד ברצון את פליטי

מכתבים

ואת אנשי הגזע העליון מסוגו. אבל לכנב מלים רבות, ריקות וסמוכות. זה כבר מר' ניו וגם לא יאה לאיש המשיר עצמו לגזע עללה יותר.

ניסים אפרתי (ספרדי טהור), קרית אונו

... על הכנסת לחוק חוק כי נשואיו מותרים רק לבני זוג מערות שונות. כמלים משפוט: אישכנו לא יוכל על ספר החוק הנ"ל להתחתן עם אישכנו, כי אם רק עם ספרדיה או לחיבר. אני בעצמי נקמתי שיטה זאת, לקחתי לי לאשה בחורה ספרדיה ואני מודה לאלהים על זיווג זה.

א. ע., תל אביב

האייכמניזם המהייר

משפט אייכמן לא הצליח לא בגלל חוסר גינוני הביצועים, אלא כיוון שהעומד ל' משפט לא היה אדם אלא צורת משטר. איות בתי-משפט מסוגל לדון משטר כוח. בית המשפט הישראלי? הוא לא היה מסוגל ל' דון משטר כזה, לתקוף צורתו ותוכנו, לא יכול היה להוציא מסקנות מחלטות — וכל אחד נשאר עם הרגשת פחת ואי-ספוק. כמה הכל לנו הדבר כיהודים. אך כאן דווקא עיקר המעוה ויבתה: הרצון להסתכל על התופעה מבחינה לאומית יהודית, היינו לאומית — זהו סכר ללא מוצא ומתרוו.

אייכמן האדם אינו חשוב — אייכמן ה' סלל חשוב. והרי מה שמסמל אייכמן מרים את ראשו כארצות רבות... בזכות מאמרו של אבנרי, מדוע חידד אייכמן? (העולם הזה 1309), הוכרחה ל' נבש את דעותיו בנידון. ער עכשיו, איד שהוא הצלחתי להתחמק — בגלל שהפעמים האישיות מרים מדי, המונות העבר חיות וזועקות נקם — ואין טעם לדבר על האוב ייקטיביות של האינטליגנט.

יוסף ורמקן, חיפה

הפאשיזם המצוי

לנוכח הפרעות הנזעזעות שפרצו בנצרת (העולם הזה 1308) חייב אני להגיב על צד אחר של הבעיה: לפני ימים ספורים הייתי בכרמיאל ושמעתי שם רבנים שהעבירו בי רטט של איינטימות. כש קרא הנער את הדבר שה לחזר האורחים, אמר חזר מספר פע' מים על המלים: "עם סגולה" ו"אור ל' גוים". נער צעיר, וכבר מכניסים לראי, שו ולנכשו את ה' מושגים הגלובליים, כאילו עמנו הוא עם מיוחד העולה על כל "הגוים". עד שתי ימשיכו תורו' נו, מורינו ושרי ממשלתנו לדרוש ב' נו מושגים מסופים ומסוכנים מסוג זה?

הגיע הזמן לחנך את עמנו, וביוחד זה? הדור הצעיר, שאנו עם ככל העמים, על יתרונותיו וחסרונותיו, ולא עם של "אתה בחרתנו".

מיקאל לוי, תל אביב

כקודא תיקי מכיר אני את עמדתכם לגבי השאלה הערבית במדינה. אודה על האמת, לא כתמדי אסתיו הפעם ואציון בפניכם שלא עולה חשד מאלג'יר, אלא כעבר, הנני תומר בעמדת השוללים יחסים בין שני ה' צדדים, כפי שהובאה בכתבה, מין וזוע ב' נצרת" (העולם הזה 1308). וזאת היות וה' ערבים מעוניינים ביחסים אתנו רק כדי להשיג את בנותינו.

אך על נקודה אחרת אהיה מוכן להצביע, והיא: ניצול המועד הערבי במדינתנו ה' נאורה, בידיעה של ההסתדרות. קיימת חב' (חמשך בעמוד 4)

ספרדים במחתרת

נא קבלו ברכת לוחמים, ברכת השוויון ו' נמר התימה טובה. קראנו בעתונכם, במדור "מכתבים", דברי מר משה ברנשטיין מתל אביב ומר' נועם מבתיים (העולם הזה 1309). נודה לכם מאוד אם תואילו לפרסם בעתונכם הנכבד קריאה אל קוראיכם הנכ' בדים להעיר הערו' תימה, להפנות את לותיהם ולהציע ע' עותיהם בקשר ל' קיום ופעילות, חזית השוויון הלאומית, כמורה או פתחיו בים לענות ולהסו' הסבר ולקבל כל ה' עה קונקרטיית וקוני סטרוקטורית.

קראנו במדור "ב' מדינה" תחת הכו' תרת "בסער — אף אחרי" (העולם הזה 1310), את הסבלה של היחס בין איש' כנוים ובני ערות המרחב בפקידות הבכירה בממשלה. ממנה אנו למדים כי יש ויש ב' תוכנו פקידים מוכשרים למשכרי הפנים וה' משפטים, אך לא למשרדי הסער, החינוך, הרוח וכו'.

האם עלינו לקבל הדיון ולהישאר אדי' שים לטבלה הני' המשקפת בקצה המולג בלבד הפליה בני ערות המרחב? אנו אומ' רים: לא ולא! לא נקבל הדיון וטופת המוח לא תצליח. אנו לא מבלים הדיון שכולנו עמי הארצות" וישל האשכנזים מלומדים, אקדמאים ומשכילים.

על דעת המועצה הומנית של "חזית שיוון לאומית" אנו פונים להחלי למערכה נלויה למאבק נגד ההפליה!

יונה, דובר חזית שיוון לאומית, אישם

החלטתי למלא חובה אורחית גם אם ה' דבר יעלה לי בשמשות מנופצות, כמו ל' דיורי אותו בית עלוב ברהוב דרהאו. כוונ' תי לעמדתכם בעניין, המחתרת הספרדית. קל ונות לעתון כשלכם לרכוב על גלי התמר' מרות של ציבור, "מדוכא" כביכול, מבלי ש' הדבר יחייב לרדת לעומק הנושא.

ככתבם שלכם, אתם שופכים דמעות תנו על חלקם הזעום של יוצאי ארצות המזרח בקרב הפקידות הבכירה. עובדה ידר' עה היא שניתן להעזר בסטטיסטיקה כדי להוכיח את מה שרצו לנו. לכן, אם ניקח את חתר האוכלוסיה לפני הרכב ערתי, אפי' שר בקלות לומר שמחצית הרופאים ב"הר' סה" חייבים להיות מעיראק, או שליש מ' פועלי הנפל ממוצא הונגרי רוקא. אולם כיצד תראה התמונה כאשר נערוד חתר מכו' סם על רמת השכלה ונתונים אישיים? לא הייתי רוצה לראות מנהל משרד ממשלתי, שכל הכשרתו המצועית נובעת מהיותו יוצא ארץ מסוימת ואשר אין לו מושג ברברי יהודי! ובכלל, יוצאי ארצות ערב נדלו וחונכו בצורת מימשל ובהווי חברתי מפגנים ביותר, ולטובת-טובתנו רצוי ש' ילמדו פרק בדימוקראטיה אירופית לפני שיקבלו על עצמם עול בהנהגת המדינה.

חיים ויטמן, ראשון לציון

אני מועל בניין ובערב ראשי-השנה מקב' לים כנהוג לי מהקבלו, לא חשוב מה. אנו עברנו שבעה איש באותו יום בניין — ארבעה ספרדים ושלושה אשכנזים. כל הספר ררדו קיבלו מהקבלו יון בלבד, בזמן שה' אשכנזים קיבלו קוויאק, מבלי שהקבלו ינ' להסתיר את המעשה המפחיר.

שלמה זמיר, יפו

אילו היה מר משה ברנשטיין אומר את מה שחיה לו לומר על בעיית הקיפוח ב' מדינת ישראל ועל תופעות המחתרת הס' פדיות בקצרה וביתר פשטות, היה אומר כד': "אני מעמר עליון ולכן אני מחייב הפליה!" או היה, אולי, מקום לכבד אותו

העולם הזה 1311

חליכות הריון
בגדים איכותיים

תאם

תא שדוד מסדריק 19
62 19 13 12

בפעם הראשונה
במכירה חופשית
שעונים
שויצרים

במחירים
כמו בשוויץ

GIRARD-PERREGAUX
Fine Watches since 1791

Pronounced "JIRAR-PERRYGO"

להשיג בפרסונות
טופז
ת"א, רחוב דיוגנוף 121

סקידים I
תדמידים I
סמורנמים I

הרשמו עוד היום לקורס החדש ל'
קצרנות
קברית ו/או אנגלית

אני חושבים, סממים בשבוע)
ב. גולמן גרגי (GREGG).
המנהל: ח. ברקמא (קמפינסקי)
תל אביב: רחוב גורדון 5.
ח'ספה: בבית-הספר "במעלה",
רחוב שפריה לוי 30
ה צ ל ח מ ו כ ס ח ת

למשל לרקוד...
אצל
"זאק"

תל אביב
בן יהודה 49

בבוקר, אחה"צ ובערב

בנות-הבית

עברית, אנגלית, צרפתית, גרמנית
כחות מיוחדות למבוגרים ולתלמידי בתי-ס יסודיים ותיכונים

★ הכנה לבגרות.
★ שפה שמושית
★ קורסונדנציה מסחרית ב' אנגלית.

★ הכנה ל- Cambridge Proficiency & Lower Certificate.
★ קורסונדנציה מסחרית ב' אנגלית.

★ ספרדית, איטלקית, רר-סית, פורטוגזית, ערבית.

ת"א, נחלת-בנימין 2, טל. 56347 • פתח-תקוה, מונטיפיורי 4

לרגל ההצלחה היוצאת מן הכלל של מכוניות "דאף" הנעות בכבישי הארץ וכהוכחה לאימון שרוחשים אנו ל"דאף", החלטנו להעניק החל ב-10.10.1962

אחריות בלי הגבלת הקילומטרים

יתרונות ה"דאף" הם:

- הנעה ללא החלפת הילוכים.
- מנוע 9 כ"ס, קידור אוויר.
- אין צורך בסיכה.
- 5 מקומות ישיבה נוחים.

מכוניתך המשומשת תתקבל במחיר הוגן.

אחים הרסו
רח' ריב"ל 26 • טל. 33245 תל-אביב

השי האישי

הקלטת תקליט של קולך

ברמצוה, שירי ילדים, נאמרים (גם מסרטים שלך).

שרות תיקונים עם חלקים מקוריים

Grundig, Uher, Telefunken, Philips

ותוצרת אמריקאית

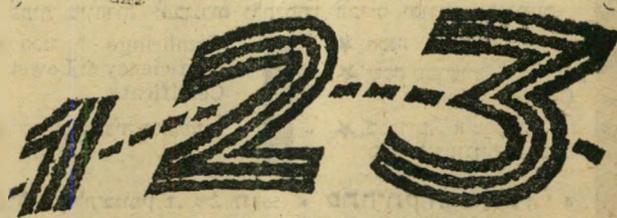
סרטיהקלטה חדשים: 600 רגל - 11 ל"י; 1200 רגל 17.50 ל"י

בכמויות מוגבלות

שרות ישראלי להקלטה

תל-אביב, רחוב אידלסון 4, טלפון 56433

היום זה סוד, אולם מחר כולנו נדרוש

(המשך מעמוד 3)

רת שמירה בארץ, שמרכזה בתל-אביב. הברה זו מעסיקה שומרים לפי חוזה קבלני על מנת להסיר מעליה את העול שבתשלומים סוציאליים. והרי מקרה שקרה: לבדוי מי סביבות נצרת, שהעסק לפי חוזה קבלני בשמירה באחד מקיבוצי הסביבה, אירעה לאונה בעבודה, כשטרקטור פגע בשתי רגלי, וזאת תוך כדי עבודתו כשומר. הוא שהה בביתו עם גבס כחודשיים ימים. את תביעתו לקבלת דמי פגיעה בעבודה דחה המוסד לביטוח לאומי היות והשומר היה קבלן. הברת השמירה מתעלמת ממנו לחלוטין והברת הביטוח של הטרקטור מפנה את השומר למעבידו - כלומר, להברת הי שמירה. עד היום טרם קיבל הבדוי פרוטה. החוזה עם הברה, אינו יודע מה זה חוזה קבלני. כצורה כזו מועסקים בהברה לא יהודים רבים, וכי איזה יהודי יסכים לעי כור בתנאים כאלה?

א. א. עפולה

מפליה - אותי העובדה, שאורי אבנרי, בתור חבר אצ"ל לשעבר, נעשה למנו של הערבים המסכנים במדינתנו. האומנם? מדוע תחשבו שבממשלת ישראל מפעמת שנאה עזה לערבים? האם לערבים במדינה לא מפעמת שנאה לשם ישראל? הרי במקרה שהיו מבטי לים את המימשל הצבאי, היו כולם נהפכים לגויים חמישי. האם אינכם יודעים שהממי שלה תמיד הושיטה יד לשלום לערבים והם דחו אותה בתקיפות?

מרדכי שטרנברג, ירושלים

מי אנתנו שנבוא להכתוב לאשה מי תאהב ולגבר עם מי יצא? האם רק ליהודים מותר לנהוג כרצונם ביחסים בין הוא והיא? והאם כאשר אחד מבני הזוג הוא בן דת אחרת, או אסור? אם לאסור - אז לאסור בכלל. הניע הזמן להפנות את מלוא שימת-הלב לנזענות. גם לאותה "נזענות" המופגנת בין העדות היהודיות לבין עצמן.

האם טרם הניע הזמן להיות נבונים יור תל? האם טרם בגרנו דיינו לדעת שאדם הוא אדם כאשר הוא אדם, ללא התחשבות בצבעו, דתו, נוצו או ארץ מוצאו? האם בחיים הקצרים שאנו חיים רק פעם אחת אייפשר לחיות בצורה יפה וטובה יותר? כאילו זכות אנו בני הדת היהודית, אשר דורות על נבי דורות סבלנו בכל אחר מ הפליה, רכוי והשפלה, כיצד ובאיזו זכות מתנהלים אנו בהפליה, רכוי והשפלה כלפי אחרים?

קשה לטנות אורח מחשבה של דורות תוך שנים כפורות. וכאן מופלת על האמהות חובה קדושה לגדל בנים ובנות בעלי ראש ולב פתוח.

אמהות לוו ידעתו עד כמה קל ואפשר לעצב את נפשם של הילדים, לגדלם הוגנים וטובים. אבל הכל חייב להיעשות בעזרתם עצמם וזו חובתנו הקדושה.

א. רחל, חיפה

מר מנשה שמירא מנצרת עילית פתיחם בכזו ובשינאה לערביי ישראל ובכלל לאורי חים הלא-יהודים של מדינתנו... דעות אלה נפוצות כנראה לבושתנו בחוגים ובמסורות מסוימים, רבי השפעה במדינה. מעניין לשמוע מה חשב על כך אדם, שכמוממי תרם לא מעט לרעיון המדינה העברית והשתמנתו תלויה ברוב המוסדות הציבוריים.

כה מתאר דר' תיאודור הרצל, בספרו "אלמניילנד", את אומיה של המדינה העתי-רה לקום: "אין אנו שואלים לרתו של ה אדם ולנועו. יהא נא אדם בלבד ומצא לנו". ועוד נאמר: "לכל נטיעותיכם אין ערך, והן יכלו ויכששו, אם לא יפרחו בתוכם אהבת הבריות, נדיבותלב וחופש הרעות."

בספר ישנה גם דמות של שובניסט, אחד דר' גייאר, הרוש הפליה כלפי לא יהודים אבל אין לו השפעה גדולה ובזמן הבחירות מכריז דויד ליטוואק, המביע את דעותיו של הרצל עצמו: "אם באחד הנייארים תבד רג, הרי אינכם ראויים אפילו ששימשה של ארצנו הקדושה תהא זורחת עליכם."

הנני מציע שתושבי נצרת עילית יקבלו חיים טובים, "אלמניילנד" לעיון ולקריאה מטעם משרד הבטחון, הממנה על המקום. אזי יהיה משרד זה ראוי לשמו.

אלא שבמציאות העצובה שלנו שולטים הנייארים ואילו הליטוואקים השודים בעי בירות נגד, חוק לתיקון דיני עונשין (בס' חזן המדינה) תש"ז."

דר' אלכסנדר זק, תל-אביב

אתם שוללים, ובצדק, את התופעה של נזענות. אך נרמה לי שאתם מתעלמים מעבי רם של האנשים שהפכו לנזענים בנצרת. אותו האלמני, שבוודאי ככל לא מעט מ מאורעות המוסלמים באלג'יריה, צריך לפי רוק זאת מעליו באיוו צורה. ואם הוא נמצא במקום כמו נצרת, למה שלא יגיב בצורה כזו? דווקא לאנשים כאלה צריך להראות את השליטה שבמעשיהם ולהרתים מרובעים כאלה. אבל אל נעשה מהם חולים ומאשימנים.

אהרון דגן, אשקלון

הפיתרון המצוי והרצוי

הכתבה על רחוב התענוגות באיסטנבול (העולם הזה 1810) מעלה הירחורים מאל פים, שמא כדאי לנו ללמוד מיכנינו בצפון המרחב.

כיוון שלא נותרו לנו אשליות בדבר היותנו עם ככל העמים, בכל הנוגע לזנות, סרסרות ועברות-וספר, הריני מציע לתחום שטח מסוים בכל עיר ואם בישראל, ש יוקדש רשמית למסרה זו, שכל הדיוט מכיר בהריוסות.

בכך נהרוג ארבע ציפורים בסכה אחת:

- (1) נכסיה פיקוח רפואי על כוהנות ה אהבה הקנייה;
- (2) נוכל להסתיין בהרבה פתוי נערות כנות-טובים למסרות אלה, כיוון שלגבר עיניה; יודנם העתיד הפתור הטובטכ ב מערומיה;
- (3) נקל על בני המיעוטים שבקרננו את ההבנה בין הסחורה המוצעת לצורך קניה לבין זו המופגנת לנו בלבד;
- (4) נחשל אחת ולתמיד את מעמר ה סרסוריה-הטפילים הצמוד אל בעלות המסי צוע העתיק ביותר בעולם.

אהוד לוי, חיפה

שערוך

משפלת אימתנית של כבישה מסורתית מאונפת באליה ממותכת.

ברמזון השקני ממוטאי אלון שיסקף מאויוו.

סרוו. סערוו.

אור שחור אצל של יחודה. עין נכספת. עשורת תבלו. ועטיני אשה. אילונית מנוונת. משיפלי קול מסונמט.

סרוו. סערוו. סע. ארוו.

יחיאל חיון, תל-אביב

עקבות בסנע אפריקאי

ברכת שנה טובה להעולם הזה, הממשיך למלא את ייעורו ומספק לנו אינפורמציה מהימנה ושומפת על הנעשה בארץ.

אנו עורכים מה שלושיה חודשים טוול ברחבי אפריקה השי חורה והמתעוררת וי ביקרנו בקניה, מני יקה, ניאסאלנר, רו דסיה, דרום-אפריקה ובסוטולנר.

נהנים משפע מרי אות. ביניהם, כפי שתוכלו להיווכח, עקי כות בסלע של ה דינוואור, כפי שני לינו אותם אחרי חיפושים ממושכים באחד מהנהרות, בי קירבת לריבה, כ-60 מייל ממסרו, הברה של כאסוטולנר, שהיא מדינה עצמאית בתוך אפריקה הדרומית, בי חסות בריטית. הכל-ארץ מאוד הררי, בי נודלה של בלניה.

שמרון

אין התנגדות שתפרסמו את התמונות בעתון. וזאת לאור הכתבה על עקבות דומים שנתגלו בסלע בית-זית (העולם הזה 1808). רציתי רק להצביע על ההבדל בין העקבות שנמצאו בישראל, בהן בולטות שלוש אצת בעות - לבין העקבות שמצאנו כאן, המרי את המט אצבעות. איזה מהם הוא הדינוי זאור?

יובל שטרן, יוהנסבורג, דרום-אפריקה

עקבות הדינוואור מחומש האצבעות - ראה תמונה:

עקבות הדינוואור

דיקדוקי ענבת

קראתי את רשימתכם, העגבת חורה לעי-גוב, על התחדשות הענבת, בסדר במדינת (העולם הזה 1808). היא טובה ועושה רו שם.

אולם ניתקלתי בשתי מעויות, שמן הראוי היה לתקנו:

(1) במקום שהבאתם דברים שנאמרו על ידי, כתבתם כי הנני המזכיר המדעי של איגוד רופאי העור והמין בישראל. צריך להיות: בתל-אביב.

(2) במקום בו אתם מסבירים את המעי נה התולה חלק מן האשמה בתרופות ה אנטיביוטיות, כתבתם: "האנטיביוטיקה ה ניתנת היום בכמויות כה גדולות... צריך להיות: "... הניתנת כיום לעתים כה תכו ש, עד שהיא עלולה לחסל אצל חולי ה ענבת את הופעת סימני המחלה הראשוניים...".

דר' מרדכי זידמן, תל-אביב

החזרה לגטו

תיתי להם לארבעת גדולי האומה — משה שרת, דוקטור ישראל גולדשטיין, יעקב צור ופנחס ספיר, שהופיעו השבוע על במת המיתאטרון הלאומי ופתחו את המגבית המאוחדת בישראל.

לא נכחתי במקום, אך משוכנעני כי כל הפרנסים והגבאים ושאר נשיאי העדה שי ישבו בכורסות, הוצפו בגל חם של זכרונות. כמה זה מזכיר את הימים הטובים, שי אפשר לראותם על הבד בסרט עץ או פלסטיין! כמה זה מזכיר שבת-אחים-גם-יחד ב-ברוקלין ובמיאמי, באוהיה יהודית חמימה! כמה זה מזכיר את ימי הנעורים לפני חמישה שנה, בעיריית גליציה ובילורוסיה, שהוכחדו בינתיים על-ידי הצורך, ימחשמו! זה כל כך טוב, זה כל כך נעים.

הטיל מס — לא לבקש, לא להתחנן, לא לשנור, אלא להטיל. **פקדיהשומה המקולל, לא פחות (ואולי אף יותר) מפקדיהטאנק, הוא סמל הממלכתיות הישראלית.**

***

דוקטור ישראל גולדשטיין ושות' אינם מציעים, הלילה, לבטל את פקיד השומה ואת שר-האוצר ואת מערכת-המיסים בכללה. (חוששני שאילו הציעו זאת, היינו זוכים להתעוררות ציונית אשר לא ידעה הארץ כמותה מאז כבש יואב בן צרויה את הרציון.)

הם רק מציעים להחיות, בצורה של המיסגרת הממלכתית, את ה-מיסגרת הגטואית. אחרי שפקיד-

אין צורך „לגאול“ את אדמת הערבים — ברוך-השם כבר ישנה ממשלה המסוגלת (והגלהבת) להפקיעה בכוח הזרוע, בתוקף הסמכויות שניתנה לה כחוק. כל המיסדות האלה הם פגרים — ולפי דיני ישראל, מקומם די אמות מתחת לאדמה.

יש לחסל את הסוכנות היהודית. יש לחסל את הקרן-הקיימת. יש לחסל את כל מאות המוסדות הי-משחקים במיליוני הדולרים של יהודים תמימים, והחופשיים מכל ביקורת דמוקראטית.

יש לחסל את כל המנגנונים הפוגעים ב-ריבונות המדינה וביעילות המימשל, המחוי-קים בדיניהם סמכויות השייכות למנגנון ה-

וקבעו שיאים מסחררים של שנור ציוני. הם רוצים לחזור אל הימים הטובים ההם, אל הגטו הטוב.

האם הם היחידים?

האם רק בשטח השנור הגנו צועדים אחרי-ה — מן הממלכתיות אל הגטואיות?

האם אין זה תהליך רחב הרבה יותר, המתפשט על שטחים רבים?

האם אין הדפוסים הממלכתיים מצטמי-קים והולכים — לא לטובת דפוסים מתקד-מים יותר, על-ממלכתיים, מרחביים, עול-מיים, אלא לטובת דפוסים האתמול והגטו? מה קרה לכל האידיאלים היפים, שהיו פעם התגלמות החוץ הממלכתי?

חבל רק שלא נאמו באירישי.

אבל לא על כך אני מברך את הנואמים, שנחלצו למשימה חשובה זו. אני מברכם על כי הזכירו לנו, בצורה כה פלאסטית, אמת שכולנו משתדלים לשכוח אותה, ושי-אסור לשכוח אותה:

שעדיין אנו חיים בגטו. שעדיין הממלכתיות העברית היא כגדר „חזון“, כגדר מציאות.

***

אחד הנואמים החשובים, שפתח את המיבצע בקול ישראל, הגדיר את משאת-נפשו בצורה קולעת ביותר: „עלינו, כך אמר, „לחזור לימי מגבית ההתנגדות.“ מגבית ההתנגדות וההצלחה — מפעל-ההתרמה הגדול בימי מלחמת-העולם — מופיע כאן כאיריאלי, כדוגמה נעלה שיש לחתור לקראתה ואולי אף להשיגה. אפשר לחשוב כי 600 אלף העברים, שי ישבו אז בארץ, בחרו בצורה של מיפעל-ההתרמה מרצון, כדי לעודד את ההתנגדות והעדיפו אותה על הצורה הגסה של הטלת מיסים וכליאת המשתמטים בבית-סוהר. אולי באמת מצטייר הדבר כד בעיני הרומנטיקאים. האמת הפרוואית היתה, לצערי, שונה כמקצת.

מוסדות היישוב דאז לא יכלו להטיל מסים — כי לא היו בידיהם מכשירי-כפייה ממלכתיים. הם לא יכלו לשלוח איש לבית הסוהר. הם לא יכלו להפקיע רכוש ולעקל משכורת. הם לא יכלו לצוות על איש להופיע בפני פקדי-השומה.

לכן, מאונס, נאלצו להקים מיסגרות של התנדבות-כביכול. אני אומר „כביכול“, כי מעולם לא היתה „ההתנדבות“ בגדר „התנד-בות גרידא. היא דמתה יותר להגדרה ה-כלולה בבדיחה הצבאית המפורסמת, אידות הסמל הצועק אל טראויו: „רוששים לי מת-נדבים: בואו אתה ואתה ואתה! אמציע-גם אז היו בידו מיסודות-היישוב אמציע-כפייה רבים ומגתנים (אך בלתי-ממלכתיים). הם יכלו לגרש כל אדם ממקום-עבודתו, לה-טיל חרם על מיפעלים, להביא לגידוי חברתי ומיסחרי. אמצעים אלה, יחד עם ההתנדבות האמיתית שפעמה אפילו בלבם של בעלי-המאה, יצרו תחליף כלשהו למיטוי ממלכתי.

אולם גם אז התפללו המתרימים בלבם: „הלוואי ותקום סוף-סוף המדינה העברית ושוב לא נהיה זקוקים לשנור! הלוואי ולא יהיה עוד צורך להתחנן בפני אדם לתת את חלקו לקיום פרותי הכלל!“

כיום אנתנו מקללים את פקיד-השומה, ואת שר-האוצר, ואת כל המיסים הארוזים הממריים את חיינו. ואמנם, פקיד-השומה הוא לא פעם שרירותי ובלתי-הוגן. שר-האוצר היא ברדקיסט, הזקוק תמיד לכסף נוסף מפני שאינו מסוגל לנהל ממשל מלכ-תי הראוי לשמו. המיסים יכלו להיות הרבה יותר נמוכים, לולא התנפח התקציב הי-ממשלתי כתוצאה מהפקרות אישית, קנוני-יות מפלגתיות, כחסנות דתית, שחיתות כיתתית ואלפנטיוזים מנגנוני.

אולם אל נשכח לרגע, תוך כדי גידוף: לחמנו כדי שתהיה לנו מדינה שתוכל

פתיחת החגיגות בתל-אביב: „כאשר שנוורתם, תשנוורו!“

ממלכתי הכפוף (או הצריך להיות כפוף) לפיקוח הציבור.

יש לחסלם, אחת ולתמיד. במידה שניתרו להם תפקידים ממשיים — חובה היא לי-העברים לידו המדינה, יחד עם הפקידים העוסקים בהם. קליטת עלייה, הכשרת קר-קע, תיכנון הפיתוח — כל זה שייך למדינה, ורק למדינה. את כל השאר יש לנתץ ולנפץ ולפור, עד שלא יישאר שריד וזכר.

***

הנה באה המגבית המאוחדת, מנופפת בדגלים, תוקעת בשופרות, ותובעת מן-הלסביר פניך לשנוור, אם לא תשלם, כך יגידו לך, הרי אתה משולל חוש ההתנדבות והנך בוגד בלאום ובמדינה.

ואני אומר: להיפך!

כל המעניק אפילו אגורה אחת לשנוור זה של הגטו המחודש — הריהו בוגד במדינה, בעיקרון הי-ממלכתיות, בכל קודשי דור הי-הגשמה.

נעלו בפניהם את הדלתות! סגרו את הי-ברזים!

יחא נא ברוך לכל: איננו רוצים לחזור לגטו, למישטר הגבאים, לי-תקופת הכוללים, לימים בהם זעק נחמן ביאליק (בחוש נבואי נדיר): „כאשר שנוורתם, תשנוורו!“

***

אזי מועים אנו בשפתנו את חמתנו על השנוורים בלבד. הם מתעצפים אל הימים בהם עמדו — אותם האנשים, על-אותן הבמות, כשאותן הסיסמות בפיהם! —

השומה הנועם יקח את חלקו, יבוא השנוור הכביין ויקח את אשר הותר הלו.

לשם מה?

להלכה: כדי להראות ליהודים בגטאות של וייטנאם ושל ברונקס כי גם בישראל יש גטו יהודי פורח, הנענה לשנוורים והי-משתתף במגביות, כפי שנדרש מהם. למעשה: כדי לקיים את המנגנון הגדול של הסוכנות היהודית, של הקרן הקיימת ושל קרן-הייסוד, „לגאול“ את אדמת הארץ, לקלוט עליה ובכלל למלא את „הצרכים“ (איוו מל-תקסס, „הצרכים“ הגדלים והולכים!).

***

תם אדם יכול לתמוה. בשביל מה, בעצם, דרושה הסוכנות היהודית? הלא מיסד זה היקם בשעתו, באופן רשמי, כדי „לייעץ להוד מעלתו הנציב העליון ולממ-שלת פלשתינה (א“י)“. ובאופן בלתי-רשמי: למלא את תפקיד הממשלה של המדינה-בדרך. והנה אירעו כמה וכמה מאורעות, שאולי טרם הגיעו לאוזני הפקידים הנכבדים ב-בניין המיסדות ברחביה. הוד מעלתו הנציב הסתלק, גם פלשתינה (א“י) הלכה לעולמה, תנצבה. המדינה-בדרך הפכה למדינה רש-מית, וכבר יש לה אפילו ממשלה אמיתית.

לשם מה קיימת הסוכנות? כדי לספק פרנסה מוכובדת לפקידיהם של מנגנונים-כפולים? כדי שלא יהיה צורך להקימה מחדש במיקר-רה שיעולה בידו אויבנו, חו“ש, להכחיד את מדינת היהודים?

בשביל מה קיימת הקרן-הקיימת? שוב

***

הנה: איריאלי החינוך הממלכתי. או לא היתה הכוונה רק למסגרת, אלא בעיקר לתוכן. שכל ילדי ישראל יקבלו חינוך אחד במהותו. שביה-הספר הישראלי יקנה לתלמידיו שותפות של תפיסות-יסוד, של רגשות, של אידיאלים.

מה קרה? אמנם בוטל „זרם העובדים“, ושוב אין מניפים את הדגל האדום בבתי-הספר (לפחות בערים). אולם „הזרם הדתי“ לא בוטל. להיפך. מאד-מאד להיפך.

ח”כ דתי התפאר לא מכבר כי למעלה משליש התלמידים בישראל לומדים במע-רכת-החינוך הדתי. משמע: במערכת-החי-נוך של מפלגות. משמע: אחד מכל שלושה ילדים במדינה סופג בבית-הספר עולם של תפיסות, השקפות ורגשות הנוגד תכלית ניגוד לתפיסות, להשקפות ולרגשות המוקנים לשני האחרים.

לא זה בלבד שבית-הספר הישי-ראלי אינו משמש כוריהיתוך לאר-מה אחת — אלא שהוא כורה כמו ידיו, באופן גלוי ורשמי, תהום בין שני פלגים לאומיים, בין שני לאומים חדשים. הוא זורע פילוג שיהיה חמור אף מפירוק ממלכת דויד, כאשר קמו זו בצד זו מדי-נתיחודה ומדינת-ישראל.

***

איפה לאומיות אחרת היתה החל-פת הצבאות המפלגתיים בצבא ממלכתי אחד. על כך היתה נאותו האישית של דויד בן-גוריון. ואמנם — הוא פירק את הפלמ”ח, את אצ”ל ואת לח”י (ושפך כמה וכמה ילדים יחד עם מי האמבט).

ואולם — האם מערכת-הבטחון כיום טהורה מהשפעות מפלגתיות? או שמא התי-בצרו אנשי מפלגה אחת (ליתר דיוק: אנשי סיעה אחת במפלגה אחת) בצמרת מערכת זו, עם כל התכונות הרוחניות-האסון הכרוכות בכך? האם קול-ישראל הוא מכשיר ממלכתי — או רכושם של קבוצת עסקנים מפלגתיים? והמפלגות האלה עצמן — האם הן גופים השייכים למציאות הי-ממלכתית, האם הן מבטאות את חילוקי הדעות והאינטרסים הי-נובעים מחיי המדינה — או שמא הן תולדת הוויכוחים של הגטו, בעיות הגטו, זכרונות הגטו? שלא לדבר על שיטות-הפעולה של גופים מסוימים במדינה — מחטיפת אייכמן ועד גירוש סובלך — שקשה למצוא להן אח ורע באיוו מיסגרת ממלכתית שהיא בעולם. והאם ההתנגדות לחקיקת חוקה מעידה על עודף התלהבות ממלכתית?

***

כן הריני חוזר: אל נכעס על הי-שנוורים. אם הם מרגישים כמו צפר-דעים בביצה, אולי אשמה הביצה. אולי יש צורך בניקיון.

אם כן, מגיעה להם תודתנו, על כי עוררו את תשומת לבנו לכך.

לכולנו מצפה עדיין תפקיד גדול: להקים את מדינת ישראל.

בישראל. אי-אפשר להצביע על אדם ממוינם, או על לאום אחד, ולומר: הוא האשם. כי להתפוצצות זו תרמו גם החברה העברית וגם החברה הערבית: כל אחת לחוד הרימה את תרומתה המיוחדת — ושתייהן יחד את תרומתן הרצחנית המשותפת.

האם ניתן למנוע התפרצויות כאלה בעתיד? יתכן שכן. אבל לשם כך יש ללמוד תחילה את הגורמים שהובילו למהומות ראשון-לציון — ולפניהן לתקריות המינויות-גזעניות של נצרת עילית.

בריונים צעדו בלילה. הם עברו מבית לבית, סרקו פרדסים, חיפשו במחסנים. „נמחר את העיר מערבים!“ קראו, והתנפלו בתאווה-עורכר פוגרומים על כל ערבי שמצאו.

זה קרה בראשון-לציון, בשבוע שעבר. זה התחיל לקרות השבוע כי קרית-מלאכי, כשצעירה יהודיה התלוננה ששני דרוזים תקפוה. אך זה עלול לקרות בפתחת-קווה, בתלאיב, באשקלון — וזה עוד יקרה שם. כי הגורמים שהביאו להתפוצצות זו קיימים כמעט בכל עיירה ועיר

ראינו ראינו

למידבר הערבי של סעוד, תימן והשייכים למיניהם — לא התקדם. אלה הם ערביי ישראל. בוגרי בתי-הספר התיכוניים בנצרת, בשרפעם ובעכו אינם מסתערים על חומות המסורת הישנה. כאשר העז עתונאי ערבי צעיר לכתוב סידרת מאמרים נגד תשלום המורה, הוצג כבוגד לאומי וכמעט הוטל עליו חרם. „אילו כתבתי שעבד אל-נאצר הוא הפושע הגדול ביותר של הדור“ הת' וודה לאחר מכן במבוכה, „לא הייתי זוכה להשמצות כאלה!“

יש בידי הזקנים נשק חשוב למניעת המלחמה החברתית. הם קובעים כי עתה נתונה כל האוכלוסיה הערבית בישראל כי מאבק בעל אופי לאומי, נגד גורם חיצוני. על כן חייבת החברה הערבית לשכוח את כל סיכסוכיה הפנימיים ולהתאחד מול ה' אתגר החיצוני. את המלחמות שהתפתחו בי חברה הערבית במצרים או בעיראק יש להקפיד, עד לאחר שיגיעו ערביי ישראל למצב נורמאלי.

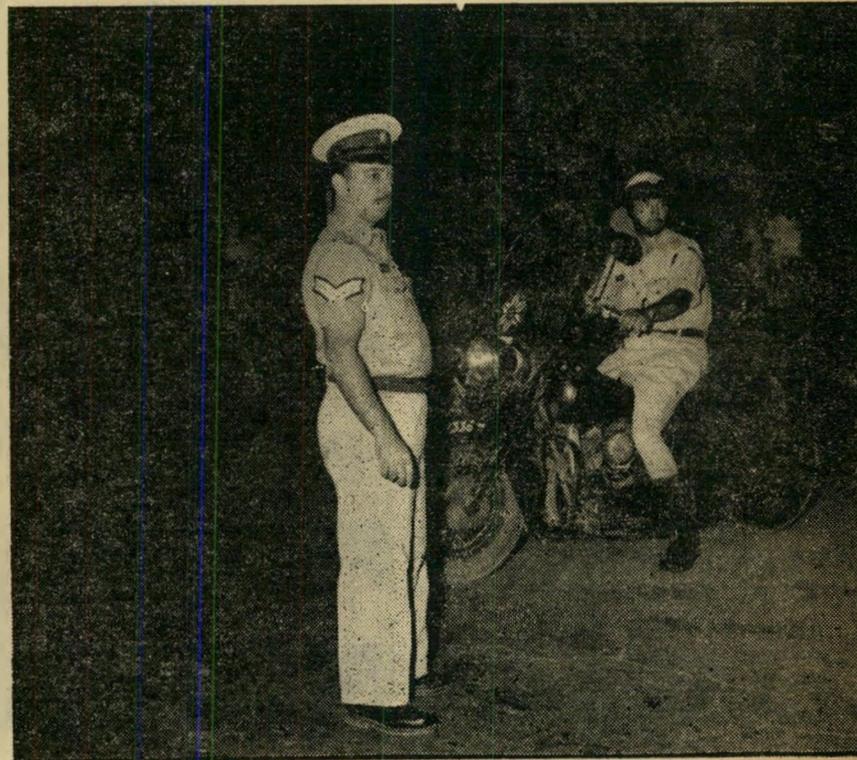
עד כדי כך, שהוגה-דעות נוצרי חיפאי,

מות מפגרים אלה וקיעקע אותם. במצריים הנהיגה דוריה שפיק, לפני דור, מאבק חריף למען שיחרור האישה. גברים צעירים רבים לחמו לצידה. כיום נלחמת ממשלת מצריים כולה כדי לשבור את חומות ה' מסורת הישנה.

במארוקו הנהיגה הנסיכה לאלה עאישה את תנועת השיחרור של האישה המגרבית. אביה המנוח, המלך מוחמד החמישי, צידד בה. אחיה, המלך חסן הנוכחי, מזדהה עמה. אפילו בחברות שנחשבו למפגרות-יחסית, כמו עיראק וסוריה, שוב אין הדור הצעיר מקבל את תכתיב הזקנים כמה שנוגע להת' נהגותה של האישה, ולמקומה בחברה.

צעירים באלכסנדריה, בחלב, בבגדאד ובי' צמאן יוצאים עם חברותיהם בגלוי, מבלים בקולנוע או רוקדים במועדון-לילה. האיטור רים החמורים על מגעים בין צעיר וצעירה שוב אינם חלים על השיכבה המתקדמת בי' ארצות ערב, וזוגות צעירים מעזים להתחתן גם בניגוד לרצון הירייהם.

רק חלק אחד מן החברה הערבית — פרט

הכריז חפיקד משטרת רמלה, כאשר נפוצו שמועות כי עלולות להתחדש המהומות בראשון-לציון. כצעד רא' שון, הוצבו משמרות מוגברים ברחובות העיר הדרומית, אשר ערכו סיורים יומם ולילה.

„נדנא בכוח!“

ה זמר הנפץ גלוי-לציון, והוא נמצא במיפעל-בנייה, בפרדסים, במסעדות, ליד הגה של משאית ובבתי-המלון. קור' אים לו ראשיו או סמיה, והוא בא מ' קלנסחה או מאום אל-פתם. הוא עצמו אינו יודע שהוא חומר-נפץ. גם לא רובם של אלה הבאים עמו במגע. שהרי הוא בסך-הכל פועל פשוט, העובד עבודה מפר' כח, מתייחס ברצינות למקצועו, משלם פחות או יותר מה שמגיע למס'ה-כנסה, ומבקש לחיות בשלוים.

אפשר לקחת, לדוגמה, את קבוצת ה' פועלים המרוכזת בפרדס-כץ, על הכביש ה' ראשי בין פתח-תקוה ותלאיב. מירבצם הוא שטח המכוסה ערימות חול ושקי-מלט, ואשר גושים של בלוקים מסודרים עליו, מוכנים להובלה אל הבניינים החדשים ה' צומחים כפטריות בסביבה. בחלקה קטנה זו מרוכזים קרוב לעשרים פועלים ערבים, המייצרים בלוקים בקבלנות משלוש בבוקר עד ארבע אחרי הצהריים. כאן הם עובדים, כאן הם אוכלים, כאן הם ישנים — וכאן הם עלולים להפוך כהרף-עין בעייה חמורה. כולם בני אום אל-פתם שבחאדי ערה. מדי יום ראשון בבוקר הם מגיעים הנה, חוזרים לכפרם ביום ששי אחרי-הצהריים. מכפר זה לבדו יוצאים, מדי שבוע, למעלה מאלפיים פועלים. כולם עובדים ביישובים העבריים, חוזרים לביתם רק ביום ששי. בין ערביי ישראל ידועה אום אל-פתם ה' הררית בכינוי „קוף קשור לסלעי“. כלומר: לא הרגו אותה, אבל לחיות — קשה. כי אדמות הכפר הערבי הגדול ביותר במדינה נלקחו כמעט כולן, ובניו מתפרנסים מעבר דות-חוף, בעיקר במשק העברי.

ישנו סוג אחר של ערבים המחפשים עבו' קרומה מול זהות דאומית

קבוצה של האישה הערבית נקבע עלידי החברה הערבית לפני עשרות דורות. היא השיפחה-מבשלת-יולדת-מחוננת, שאינה יוצאת כמעט מביתה. בארצות ער' ביות רבות קם הדור הצעיר נגד מוסכ' ערביים של ערבים המחפשים עבו'

העצורים היהודיים

שנעצרו מיד אחרי הקסטרה הראשונה, בלונה פארק של ראשון-לציון. הם בסך-הכל נערים מתלוננים קרוביהם, אך הציגו אותם כבניינים מסוכנים. גילם נע בין 16 ו-17 שנים.

העצורים הערביים

צולמו במכונת המספרים עדין כתימהדס וסימני האלימות. ערבים אלה שוחררו מבלי שיהיה להם לאחד ששחררו יונש נגדם כתביאשום, מאחר שהסתבר כי היו קורבנות ההתנפלות היללית המתוכננת, בה הוצאו ממקומות מגוריהם והוכו עד זוב דם.

בעל גטיות קומוניסטיות עוד מימי המנדט, גער לא מזמן בצעיר נצרות, שתבע שינוי המינוחים החברתיים הערביים: "כל מינהג — הוא מיבצר של זהותנו האזרחית! מינהג! אינני מאמין בפולחן דתי אצל אנו אומר שצרכים אפילו לעודד צעירים שילכו להתפלל ביום ששי במיסגד — כי זהו אקט השומר על זהותנו הלאומית!"

★ ★ ★ "בולן פרוצות?"

צעיר הערבי, ברוב המקרים, קיבל את הקביעה הזאת. בתוככי נפשו הוא יודע כי אין החברה שהוא חי בה מתאימה למציאות, שאין זה טבעי להיות מנותק מחברת בחורות אי נשים. אבל הוא לא עשה שום ניסיון מאורגן לשבור את החרמות. אין כל ספק, כי למרות כל הנימוקים הלאומיים היה סירי-הלחץ החברתי הערבי מתפוצץ — לולא נמצא מיפלט-בטחון ל-מתיחות של הצעיר הערבי. מיפלט זה הוא הישוב העברי, שבתוכו עובדים וחיים קרוב ל-40 אלף גברים ערביים צעירים. הם באים אל החברה העברית המתקדמת יותר, כשהם נושאים עמם את מיטען המתיחות החברתית שלהם. הפורקן שהם מוצאים, בדרך כלל, בקרב החברה העברית — הוא המציל את החברה העברית הישנה מהתפוצצות. הגישה אל הנערה בתל-אביב, בראשון לציון ובחדרה קלה במידה שאין לחלום עליה בחברה העברית. יש הנתפסים להכללה פשוטית, ואומרים כי הצעירים הערביים המסונדרים נוטים במהרה להתייחס אל כל חברה עברית כאל פרוצה. אין זה כך. הצעירים הערביים מיטיבים ברובם לתפוס את ההבדל המהותי בין החברה העברית לבין החברה שלהם, מכינים כי בחברה זו חדשה נהוגים כללי-התנהגות אחרים לגמרי. נכון, כי לגבי רבים מהם המוצא היה ראשון הן היצאניות. אלפים רבים מהם גם אינם יוצרים שום מעג אחר, בכל שנות

לעיתים קרובות, ניכרת גם נמה של עלי גות — דחוק בשכבות המתקדמות יותר של הבורה. סיפר עתונאי מהמש"ל, ה' עובד באל-מרצאד, בטאונה הערבי של מפ"ם: "היפסתי דירה. על-פי מודעה הגעתי לדירה מרוהטת השייכת למהנדס בצפן תל-אביב. הסכמתי למחיר שקבע. הוא אמר לי לחזור כעבור שבוע. כאשר חזרתי, הודיע שהח' לים להשכיר את הדירה דחוק למשפחה בעלת ילדים. ייתכן שלפני שבוע לא היה כעלה את האמתלה המנוכחת, ושרק בגלל מאורעות ראשון-לציון דחה אותי, וכי פשוט לא רצה שיהפצרו לדירתו בריגונים ויוציאו אותי משם בכות, באמצע הלילה. אבל ייתכן גם כי פשוט לא יכל היה לסבול את ה' מחשבה שערבי יתגורר בדירתו!"

אולם המתיחות האמיתית קיימת בשכבות הנמוכות יותר. משתי סיבות: בשכבות אלה מרוכזות עדות המורה, שהן רגישות ב' מיוחדת ל'כבוד המשפחה', ואשר דורות של חייהתבללות בארצות ערביות נטעו ב'דן את ההכרה כי בת ההולכת עם ערבי היא בת אבודה. כפי שהסביר שלמה סיליג, 47, אחד מבני המשפחה שבנה נדקר בתקרית בלונדון-פארק: "אנחנו משפחה ותיקה מאד בארץ. דור שלישי בראשון. כל חיינו היינו בקשרים עם ערבים. אנחנו גם רוצים להבא לחיות אתם בשלום. הולכים עם בחורות יהודיות? לא איכפת לנו. רק שקא יגעו בכנות שלנו!"

קיים גורם נוסף להתרחקות. רוב הצעיר לים הערביים מתרכזים ליד מקומות עב' דתם, חיים בתנאים נוראים — במחסני-מל"ט, בכוכים חשוכים, בסככות-פה, בתנאים אלה, קל לראות בהם "פראים". כאשר הם יוש' בים בצחצח בבית-קפה ברמת-גן, אחרי ה' עבודה, אין הם מסוגלים להתמזג עם ה' חברה הכללית. אילו ישבו שם שלושה' ארבעה זוגות ערביים היה כל צביון ה' חברה הערבית משתנה — וגם היחס אליה.

★ ★ ★

המתבוללים

מען האמת, קיים יחס זה מלפני שנים רבות. "התנגשויות בין יהודים וערבים בארץ אינן דבר חדש", הכריז ה' שבוע המפקח הכללי של המשטרה, באוזני עורכי העתונים, "מאז המאורעות של 1921 היו התנגשויות."

אומנם, לא כל יהודי שישב בארץ ראה בכל ערבי פלסטיני איובו האישי המושבע, או להיפך. יהודים רבים — לעיתים ישובים שלמים — קיימו יחסים טובים עם הערבים. אולם גם אז היו יחסים אלה נתונים בתוך מסגרת מוגבלת. אם התקיימו על רקע מס' הרי — חזר כל צד אל עירו ואל חברתו, לאחר שניגמרה העיסקה. אם על רקע אי-שי — ביקר הערבי בבית היהודי או ה' יהודי בבית הערבי, ולאחר מכן חזרו איש איש לחברתו ולסביבתו.

לא כן ב-1962. ההתבוללות ההדדית קוב' עתה, גם כיום, את התנהגותם של היהודים והערבים. אלא שבין שתי החברות הנפרדות קיים עתה מחנה גדול של ערבים השייכים לפי מוצאם לחברה הערבית, אולם עובדים וחיים בתוך החברה היהודית. וחברה זו, לרוב, מושכת אותם יותר מחיי הכפר או העיירה שלהם. במציאות של מדינת-ישר' אל שוב אין היחסים בין יהודים לערבים מתנתקים בשעות אחר-צהריים, כאשר כל צד חוזר לביתו.

סיפר ראש עיריית ראשון-לציון, נועם לאונר: "אני זוכר מתמיד ערבים בראשון. הם עבדו כאן והסתובבו בכל פינות ה' מושבה". אלא שאז היה ברור גם להם וגם לאיכרים היהודיים כי הם שייכים ללאום נפרד. ואילו עתה יושבים בבתי-הקפה של ראשון, או מבלים בלונה-פארק שלה, צעיר רים ערביים הקוראים איש לרעהו אברהם, אלי או משה, הם לבושים כמו כל צעיר אחר מבני העיר, בידיהם הם מחזיקים את הטרנזיסטור הנצחי של דור האספרסו, ואם בוקעת ממנו מדי פעם מנגינה ערבית — הרי שגם מן הטרנזיסטור "היהודי" בוקעת לא פעם אותה מנגינה עצמה.

סיכם את שינוי המעמד לאונר הבלונדי (המשך בעמוד 10)

טובים יותר. הם מסתובבים כחוגי האמנות והספרות, הידועים בכל העולם כמתקדמים וסובלניים. לרוב שגורה השפה העברית ב' פיהם, הם מקובלים בבתי ידיים עבריים ואפשר לראותם בחברת ידיות עבריות. אך גם בשיבה דקיקה ומתקדמת זו לא נעלמה לחלוטין המתיחות הגזענית. סיפר סיפר ערבי ידוע, היושב מזה שנים בתל-אביב: "היה לי ידידנפס אמיתי. עתונאי מוכר ו' ידוע. העיד על עצמו כעל איש השמאל המתקדם. הבין את בעיית המיעוט הערבי והתקומם נגד חוקים גזעניים. עד שבמיקרה נקלעה לחברתנו בחורה יהודיה. גם הוא וגם אנו חירנו אחריה. היא העדיפה אותי. מאז תו יום חדל לדבר אתי. הוא אמר לבחורה: איך את יכולה? הלא הוא ערבי!"

★ ★ ★ גיים חמישי?

כ' זה מן הצד הערבי. מה עם החברה העברית? כיצד היא מתייחסת אל ה' ערבים שגשורו לתוכה? היחס היסודי הנפוץ ביותר, הוא יחס של זרות וחשדנות עוינית. הנימה הבטחו' נית מופיעה למיד כגורם מרכזי. אין נותנים להם לשבת כאן? התפלא השבוע רוקח רמת-גן. "הם רואים כל מה שנעשה בלב המדינה. הם יושבים ליד הכביש ה' ראשי ומגיעים לכל מקום. זה כמו גייס חמישי!"

והלהאיה!

מלחמת העולם השלישית לא תפרוץ השבוע, אך המתיחות העולמית תגיע לשיא שלא היה כדוגמתו מאז מלחמת קוריאה. התוצאות הראשונות של ההסגר האמריקאי: שיפור ניכר של סיכויי המפלגה הדמוקרטית בארצות הברית בבחירות בעוד כמה ימים — הפיכה העיקרית שהמי ריצה את קנדי לעשות את הצעד ההרפתקני. התייצבות כללית של דעת הקהל הניו־יורקית בעולם לצד קובה, לאור העובדה שארצות הברית עצמה מקיימת שורה של בסיסי טילים לאורך כל גבולות ברית המועצות. עלייה קיצונית של קרנו של קאסטרו בכל אמריקה הלטינית — כדוגמת עליית קרנו של עבד אל־נאצר אחרי סיני. תגובות סובייטיות חריפות במקומות בלתי־צפויים, כגון בברלין, בוואטיקא.

מהומה גדולה באר"ם.

תיתכן שורה שלמה של התלקחויות מזוונות במקומות שונים בעולם — אך עדיין לא תפרוץ המלחמה הכללית.

המערך החדש בצמרת השלטון: בעוד ששמעון פרס ומשה דיין אינם מסתייגים את האיבה ביניהם, יסתיים ירחיבש הקצר בין פרס לבין שר האוצר, לוי אשכול. הרקע אינו מדיני או רעיוני, כי אם כספי. אשכול

העם הקואדיה הגרמנית

כל הנוכחים רצו לשקוע באדמה מרוב בושה. הם לא ידעו איך להגיב על המחזה המביך, שזה עתה היו עדים לו.

היה זה בערב המיפגש הרשמי בין סטודנטים ישראלים לבין 16 צעירות וצעירים מגרמניה, שבאו לארץ כדי להביע את רגשות האהדה של "קבוצת הסטודנטים הגרמניים למען ישראל" לקורבנות הנאצים.

גרמנים אלה עוד היו תינוקות שעה שהתמוטט הרייך השלישי. בבואם לישראל, עשו מעשה של התנדבות אישית, בו ייצגו את היסודות הטובים ביותר בעם הגרמני. אולם באמצע הפגישה קם יושבראש תא הסטודנטים של חרות וקרא: "אין כל מקום לדבר על חידוש הקשר בינינו ובינכם! חזרו לגרמניה ופעלו שם על־ידי הקמת תנועה ציבורית נגד מישלוח טילים למצריים! אני לא יכול להיות בחדר אחד אתכם,

את היחס הרשמי הנאות לגרמניה — לאור האינטרס הממלכתי, הרגש הלאומי והטעם הטוב. יתכן שאו יסולקו גם התופעות ה"מגוחכות, המוסיות לנושא טראגי זה טעם־לאחי של קומדיה זולה.

מדיניות

מה יש לדבר?

ערכים ירו בערבים. אנשי־שבטים, מצויי דים בנשק ירדני וסעודי, ירו בחיילים, ה" מצויידיים בנשק מיצרי. בפעם הראשונה מזה דור היו צבאות ערביים ערוכים לקרב זה נגד זה.

כל זה קרה בדרום חצי־האי־סיני — מרחק רבבות קילומטרים מגורד־השחקים המבהיק של האו"ם בניו־יורק.

מדוע דויד הורוביץ, כתב "הער" לפי הזה" באו"ם —

כל הסיכסוכים — מקאשמיר ועד סור מאליה — כבר אוררו. אולם לגבי תימן מקיימים הערבים שתיקה מוחלטת. נידמה כאילו המלחמה התימנית נערכת על כוכב אחר.

האמיר פייצאל הסעודי, שצבאותיו מעורר בים בקרבות, כלל לא הזכיר עניין זה בנאומו בפני העצרת. מחוץ לאולם הישיר בות מסתודים מכיר הליגה הערבית, חסונה, קודמו בתפקיד עזאם באשא, והי נציג החדש של המפקחים בתימן, שר החוץ אל־עיני.

לפי כל ההגיון הפוליטי, היו הערבים צריכים להיות במושב זה מדוכאים ואב" לים. כך היו במושב הקודם, שעמד בסימן התפרקות רציים. תחת זאת נעים הערבים עתה בצעדים נמרצים, שופעים תחושה של כוח וצלה. הם בטוחים בגורלם. לגביהם, רוח־המידבר נושבת, אך אוהלים נישאר על תילו. מה הסיבה לכך?

סוציאליזם — בלי אדכוהזל.

תשובה היא: אלג'יריה. לא זה בלבד שעוד מדינה ערבית נולדה בעזרת העולם הערבי, אלא שאלג'יריה זכתה ליוקרה עצומה, כתוב צאה ממירוץ־נאוטים של יומיים, בו התחרו כל המישלחות בהערצת המאבק האלג'ירי ובהפגנת רגשותיהן האנטי־קולוניאליים. בן־בלה הצעיר עשה כאן רושם עז על רוב המשלחות. הוזמנתי למסיבה מפני־ ארת, אותה ערך האמיר פייצאל, במלון ואלדורף, מסיבה מפוארת עוד יותר — כאילו כדי להוכיח כי המלכים עודם עולים על המישטרים הדוגלים ב"סוציאליזם ערבי". שני מצב־ידידות. איך ישפיע כל זה על הסיכוב הבא של המאבק הישראלי־ הערבי באו"ם?

גולדה מאיר פתחה את המאבק בנאום בחיכוה הכללי. היא ניצלה את מצב־הרוח הכללי של העצרת, המושפעת ממשבר ברלין וקובה, והשואפת למשאומתן ולהסדר־ שלום. גולדה דיברה ברוח זו, קראה שוב למשאומתן ישיר בין ישראל והערבים. יתכן כי היוזמה היתה עוברת לידיה, לולא נצחון אלג'יריה. כי זו סיפקה לעצרת את מצב־הרוח השלישי השני: מצב־רוח של אנטי־קולוניאליזם. הערבים ביקשו לנצל גימה זו על־ידי כך שיהיו את ישראל עם הקולו־ ניאליזם. שר־החוץ העיראקי הרתיח את התבשיל כאשר טען כי חצי־האי ערב אכול ניא־קולוניאליזם צבאי בריטי, והוא ביקש להכניס את ישראל להקשר זה.

במצב זה, אין סיכוי כי הטכסס היש־ ראלי — הקריאה למשאומתן ישיר בין הצדדים — יזכה להישג ניכר.

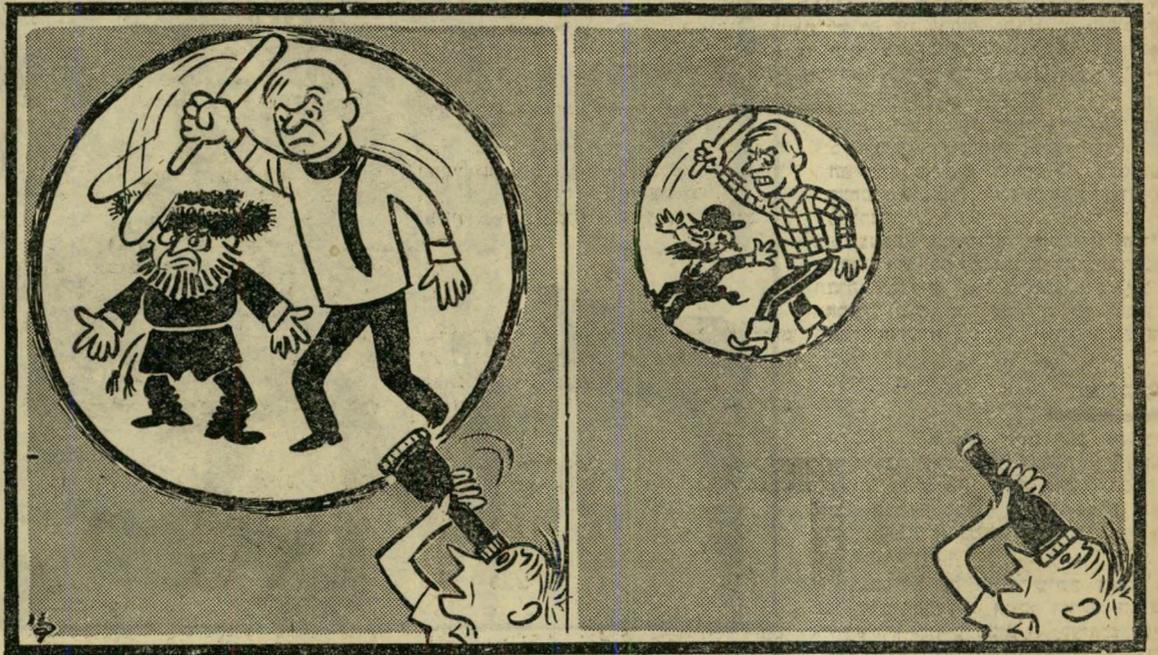
כאשר שאלתי את הנציג האמריקאי הרא־ שי, עדלי סטיבנסון, מדוע אין ממשלתו נותנת יד ליוזמה זו, השיב לי באירוניה עוקצת: "על מה אפשר לנהל משאומתן? האם ישראל מוכנה לשבת ולשוחח על שינוי־גבול? האם היא מוכנה לדון על ביני־ אום ירושלים? נישארת רק בעיית־הסליטים, וזו נידונה בדו"ח של ג'ונסון!"

עחונות

פוגרום גיאוראפי

"פורנוגרפיה היא עניין של גיאוראפי־ יה" אומר סאקיני בבית התה של ירח אוגוסט. קורא העתונות הישראלית יכולים להגיע, בנקל, לכלל מסקנה כי "פוגרום הוא עניין של גיאורפולטיקה".

בברוקלין אשר בניו־יורק תקפו בריו־ נים רב יהודי, היכוהו עד מות. לא היה זה מיקרה בודד, אלא רק שיא של שרשרת התעללויות ממושכת, בה הוכו יהודים אדרי

זה קרה במוסקבה

כי אתם עדיין אויבי החברה האנושית ו העם היהודי!"

קרא סטודנט חרותי שני: "ביקורכם כאן הוא פגיעה בטעם הטוב!"

בראש מורם, יצאו כל אנשי חרות מן האולם.

רמוז מוזכב. תקרית מביכה לא פחות, אך פחות מכובדת, אירעה ברמת־גן, שם התכוננה התזמורת המקומית לצאת לסיור באירופה, ובכלל זה גם בגרמניה. משרד־החוץ ומוסדות המדינה אישרו סיור זה, על פי העקרון כי מותר לייצא לגרמניה תרבות, אך לא בידור. ואילו ראש־העיר, אברהם קריניצי, אחד הפוליטיקאים הממר לחים ביותר בארץ, אסר את הסיור, איים בהפסקת המענק העירוני לתזמורת. אחרי התקוטטות פומבית של כמה ימים, הבינה התזמורת את הרמז המזוהב. היא ביטלה את הביקור בגרמניה.

ריכארד ועוזי. אדם תמים וכול לש־ אולי: מה הטעם לתפור מדים לחיילי גר־ מניה, אך לא לנגן בפני אורחיה? מדוע יכול ראש־הממשלה לחבק את ראש ממ־ שלת גרמניה לעיני המצלמה, ואין יכולים צעירים ישראלים לשבת עם צעירים גרמי־ ניים הבאים לארץ במיוחד כדי לעזור לה? אולם בפרשת ישראל־גרמניה, שוב אין טעם לחפש הגיון.

כך, למשל, מתירה הממשלה לתזמורת ישראלית לנגן בגרמניה בפני קהל שרובו חי בימי הרייך השלישי — אך אינה מתירה לנגן בקול־ישראל את יצירותיו הגאניות של ריכרד ואגנר, שמת זמן רב לפני הירלוד הרייך השלישי. עוזים לגרמניה מות־ רים — ריכרד שטראוס בישראל אסור. לי־ מדען גרמני, ששירת את היטלר, מותר לייצר טילים באמריקה, אך אסור לו לעשות זאת במצריים.

רק אחרי שיסולק המישקע המבאיש של צביעות, התחסדות, דמגוגיה זולה וזנות שכירה, ויכלו אורחי ישראל לבחון מחדש

זה קרה בניו־יורק

רוגז על שמעון פרס, על מינהגו לערוך הסכמים כספיים בארץ ובחוץ־לארץ. להעמיד את האוצר בפני עובדות מוגמרות ולדרוש ממנו להמציא את הכספים הדרושים.

לעומת זאת תחול התקרבות בין שמעון פרס לבין יוסף אלמוגי. פרס סבור כי אלמוגי יזכה יותר ויותר לאמונו של ביג"י וכי יצליח להתחרר בעמדות־כוח חשבות, דבר שיהפוך אותו בן־ברית רצוי במל־

חמה על הירושה.

אנשי אבא חושי והמרכז לקואופרציה יפתחו במערכת האשמות אישיות נגד עורך־הדין יעקב שמשון שפירא, שעמד בראש ועדת־החקירה של בית־המשבחים בחיפה. הם לא יוכלו

לסעון נגד הממצאים המרשיעים של דו"ח שפירא. ינסו להציגו כמעשה של התנכלות אישית.

לא מן הנמנע כי מפא"י וחרות ישתפו פעולה כדי להפיל את הקואליציה העירונית בבאר־שבע, העשויה במתכונת קואליציונית־ירי. ראש העירה החדש יהיה שוב דויד טוביהו. אחת התקלות: טיכונ־פנים במפא"י על מינויו של דויד חכם כסגן ראשון לראש העיר. תיתכן פגישה בדרג עליון בין ראשי המפלגות לסיכום העיסקה.

במפלגה הליבראלית תועלה הצעה לבטל את מעמד "הבוקר" ככטאון המפלגה, לאור עמדתה הקיצונית של המערכת נגד הערבים ונגד עדות המזרח.

צמיחה סערה בלשכת עורכי־הדין. המוקד: ויכוח עקרוני בעניין הפירסום לו זוכים פרקליטים בעתונים. לעומת הטוענים כי הפירסום הוא בלתי־נימנע, יציעו אחדים לסגור את בתי־המשפט בפני העתונות.

כעיית ההרכב הערתי של תושבי הארץ תועלה כפעם הראשונה בבית־המשפט העליון, שיתבקש להחליט כמה אשכנזים וכמה ספרדים חיים בישראל. תהיה זו אחת התוצאות של המאבק על בחירת רב ראשי ספרדי לתל־אביב, על־ידי גוף בוחר שבו יושב רוב אשכנזי.

אין שום סיכויים שהפליטים היהודים מאלג'יריה, שכרי חזו לצרפת, יבואו בהמוניהם ארצה. למרות המאמצים הניכרים של אנשי הסוכנות, הפועלים בין אנשים אלה, יעדיף רובם המוחלט להישאר בצרפת. לעומת זאת יכול להיות שתישא פרי עבודת השיכנוע הנימרת המתנהלת בין עולי אלג'יריה שכבר הגיעו ארצה ורוצים לרדת חזרה לצרפת. כדי לשכנעם להישאר יבטחו להם תנאים טובים במיוחד, בעיקר בכל הנוגע להבטחת פרנסתם — באותן המיקועות בהם יעסקו במולדתם.

HITLER WAS RIGHT!

Democracy means — Jewish Control

National Decline

Racial Ruin

ONLY NATIONAL SOCIALISM CAN SAVE OUR RACE AND NATION

Hear the National Socialist Case at

EARLS COURT EARLS COURT GARDENS

opposite tube station on the following Fridays at 7.30 p.m.

JULY (1962) 6th and 20th AUGUST 31st
SEPTEMBER 14th & 28th OCTOBER 12th & 26th
NOVEMBER 9th & 23rd DECEMBER 7th & 21st

NATIONAL SOCIALIST MOVEMENT

74 Princedale Road, London, W.11

"Britain Reborn" — the National Socialist Policy — 2d. (postage 3d.)

Printed and Published by the above

כרוז המפלגה הנאצית הבריטית. הכותרת: "למרות מכונת-השקר היהודית — היטלר צדק! הדמוקראטיה פירושה — שלטון יהודי, שקיעה לאומית, חורבן גזיעי — רק הסוציאליזם הלאומי יכול להציל את גזענו ואת לאומנו — הקשיבו לדבר המאיוול-סוציאליזם." כרוזים אלה הופצו בערים הגדולות.

אולם כתוצאה מחידוש הפעילות הנאצית, הגישו כמה מתבררי-הפרלמנט הצעת-חוק פרטית, המונחת עתה על שולחנו של הפרלמנט.

הצעת-חוק זו מתכונת לתקן את חוק הסדר הציבורי משנת 1936. סעיף 5 של חוק זה קובע כיום כי אדם המשמיע ב"אסיפה פומבית מלים מאיימות, משמיצות או מעליבות, מתוך כוונה להביא להפחת הסדר הציבורי, עובר עבירה פלילית. הצעת החוק מבקשת להוסיף לכך תוספת קצרה:

דינה כדון נסיון להחיות את הפאשיזם. המסייעים והמארגנים יהיו צפויים לעבודת פרך של חודשיים עד שלושה חודשים. ה"חברים צפויים לעבודת-פרך עד שנתיים."

יוון

החוק הפלילי היווני אוסר על האזרחים להלל בפומבי הפרות של הסדר הציבורי, וקובע בסעיף 192: "הסית אדם, בדרך כלשהי, את האזרחים

סעיף אחד חסר!

או המשמיע מלים המסיתות לשינאה לכל קבוצה גזעית מבין נתני הוד מלכותה."

ישראל

ישראל, המדינה שהוקמה — לדברי ה"תעמולה הרשמית — עלידי קורבנות ה"שינאה הגזענית כדי להחמיר מחסה לקורבנות הרדיפות, לא חוקקה שום חוק כזה. לפני שנה ניסתה הממשלה לחוקק את חוק לשון-הרע, שנועד לחסל את חופשי העתונות בשטחים רבים ולמנוע ביקורת ציבורית כלשהי על הממשלה ופקידיה. עתה חודש נסיון זה (ראה איגרת העורך). אולם דווקא חוק דראקוני זה לא נועד למנוע הסתה גזענית ועדתית, ומנסחיו לא שרחו לנגוע בשטח זה הנוקט לטיפול בחוקתה.

החוק לתקון דיני העונשין (בסחון ה"מדינה) תשי"ז—1957, הידוע לשימצה, כולל עונשים חמורים ביותר לתעמולה חבוסי "גזע" (עד עשר שנות מאסר). "הסתה להש"תמטות" (עד 15 שנה), "הסתה לאי-ציות" (עד שבש שנים), כן הוא קובע עונש של מאסר עולם לאדם העושה "בכחונה להזיק ליחסים בין ישראל לבין מדינה ידידותית". על כן מוזר ביותר כי אין החוק הישראלי אוסר מעשה הנעשה בכחונה להזיק ליח"סים הידידותיים בין העדות והלאומים ב"תוך המדינה עצמה.

אין כל אפשרות להבדיל בין הסתה נגד האזרחים הערביים, לבין הסתה נגד האזרחים מבני עדות-המיוזת. שתי התופעות מתועבות במידה שחה, מערערות את בטחונה הפנימי של ישראל ואת שמה הטוב בעולם, ועלולות לגרום למלחמה פנימית הרת-אטונות.

לפעולות אלימות ומאבק איש נגד רעהו, ופגע בכך בשלום העדתי, יהיה דינו מאסר שנתיים — אלא אם כן נקבע לעבירה עונש חמור יותר בחוק אחר."

הודו

אחד החוקים החיוביים ביותר נתקבל לא מכבר בהודו, הסובלת באופן כרוני מפריצות בין עדתיות. בספטמבר האחרון תוקן סעיף 133 של החוק הפלילי ההודי, והוא קובע עתה:

"(א) המלכה רגשות של איבה או שינאה בין קבוצות דתיות, גזעיות, לשוניות, כתי"יות או עדתיות, על רקע של דת, גזע, לשון, קאסטת, עדה או רקע אחר כלשהו, אם בעל-פה, אם בכתב, אם עלידי תנועות, אם עלידי תמונות, או

(ב) העושה מעשה כלשהו העלול להזיק לקיום השלום וההבנה בין קבוצות דתיות, גזעיות או לשוניות, או בין קאסטות או עדות, והמעשה פוגע או עשוי לפגוע בשקט הציבורי —

דינו מאסר שלוש שנים, או קנס, או שני הענשים גם יחד."

בריטניה

החוק הבריטי אינו כולל שום סעיף כזה, ועל כן אראפשר היה להעניש את התנועה הנאציונל-סוציאליסטית הבריטית על הפצת כרוז, הפותח במלים: "היטלר צדק!" (ראה תמונה). מנהיגי הקבוצה, קולין ג'ורדן, נ"דון רק לתשעה חודשי מאסר בעדן הקמת אירגון צבאי פרטי.

במהותם, פרט לאכדן חיי אדם בברוקלין. בשני המקרים היו המבצעים ברוינים ("חוליוגאנים" במוסקבה, "עבריינים צעירים" בניו-יורק), הספוגים רעל אנטי-שמי. בשני המקרים אין כל ספק כי השלטונות מתנגדים תכלית יגוד להתפרעות כזאת. ברור כי באיטלה של דאגה ליהודים, משחקים העתונים בפוליטיקה בינלאומית.

הכותרת הראשית של העמוד הראשון, ב"הבלטה מכסימאלית, יצאו מגידרם מרוב התרגשות. הקורא הסתמי, המתרשם בהכרח מגודל של כותרות, הבין: בברוקלין קרה מיקרה קטן וחסר-משמעות. במוסקבה קרה מיקרה מחרדי, בעל משמעות עמוקה. ואילו ה"אמת, היתה, כמובן ששני המיקרים שחיים

מחגוננים עמי התרבות

הסתה גזענית ודתית?

בסמלים נאציים מכל הסוגים, וכן את השמ"צת קורבנות הרדיפות הגזעניות שניספו בימי הנאצים.

דנמארק

החיקה הדנית מסמיכה את בתי-המשפט לאסור אנודות המסיתות לאלומות ולשינאה נגד אזרחים בעלי השקפות שונות. סעיף 226 של החוק הפלילי הדני קובע: "המפיץ שמועות יזוב או האשמות-שווא, או מסית לשינאה, נגד קבוצה כלשהי ב"אוכלוסיה של דנמארק, בגלל השקפתה, מוצאה או אזרחותה — דינו מאסר קל, או כשיש נסיבות מקילות, קנס כספי. המפיץ שמועות אלה בכתב, או בכל דרך אחרת המביאה אותו לידיעת הציבור הרחב — דינו מאסר קל, ואם יש נסיבות מחמירות, דינו מאסר עד שנה אחת."

נורבגיה

החוק הפלילי הנורבגי קובע, בסעיף 135, כפי שחוקן:

"הפוגע בשלום הציבור... בהסיתו ב"פומבי חלק אחד של האוכלוסיה נגד חלק אחר, או המשתתף בהסתה כזאת — דינו קנס, מעצר או מאסר עד שנה אחת. המעליב בפומבי בני גזע אחר בגלל דתו או מוצאו, או ההופך אותו נוסא ל"שינאה או לבוז, או המאיים עליהם, או המפיץ עליהם האשמות-שווא — דינו כנ"ל.

הולנד

החוק הפלילי ההולנדי קובע בסעיף 137

בראשון-לציון ישבו השבוע כמה צעירים יהודיים ודנו מה לעשות במיקרה והנער, שנידק על-ידי הבהדים רביב על בהורה, ימות מפצעיו. הם הבטיחו פוגרום נוסף בערבים. כאשר ביקשו להניאם מרעיון זה שלפו גליון של עתון והצביעו על אחד המאמרים בו. "הוא צודק בהחלט!" קראו בהתרגשות.

האיש ש"צדק בהחלט", אחד העתונאים הידועים בארץ, יש לו חלק רב במאורעות ראשון-לציון. כי כמה ימים לפניו, אחרי מאורעות נצרת-עילית, כתב מאמר בו הצ"דיק בהתלהבות את המתפרעים היהודים, העלה אותם על נס כגיבורים לאומיים. עתה, אחרי מאורעות ראשון-לציון, כתב מאמר בו קשר קשר ישיר בין ה"פידאינים", היילי עבד אל-נאצר וערביי ראשון-לציון. הוא העלה על נס את האספסוף של עכו שערק, בשעתו, פוגרום בערביי עכו, ואת עורכי הפוגרום בראשון-לציון. סיכם המאמר את אופי המעשה בראשון: "הוא דווקא המביא לנו תמיד את הגאולה!"

לא היה צורך בתגובת הקוראים הצעיריים בראשון-לציון עצמה, כדי להעמיד כל ברדעת על העובדה שיש קשר בין מעשי לניץ' ופוגרומים לבין מאמרים שמטרתם לבזות או להשמיץ קבוצות של אזרחים על רקע עדתי, דתי, גזעני ולאומני. לכן דחקה היהודים, שלמדו קשר זה על גופם, השיפו בכל ארצות אירופה לחקיקת חוקים שיהפכו הסתה כזו לעבירה פלילית. היו שהתנגדו לכך מתוך טענה שזוהי פגיעה בחופש-הדיבור. כנגד זה טענו מתנגדי-דיההסתה, והיהודים בראשם, כי אין זה כך. כשם שאסור בשום ארץ להסית בפומבי בי התקוממות מווייגת נגד השלטון, לה"

הוראות דומות, אך בצורה הרבה יותר מפורטת: "התבטא אדם בדיבור, בכתב או בתמו"נות, בצורה הפוגעת בקבוצה אחת באוכ"לוסיה, או בקבוצת אנשים שחלק ממנה שיי"כת לאוכלוסיה — דינו מאסר שנה אחת וקנס של 600 גילדר. פירסם, הפיץ, הציג או שלח אדם חומר כנ"ל... דינו מאסר שישה חודשים וקנס של 600 גילדר. ביצע אדם עבירה זו תוך כדי עיסוקו ה"מקצועי — תישלל ממנו הזכות לעסוק ב"קצועו, אם עברו פחות מחמש שנים מאז ההרשעה האחרונה באותה עבירה."

שבדיה

החוק הפלילי השבדי קובע בסעיף 7, פרק 11:

"איומים, השמצות ועלבונות נגד קבוצה לאומית רשמית, ממוצא מסויים או בעלת דת מסויימת, ייענשו בעונשי מאסר וקנסות, ודינם כדון הסתה נגד הקבוצות הלאומיות."

איטליה

אחרי מיגור המישטר הפאשיסטי, נתקבל חוק מיוחד (החוק מס' 645 משנת 1952) למניעת החייאת הפאשיזם. הוא קובע, בין השאר:

"כל אגודה או תנועה הנוקטת אמצעים בלתי-דמוקרטיים האופייניים למפלגה הפאשיסטית, עלידי כך שהיא מצדיקה את ה"שימוש באלומות או מאיימת או עושת ב"אלומות כאמצעי לפעולה מדינית... או על"ידי כך שהיא סתלתת תנועה גזענית..."

פיכת המישטר בכוח, לרצח ולביצוע פשעים אחרים, כן יש לאסור במיסגרת החוק ה"פלילי הסתה למעשי-אלומות נגד גזענים ועדות בתוך המדינה. אחד מראשי המדברים בכיוון זה — בכל הארצות חוץ מישראל — הוא הקונגרס היהודי העולמי. הטפה זו נישאה פרי בארצות רבות, וכתוצאה מהם נתקבלו, בין השאר, הח"קים הבאים בארצות השונות:

גרמניה המערבית

החוק הפלילי הגרמני, סעיף 130, קובע: "הפוגע בכבוד האנושי של זולתו, ב"צורה העלולה לפגוע בשלום הציבור, על"י

(א) הסתה לשינאה נגד חלקים מן ה"אוכלוסיה, (ב) קריאה לפעולות אלימות ושרירות נגדם, (ג) העלבתם, השמצתם בזדון, הוצאת שסרע עליהם או הפיכתם נושא לבוז, דינו מאסר של לא פחות משלושה חוד"שים. כן יהיה צפוי לקנס."

החוקה של גרמניה המערבית (החוק הבסיסי) קובעת בסעיף 9 כי: "אגודות... המכוננות נגד רעיון ההבנה בין העמים, אסורות." בהתאם לסעיף זה יכול בית-המשפט העליון לענייני-חוקה לאסור כל אגודה גזע"נית. סעיפים אחרים אוסרים את השימוש

* כאשר ערכו הערבים הפגנה ספונטאנית נגד השלטונות, בדרישה לחקור את נסיבות מותם של חמשת הצעירים שנהרגו בגבול עזה.

קים, והסרו כיפותיהם ונתלשו שערותיהם. העתונות הישראלית לא עברה על מיקרה זה בשתיקה. אבל היא גם לא נהגה בו בחוסר-אחריות. הצהרונים הקדישו לו ידיעה בינונית בתחתית העמוד הראשון, וכך נהגו גם הבוקרונים. **הבו לבנים.** כעבור שלושה ימים זרקו ברוינים לבנה לחלון בית-הכנסת הגדול ב"

ראשון לציון

(המשך מעמוד 7)
 והצעיר: "למעשה, בעיית הערבים בראשון כבר אינה כל-כך בעייה לאומית. אני רואה אותה יותר כבעייה עדתית. היא גורמת למתיחות ולחייכוכים בדיוק כמו בעיית מיוג העדות האחרות. איתה תיגרה בין נערים יכלה להתפתח גם אילו נטפלו בהרים מרוקאים, למשל, לבחור תמניה. אלא שאין לא היה העניין זוכה להדים כאלה!"
 בזאת נגע בתופעת-הלווי העיקרית של כל הפרשה: נטיית התבוללות של הצעירים הערבים בתוך הזברה היהודית.

***
מי שמתעסק עם בחורות...

רש אנשים במדינה הרואים בהתבוללות דרך לפתרון בעיית הערבים בישראל. אך גם הם יודעים כי זהו תהליך ארוך מאוד, איטי וכאוב — אם הוא בכלל מעשי. שהרי חקי הארץ ומינהגיה בנויים על הפרדה דתית ולאומית מוחלטת, ומעולם לא היה קל לקבוצה לאומית גדולה לאבד את זהותה.

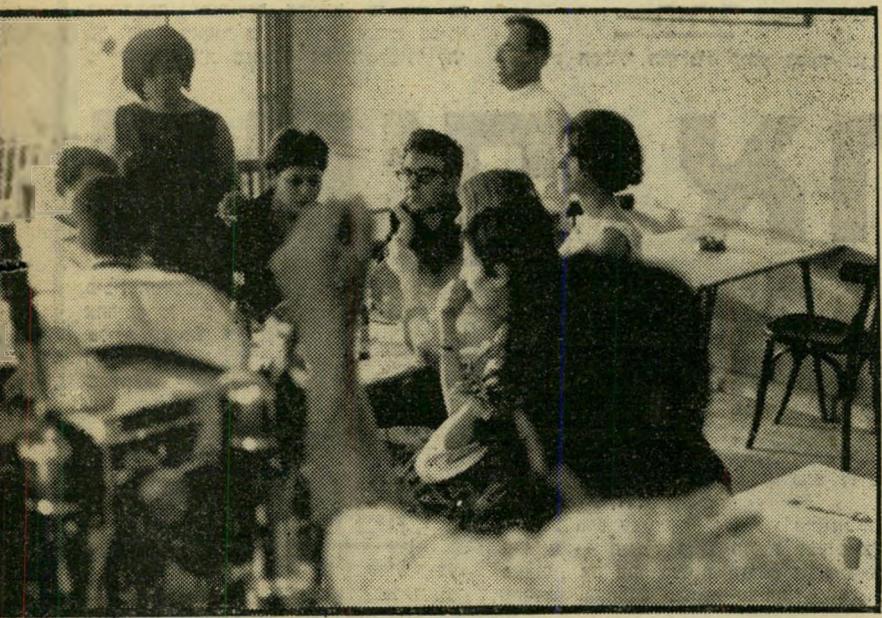
אחרים — והם הרוב המכריע של היהודים הערבים כאחד — מתייחסים אל התבוללות כאל תופעה בלתי-רצויה. כשם שהנוצרים והיהודים באירופה התייחסו בי שיליה חריפה אל תנועת ההתבוללות של הצעירים היהודיים, שרצו לפרוץ את חומות הגיטו.

על כן, רצופה דרכם של הצעירים מתבוללים בקשיים, לא פחות מאשר דרכם של אלה אשר אינם מסתירים את זהותם הערבית. בשני המקרים עלול הערבי להיחלק בגידוף "ערבי מלוכלך" בשעת עבודתו או טיולו. סיפר חאלד יוסף (16), מאום אל-פחם, העובד בבלוקים בגוש דן: "פעם נסעתי באוטובוס לתל-אביב. פתחתי את הדווניון שלי על מוסיקה ערבית. מישהו

ראש העיר

נועם לאור (ימין) היה הנגיד הציבורי הראשון שהביא להרעת הרוחות. התערבותו הנימרת שמה קץ לשיכרון-הנקמה.

דובר הקבוצה הקטנה, "מי שמתעסק עם בחורות, מגיע לזו!"
 דעה זו נשמעת כהו כמעט מדויקת מן דברי משפחת סולימאן בראשון: "שרק לא יתעסקו עם בנות שלנו!" ואין זו דעתה של משפחת סולימאן בלבד, או רק של בני עדות המזרח. בתיגרה שפרצה בלונה פארק היו מעורבים גם ילדים אשכנזים, וביצד הערבים שנערך בשני הלילות שלאחר

המורכבת מגברים ונשים, המבלים בצוותא בבתי הקפה של העיר. הפועל הערבי, העובד מאחורי הדלפק, רואה בחברה זו ג'נטלמן חברתי, שאסור לו להיכנס אליה, אלא מבעד לדלת האחורית.

מכאן נטלו חלק לא רק בני עדות המזרח. אין איש מוכן לגלות מי ביצע את מסע הלינץ הלילי, אולם דבר אחד יודעים בראשון: זאת לא היתה תגובה עדתית, כי אם לאומית.

***
הפתרון הגרמני

מי זה הפתרון? יש המצביעים על מצב דומה שנתהרה בגרמניה המערבית, בית, אליה היגרו מאות אלפי פועלים איטלקיים וספרדיים. כמו ערביי המשולש והגליל, עזבו את בתיהם ואת משפחותיהם כדי למצוא תעסוקה בעבודות הקשות ביותר במשק הגואה של גרמניה. איש מהם לא הביא עמו את אשתו או את נערתו. לא פעם פרצו מהומות וקטטות-דמים המוניות בין גברכיים גרמניים לבין הפועלים היראים, כאשר נידמה היה לגרמנים שהנוכחים השתרחים וזוכים להצלחה יתרה אצל בנות גרמניה.

כמה מעבידים גדולים, שהעסיקו אלפי פועלים במיכרות או בעבודות-בנייה, החלו מייבאים משפחות שלמות, ולא גברים בלבד, בתיקתה שהדבר ימנע מתיחות על רקע לאומי-מיני. אחרים צידדו בהקמת בתי-בושת גדולים, שיספקו את צרכי האוכל

החברה הנוצצת

אמר לי לסגור. לא סגרתי. או הוא ישר צעק: חתיכת ערבי! ענית לו. קראו לי שוטר ולקחו אותנו למשטרה. ראו שלא התחלתי עם הקללות, או עזבו אותי. זאת לא הפעם היחידה. אטילו שאני מדבר עברית, ולובש חליפה — מיד יודעים, לפי הדיבור שלי, שאני ערבי."

הוסיף בן-כפרו, לוטפי מוסטפי (21), הייבד יחד עמו: "גורמים את העבודה בי ארבע-חמש מתרחצים. מתלבשים יפה ויוצאים קצת. חברים יהודים אין לנו — אפילו שכמה מאיתנו כבר עובדים כאן חמש שנים. אפשר ללכת לקולנוע, או לשבת בבית הקפה בפניה. זה בית-קפה של בחור צעיר ראקי, והוא מגיש לנו לאכול ולשתות. פתאום, יום אחד, באו אליו מארוקאים ואמרו לו שלא יתן לנו לשבת שם. הוא הלך למשטרה להתלונן ואמר לנו שכדאי שכמה ימים נשב בבית. הוא מרחיח מאיתנו, אבל לא רוצה צרות."

היה זה אחרי התקריות בראשון-לציון. מאז ועד היום קושרים אותם ערבים את דלת המחסן בו הם לנים בחבל עבה — "כדי שלא יבואו להוציא אותנו בלילה כמו עכברים!"
 מה היתה תגובתם בשומעם על ההתנפלות בראשון? "אגיד לך את האמת", קבע

- 1 מבטיח פעולה תקינה של המצתים.
- 2 גותן הגנה יעילה בפני תפיסת הבוכנה.
- 3 מונע החלדת המיסבים.
- 4 מבטיח נקיון המנוע.
- 5 מתערבב בשלמות עם הבנוזין.

תערוכת מוכנה של בנוזין עם שמן פז טו-סטי לשרותך בכל תחנות פז

נקרא בחוץ לארץ 2T SHELL

חסכון = צירה + פרסים

75.000 ל"י פרסים
 חסוך או השלם חסכון עד 1.000 ל"י לפני ה-31 בינואר. והשתתף בהגרלת הפרסים של מפעל החסכון לבניין. בהגרלה שתיערך בחודש נובמבר יוגר רלו פרסים כספיים בני 300 ל"י, 500 ל"י, ו-1.000 ל"י ופרסי פיוס בסך כולל של 75.000 ל"י.

חופעל החסכון לבניין

מועדון ישראלי להכרות ת.ד. 202, נתניה
 מטרת המועדון: יצירת הכרות בין בני זוג, בארץ ובחו"ל, ע"י בלוי מאורגן במקומות בידור, פיקניקים וטיולים. פרוספקט מפורט על פעולות המועדון ותנאי החברות, אפשר לקבל תמורת 50 אג.

בהוצאה מיום 12.10.1962 של
 השבועון הנפוץ TIME
 מופיע מאמר המצביע על ההכרח
 לייצר סבון ללא סבון.

SOAPLESS SOAP?

Soap is one of the marks of civilization, but it is still a pretty primitive agent for cleansing the human skin. So says a British dermatologist, Dr. F. Ray Bettley, writing in the "New Scientist". He claims that most soaps today get people clean by removing from their skins not only grease and dirt, but also the very things that nature put there to guard against irritation and infection, and thus frequently causing chapping or a more severe inflammation. Also, soaps are usually alkaline and therefore reduce the acidity on which the skin relies to help kill bacteria.

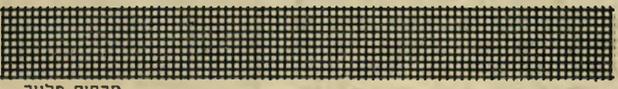
Dr. Bettley thinks that the scientists daily performing molecular "magic" should get busy devising something better than soap.

היא עשתה כן-וואת לפני שנים רבות

דרמפון

הסבון ללא סבון

חפשי מאלקאלי ולכן עולה על כל סבון שהוא. 'דרמפון' מעלה קצף רב ומנקה טוב יותר מאשר סבון מבלי לפגוע בשכבה 'החמוצה' בה מגן הטבע' על העור. דרמפון הוא אחד המוצרים הישראליים הראשונים שיצאו לו מוניטין בעולם כולו והוא מיוצא ע"י 'תיא' לארצות רבות בכל חלקי תבל.

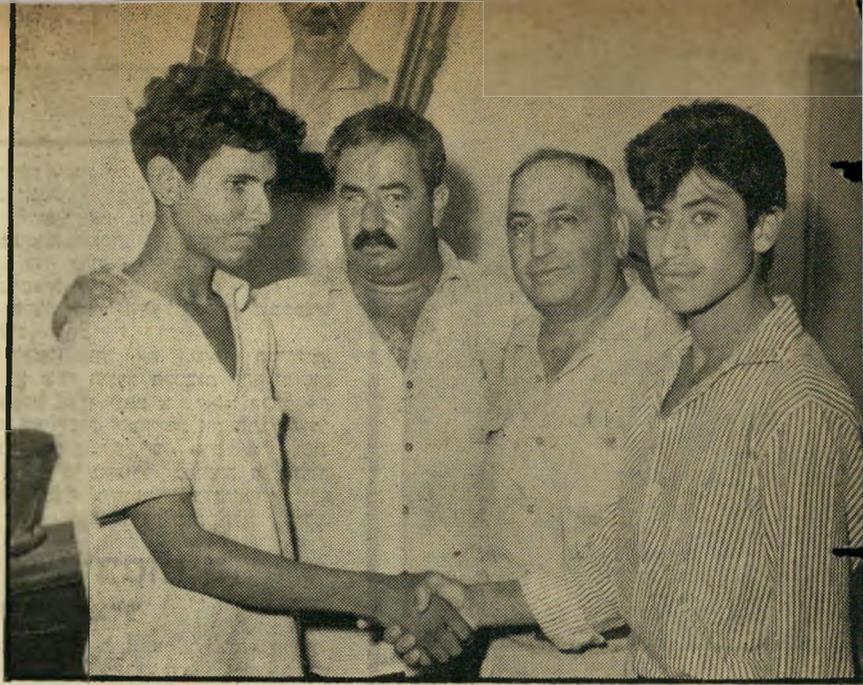

פרסום מלוניק

המינוי -

קבלת חשבונך לחידוש המינוי, נא פרע אותו בהקדם. עקב הביקוש לעיחון, לא נוכל לאפשר כל משלוח ללא תשלום.

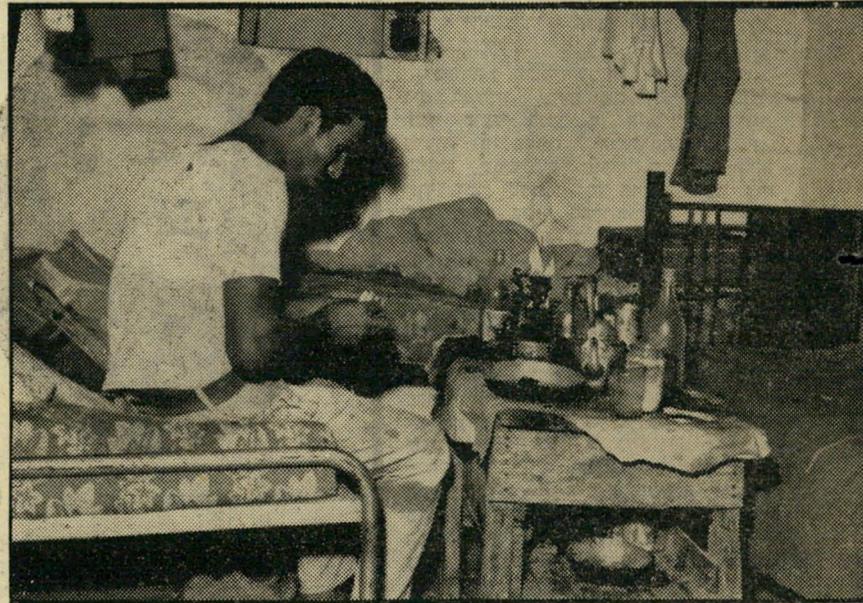
היום זה סוד, אולם מחר כולנו נרדוש

העסקו

אליהו סעדון (במרכז) מצא הזדמנות להוכיח את עצמו. כאשר שוחררו העצירים היהודיים והערבים, זימן אותם לגימט מיץ במועצת הפועלים בראשון לציון, אף כי זו לא הצטיינה בניגוי ההתפרצות, לא השתמשה בכוחה הרב להרגעת הרוחות. בתמונה: סעדון ואחד השומרים, בין נער יהודי ונער ערבי, הלוחצים ידיים.

לוסייה הגברית הגדולה שאין לה יחסי-חב' רות עם גרמניות. האם יכולים שני פתרונות גרמניים אלה להיות מועתקים גם למציאות הישראלית? קשה מאוד הדבר: אין הצעיר הערבי יכול להעביר העירה את ארוסתו או חברתו - אם יש לו - שהרי יפגע הדבר במסורת הערבית. ואילו משפחה ערבית זקוקה ל' דירה גדולה, יקרה לאין ערוך מזו שאפשר

הבדידות העלובה

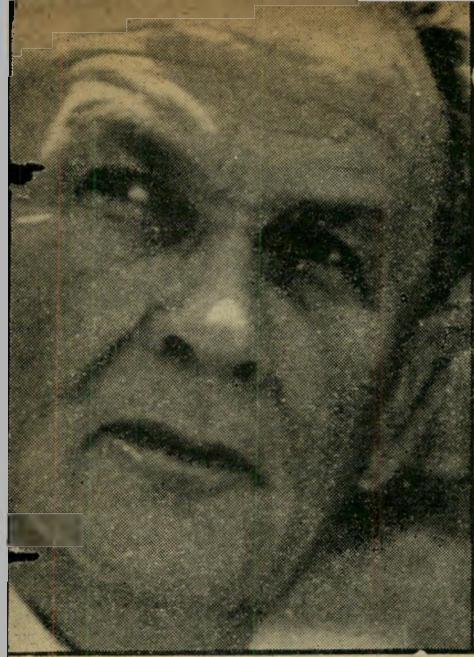
בה נתונים הפועלים הערביים המתגוררים בי ישובים עבריים, משתקפת בתמונה זו. פועל עירי, ב' ליד רמת-גן, מכין ארוחת-ערב על פרימוס, בתוך מחסן המשמש לו ולחבריו כמקום-לינה.

לקנות בכפר. לעומת זאת, אין שום גוף ציבורי המיכן לעיין באפשרות של מתן שיכון למשפחות ערביות. הידיים העובדות של הצעירים הערביים אומנם דרושות ב' אורח חיוני למשק העברי - אבל לא עד תושבי-קבע ערבים גדולות. בשיכון צי' בורי או ציבורי-למחצה.

הפיתרון הגרמני השני חסר גם הוא סיכוי ממשי. כי המשטרה תסגור בתי-בושת לער' בים באותה שקידה שהיא פועלת נגד כל בתי-בושת אחר. זהו החוק, אך נכיון ש' צעירים אלה נזקקים בכל זאת לנשים כאלה, חייבים הם לצוד אותן - או להיות ני' אודים על יצור אחר - במצב זה, אי-אפשר למנוע שצעיר ייטפל אל סתם בחורה, בחושבו אותה למופקרת.

ההתנפלות בראשון-לציון של העלטה הצעה ישראלית מקורית לפתרונה של הבעיה. הציע אחד מעסקני מועצת הפועלים במקום, בשעת ריתחה: "צריכים להקים רובע מיוחד לערבים. שרק שם מותר להם לגור, וש' יהיה אסור להם לצאת ממנו בלילה!"

כאן לא יהיה גיטו ערבי, נועק כנגדו ראש העיר. לא סתם גיטו, שהרי משם אל מישטר הרובעים השחורים ואיסור התנועה

חשי

אוניות הזרנבו מחוז לשוברהגלים של נמל חיפה. סחורה ומכונות שנועדו למשק הישראלי הורדו לחוף בקלות דק ומחבל. גרוע מכל: התיבות הראשונות של ייצוא פרייהדר נערמו במחסנים, זמן רב אחרי המועד שנקבע בחוזים בינלאומיים למשלוחם. וכל יום של השהיה עלה אלף דולר לכל אניה.

1700 פועלי הנמל נהגו כאילו כל זה לא נגע להם. הם עבדו את המשמרות הקבועות שלהם, החליפו בגדים והלכו הביתה. איש מהם לא היה מוכן לעבוד שעות נוספות, שבלעדיהן אין להתגבר על עבודות הטעינה והפריקה.

מדוע פרצה שביתה משונה זו? מגיעה לנו ארוחת צהריים תמה בחצי לילה! הכי ריוו הפועלים.

לכאורה: סיכסוך עבודה רגיל, בין עובדי דים למעבידי. שהרי את הארוחה הוולה תבעו פועלי הנמל מן החברה הקבלנית, שירותי נמל מאוחדים, המעסיקה אותם. זהו המחיר שמשלמים פועלי התעשייה ההסי תדרותית, טענה, וזה המחיר שאנו צריכים לשלם עבור הארוחה.

בדרך כלל, אין זה נהוג שחברת שירותי נמל מאוחדים תתלחם עם עובדיה. גאחה הציבור הפועלי בחיפה על כך, שמהו 14 שנה לא פרצה שביתה בנמל. העלו ה פועלים דרישה — מיד מיהרה החברה ל ספק אותה. זה לא יצא מכיסה. כי היא ביצעה את עבודתה על פי שיטת הקוסט פלוס, ואיש לא עמד צמה על המקח, מה יש לכלול ב"קוסט", כלומר בהוצאות הייצור שלה.

והנה, הפעם, סירבה החברה להעניק את התוספת המבוקשת. היא חישה שארוחה כזאת צריכה לעלות כ-1.20 ל"י. דרשה מי הפועלים כי ישלמו לירה עבורה. את ההפ רש תכסה החברה מרווחיה, מבלי לדרוש תוספת שלום ממינהלת הנמל. לשם שיכנוע הזכירה לפועלי הנמל, שאין כל הצדקה לה השחת את מצבם של פועלי התעשייה ההסתדרותית: אמנם מקבלים אלה ארוחה בחצי ל"י, אך משכורתם נמוכה בהרבה מ משכורתו של פועל נמל. שהרי השכר ה חודשי הממוצע של פועל נמל מגיע ל 900-800 ל"י, ושכר הפועל הנמוך ביותר מגיע לכדי 600-500 ל"י. עם משכורות כאלה, אין הצדקה לבקש סובסידיה כה גדולה לארוחת הצהריים.

החברה העבירה את הסיכסוך להכרעת האיגוד המקצועי של ההסתדרות, וזה קבע מחיר-פרטה: 70 אגורות. הפועלים סירבו לקבל את ההכרעה, והעניין הועבר הלאה, אל גוף גבוה יותר בהסתדרות: החתעה המרכזת. זו תמכה בהחלטת האיגוד המקי צועי קבעה סופית: 70 אגורות. או החליטו הפועלים לשבות.

ל מצדיק באריקאדות

לכאורה: סיכסוך עבודה רגיל. אולם אין דבר רגיל בחיפה. מכל מקום לא בנמל חיפה, לב לבו של חושיסטאן. שם אין שום גוף פועלי צועד צעד קטן ביותר בלי הוראות מלמעלה. ולמעלה יושב אדם אחד: אבא חושי.

דרישת הפועלים מסתכמת בסכום זעום. הפרש של כל ארוחה הוא 20 אגורות; אם יאכל כל פועל 25 ארוחות לחודש, יסתכם ההפרש בחמש ל"י. סכום קטן, אבל אדם המרוויח בין 500 ל-900 ל"י על כל פנים קשה לתאר אותו כמאבק של עמלים מזיי

במדינה

חוק

הדמות האידיאלית

"מיכרז": לתפקיד היועץ המשפטי דרושה אישיות נעלה, מוחחה ממדונה ראשו נה לחוק. התכונות הדרושות: אייחלות אי שית מוחלטת. צריך להיות מוכן לצפצף על הוראות הממשלה ועל השפעות מפלגת תיות מכל הסוגים. להתעלם מסיכוייו לקבל לאחר-מכן מינוי כשופט בית-המשפט העליון, להיות מחוסן בפני כל הצעה של שוחד ציבורי סמוי.

את המיכרז הזה היתה ממשלת ישראל צריכה לפרסם, בחתימת דויד בן-גוריון, אילו היתה מוכנה לקבל ברצינות את דויד החתעה המוחדת, בראשות השופט העליון שמעון אגרנט, שבחנה את סמכויות ה יועץ המשפטי לממשלה. כי זוהי התמונה של היועץ המשפטי הרצוי, שעמדה לעיני חברי-הוועדה.

לרוע המזל, אין בישראל מועמד שיענה למיכרז כזה. גרוע מזה: אפילו נמצא מועמד מתאים, בטוח לחלוטין כי לא היה מקבל את המינוי. כי הממנה הוא דויד בן-גוריון — וסמכויות היועץ חשובות בהרבה מכדי שיופקיד אותן בידי אדם שאינו מסור לו אישית בכל רמי"ח אבריו.

למחרת ההוצאה להורג. הוועדה לא הוקמה על-ידי הממשלה כדי להציע הצעות משלה. תפקידה הרשמי: לקבוע מהו ה מצב לפי החוק הקיים. היה זה, בעיקרו של דבר, טכסיס פוליטי כדי לדחות את ההכרעה בסיכסוך בין שר-המשפטים ר היועץ המשפטי. איש לא היה מעוניין כי יסיכסוך זה יכה גלים בעולם למחרת הוצא תר-להורג של אדולף איימן.

אולם מתוך הדו"ח ברור מה דעתם ה אישית של שלושת חברי-הוועדה: היועץ המשפטי, המתמנה אמנם על-ידי הממשלה, צריך להיות עצמאי לחלוטין, מבלי להיות משועבד לממשלה שמינתה אותו. כרשות עצמאית, עליו להחליט לבדו את מי להעמיד לדין, אילו הליכים משפטיים להפסיק באמ צע, ואיזה עררים לקבל. כי החלטות אלה חייבות להיות טהורות מכל חישוב פוליטי, מפלגתי או כיתתי.

זהו גם המצב החוקי הקיים. היועץ ה משפטי אינו חייב לקבל הוראות משר המשפטים, לו הוא כפוף מבחינה מינהלית גרידא. השר יכול אמנם להפסיק לצמצו את סמכויות היועץ — אך זה הופך השר עצמו ליועץ-משפטי.

ב"קסטנר עד חסידות. החתעה לא יכלה לענות על השאלה העיקרית, המעניינת את האזרח: אם המצב החוקי הזה הנו גם מצב מציאותי? זה אידיאל אפלטוני — וחוק מבן-גוריון, אין איש בישראל מאמין באפלטון.

התשובה היא, כמובן, כי אידיאל זה אינו תואם לחלוטין את המציאות המיוחדת של מדינת ישראל, בה קיים שלטון אבסולרי טי של מפלגות, ובה אין אפילו נשיא בלתי-מפלגתי. לא חיים כהן בעבר, ולא גדעון האיונר בהחה, היו ארפעס יועצים בלתי-תלויים בממשלה. הם התמנו על-ידי הממשלה (כלומר: על-ידי ראש-הממשלה) מפני שדויד בן-גוריון היה בטוח כי יבצעו בנאמנות את רצונותיו.

ואמנם, לא ידוע אף מיקרה אחד בו התנגד היועץ המשפטי לרצונו של בן-גוריון. חיים כהן היה שליח המפלגה השלטת לא רק במשפט קסטנר, אלא גם בניסוח חוק כסחון המדינה ובפעולתו הבלתי-יוסדת לצמצום חירות-האזרח במדינה. לבסוף זכה למינוי לבית-המשפט העליון. גדעון האיונר הוכיח את קורבתו לבן-גוריון לא רק במשפט איימן, אלא גם בפרשות יחוקאל סהר, חי חסידות ואריה שפאק, ובחלקו בניסוח חוק לשון-הרע.

מגוחך להאמין כי הממשלה תמנה אי פעם לתפקיד זה אדם השייך למחנה יריב, או אף אדם נייטרלי. למעשה נוצר מצב בו היועץ המשפטי הוא מכשיר בידי ראש הממשלה, ואילו האחריות למעשיו, בפני הציבור והכנסת, מוטלת על שר-המשפטים, שאין לו שום השפעה עליו. מצב זה סותר כל סדר דמוקרטי הוגן.

מבריטניה לאירופה. לחתעה אין הצ עות לתיקונים. אך בציבור כבר הוצעו כמה שינויים יסודיים. בין השאר: • לאחד רשמית את תפקיד שר-המשפ

טים והיועץ-המשפטי, כדי שתיווצר אחריות ברורה. או:

• להעביר את בחירת היועץ המשפטי מן הממשלה לכנסת, כמו בחירת מבקר ה מדינה, כדי לחזק — לפחות במקצת — את עצמאות היועץ. או:

• למנות את היועץ בדרך שמתמנים השופטים, או:

• לבטל בכלל את השיטה הבריטית, לפיה יש בידי היועץ הסמכות להחליט את מי להעמיד לדין (ואת מי לא), ולקבל את השיטה האירופית, המחייבת את התביעה ה כללית להעמיד לדין כל אדם שיש יסוד סביר להאשימו בעבירה. במקרה זה תהיה ההחלטה בידי השופט, הבלתי-תלוי, ולא בידי פקיד שלא יהיה בלתי-תלוי לעולם.

פירסומים

פטלורה וצ"ל

„הבולשביקים רצחו את היטלר! לוחם ה חופש הנרמני אדוק היטלר נפל קורבן לפשעי הקומוניסטים“

קל לתאר מה היה מתרחש בישראל לוא היתה מופצת בה חוברת מהודרת של שירות המודיעין המערבי, שהיתה נושאת כותרות כאלה. עצם הרעיון בלבד מהנה אבסורד.

אלא שבימים אלה התברר שאין אבסורד שאי-אפשר להגשימו. חוברת המסרת את היטלר ומציגה אותו כלוחם חופש עדיין אי נה נפוצה בישראל, לעומת זאת מופצת עתה חוברת אחרת, הנושאת עליה את השם: נרצחו על-ידי מוסקבה, המנסה לטהר את שמו של אחד מגדולי הפורעים בתולדות היהודים, סימון פטלורה, ששמו מזכר ב נשימה אחת עם המן והיטלר.

שורצבארד — סוכן השאי. פרשת הפאשיסט האוקראיני פטלורה מהדה פרק

פטלורה

מי התנכל להיטלר?

חשוב בכל ספר על תולדות הציונות. פטי לורה, שהיה אחראי לגל הפוגרומים בו נטבחו אלפי יהודים באוקראינה, בתקופת המהפכה הרוסית, נרצח בפאריס ב-1926 על-ידי צעיר יהודי בשם מרדכי שחרצבארד, שהפך לאחד מגבורי היהדות והציונות. שחרצבארד זוכה על-ידי בית-משפט צרפתי, שמצא הצדקה למעשה הניקמה שלו.

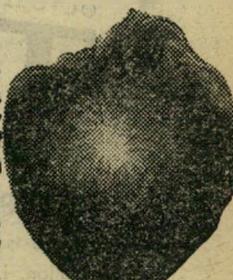
אולם שירות המודיעין הניצרכי המקיים בלונדון מחתרת ברבות אוקראינית, שמגמ תה לעורר את הרגשות הלאומיים של בני אוקראינה כדי להמרדם בברית-המוע צות, אינו מתחשב בקטנות כאלה. בחוברת (באנגלית) שהופצה השבוע בישראל, מוארת פרשת פטלורה באור חדש לגמרי. סימון פטלורה מוצג בה כמפקד העליון של ה צבא האוקראיני וכנשיא הרפובליקה ה אוקראינית הלאומית. שחרצבארד, לפי ה גירסה החדשה, אינו אלא פושע פלילי ללא תקנה, סוכן חשאי בשירות המודיעין ה סובייטי.

לשכנות גיוס? מה הם הטעונים וה נימוקים בעזרתם מקחים מפצי החוברת לגייס את דעת הקהל בישראל לצד „לוחמי החופש האוקראינים“?

נהה כמה מהן: • שורצבארד קיבל הוראות ממוסקבה להסגיר את עצמו מיד אחרי הרצח ולה ציג עצמו כסוכן קומוניסטי, במטרה לה ביא למשפט ראה, שמטרתו הישירה תהיה להבאיש את שמו של פטלורה בעיני העולם המערבי.

• מתפקידו של שחרצבארד בזמן ה (המשך בעמוד 16)

כך זה תחילת...

וכך זה

נאמר

הילחם בעוד מועד ב השתלטות הקרחת

קח

אליקסיו

של הביקוםבמסיקאי ד"ר א. רובין

קל ללמוד צרפתית

להצלחה רבה זכה, בימים אלה, תקליט ארוך נגן חדש מט' 12005 ע"י „מקולית“: צרפתית קלה, 9 שעורים מקי פים מוקלטים בשפה הצרפ תית בתרגום עברי, המכילים את 1,000 המילים השימור שיות ביותר בשפה זו.

התקליט, שנערך במתכונת קלה להבנה וקליטה, הוא פרי מאמציהם של מורים מדופלמים בצרפתית, המגני שים לך, בפעם הראשונה ב ישראל, שעורים נואלמים ב שפה נכוצה זו.

התקליט מכיל שאלות, מש פטים ומילים, בהם משתמ שים יום יום. צמד קריינים מעולה ילמד אותך, בין ה שאר, כיצד לבטא כהלכה משפטים אלה.

תוספת חניס יקבל כל קונה גם מילון עברי-צרפתי מיוחד המכיל כל המילים ה מוקלטות בתקליט זה. מחיר התקליט — 10 ל"י בלבד והוא מומלץ ע"י מורים כי אמצעי שימושי אידיאלי ל תיירים ישראלים הנוסעים ל אירופה ולתושבים המקומיים החפצים לקבל מושג ראשוני — ועם זאת מקיף למדי — על השפה הצרפתית.

חשוי חשש כי "שמש מידין השלטון על הנמל, והוא נאבק

לפני תופסק השביתה לאלתר ותוקם ועדה של ראשי ההסתדרות והמפלגה לקביעת מחיר הארוחה החמה.

★ ★ ★

אלמוגי השקוד

דמות אחת נעדרה מן הבמה, ולא היה כמעט אדם שלא שאל את עצמו: הוכן אלמוגי? שהרי שר השיכון והפיתוח, שהיה מזכיר מועצת פועלי חיפה לפני כן, ידוע כבוס פועלי הנמל. מדוע לא התערב בסיכסוך?

הסתבר כי לאלמוגי החדש היו שיקולים עמוקים הרבה יותר משיקוליו של בוס פועלי. אילו התערב בסיכסוך בגלוי, היה נאלץ להתייצב לצד זה או אחר — וזאת לא רצה. הוא לא יכול היה להתייצב נגד הפועלים, ובזאת לקרוע את עצמו מרקע ציבורי; כי בכך היה מעורר את רוגנם של השרים הכלכליים ושל גושאי דגל הממלכתיות, בקרב המפלגה, אשר ראו בשביתה היופעת פגיעה במשק הלאומי. הוא הקפיד להופיע כאיש שקול, מיוזאי אחראי ולא עסקן פועלים פרובינציאלי.

אלמוגי גם לא יצא נגד מזכיר ההסתדרות. עד לפני זמן קצר חתר אלמוגי ב' גלוי לרשת את מקומו של אהרון בקר בראש ההסתדרות. בינתיים קיבל תיק ממ' שלתי כפול, והוא רוצה שמעמד ממלכתי זה יחזור היטב לתודעה הציבורית. אולם הוא לא ויתר עדיין על שאיפתו לעמוד בראש ההסתדרות. כאשר יחליט להסתער על עמדה זו יהיה לו קל יותר, אם בראש

אף הודיעה שהיא נפגעה מיחס הוועד ה' פועל, שהחליט את החלטותיו מבלי להתיעץ במועצה החיפאית.

המחוקר בנמל חיפה אותו בידו את גרם גרת המשק הישראלי. לחיצה — והוא חנק את המשק. כי דרך הפתח הצר הזה עובי רים למעלה מ-75 אחוז של כל המיטענים הנכנסים והיוצאים מן המדינה. בע"ד שלוש שנים ישנתה המצב, כאשר יופעל נמל אש"ד. אם או תפרוך שביתה בחיפה, או אם יסתם שם מדינת ישראל. במקרה זה: מלחמה להפנות את האוניות והסחורות לנמל הדרומי. אולם עתה, אין לחיפה תחליף. זאת ידע חשוי, על כן החליט לפעול ולשתק בשיא המאבק ניסה להכתוב את תנאיו. הוא לא עשה זאת ישירות, כי אם הניח לראשי מועצת הפועלים לדבר. "הניחו ל' אנשי חיפה לסיים את שביתת חיפה!" קראו אלה באוזני נציגי הוועד הפועל, שנסעו ב' מיוחד לחושיסטאן. הצעתם הצינית: תוקם ועדה ב'וררות, שתכריע בעניין. ראש ה' ועדה: לא אחר מאשר אבא חושי.

אך חושי טעה בפרט אחד: העיתוי לא היה נכון. אמנם נגדם נזק לכלכלה והנמל נחנק מן הקצב האיטי. אלא שעדיין מוקדם מדי, כדי שכל עיכוב קטן יגרום שואה משלושת ההדרים קטנים עדיין, ומועד המסירה הסופיים עוד חזקים. רשות ה' נמלים יכלה להכות. היא גם ידעה, שה' פועלים ייפגעו בכיסם זמן רב לפני ש' הכלכלה תיפגע ברצינות. שהרי אין זו שביתה של ממש, בה מקבלים הפועלים פיצוי מקרן שביתה. עבור השעות הנוספות שאינם עובדים לא יקבלו פיצוי, וכעבור

רבע, הנאבקים על תנאים סוציאליים מיני מליים. אצל ציבור פועלים אחר, בתנאים אחרים, יכול סכום זה להצדיק עליה על באריקאדות, אך אין הוא יכול להצדיק שביתה של ציבור בלתי-מקופח כמו עובדי נמל חיפה.

אם כן, מדוע שבתו? התשובה הפשוטה: פועלי נמל חיפה לא שבתו במסגרת מלחמתם המקצועית, כי אם הופעלו כנשק במלחמת חושיסטאן נגד מר' תה של מדינת ישראל. במקרה זה: מלחמה תו של אבא חושי נגד שני אייבים: הוועד הפועל של ההסתדרות ורשות הנמלים. שבראשה עומד הרמטכ"ל לשעבר, רב-אלוף חיים לסקוב.

יש לאבא חושי סיבות טובות לשנוא את שני הגופים הללו. כי אהרן בקר, מזכיר ההסתדרות, הוא שמינה את ועדה שפירא לחקירת השערוריה של קואופרטיב הבשר יחד. ועדה זו הגישה דו"ח קטלני, שאשר את כל האשמות נגד ראשי חושיסטאן, אשר חיפו על הגאונסטריות של מובילי הבשר, מפני שהמיליונים הגנובים של קופה ב' נכנסו לקופתו הסודית של אבא חושי. על כן קל להבין את כעסו של חושי כלפי בקר וההסתדרות.

כעסו על רשות הנמלים נובע מאותה סיבה עצמה: אם אומנם יצליח רב-אלוף לסקוב בתוכניותיו, ייכרת הענף העיקרי שעליו נישען שלטון-הכפייה של אבא חושי. כי נמל חיפה היה מאז ומתמיד מעוזו של אבא חושי, עוד לפני שהשתלט על העירייה. שם הוא יכול להחזיק את אנשי-אגרוף שלו, במשכורת שנתית, מבלי שיעבדו.

לסקוב

ארוחות. בקיצור: נצחון מועצת הפועלים. בקר קפץ כנשור-נחש: "לא היה כאן שום נצחון של חיפה!" הכריזו דובריו, "להיפך — זהו ניצחון הוועד הפועל!" כיצד? פועלי הנמל הורשו אומנם לערער על החלטת האיגוד המיקצועי בפני הוועד הפועל. עד אז תעמוד בעינה ההחלטה על 70 אגורות, שתיכנס לתוקפה ב' בינואר. עד אז יוכלו לשלם חצי לירה, כפי ש' הוצע להם מלכתחילה. "כל התנאים ש' פורסמו בשמה של מועצת פועלי חיפה

נמל הממשל האחרון

נקבעו על דעתה היא בלבד, אם נקבעו. הודיע הוועד הפועל, בגילוי-דעת רשמי, "והוועד הפועל דוחה אותם בתוקף". הסכסוך התפוצץ עוד בטרם נכנס לתוקפו. כי ראשי חושיסטאן לא יכלו לקבל פגיעה זו ביוקרתם. הפעם היתה תגובתם חיפה עוד יותר: שביתה כללית של פועלי הנמל.

★ ★ ★

איום העתיד

בעצם, לא חשוב מה יהיה מחיר ה' ארוחה החמה. שהרי לא היתה זו אלא אמתלה לפתוח במלחמה. הסיבות למלחמה זו לא חוסלו. יתכן כי פתרון בעיית האר' זה החמה ירגיע את ההסתדרות ויוציא אותה מזירת הקרב הפועל. אולם היריב השני ישרא: רשות הנמלים. היא לא ויתרה על תוכניתה — ותוכנית זו פירושה פגיעה קטלנית בחושיסטאן.

לסקוב יכול כבר לרשום לזכותו נצחון נות טרומיים: נסיונו של חושי להקים מועצה אוטונומית לנמל חיפה, שתוציא אותו ל' מעשה מתחום המרות של רשות הנמלים (הנוסד ה' 1292) — סוכל.

בעוד כחודשיים תיאלץ חברת שירותי נמל מאוחדים להתגמל — זו הפעם הרא' זה — על חוזה עם רשות הנמלים. חוזה זה יקבע את התחשיבים ואת גובה התש' לומים לחברה הקבלנית. שוב לא תוכל החברה להטיט כספים כרצונה לתמיכה ב' מנגנון החושיסטי. על כל פנים — לא על חשבון המשק הלאומי.

עובדי הנמל יודעים להבחין בסימנים הראשונים, המעידים כי ראשי חברת שרותי נמל מאוחדים שוב אינם נאמנים ללא-סייג לחושי, וכי הם מתחילים לחשוב כי כדאי יותר לצבור לצד רשות הנמלים.

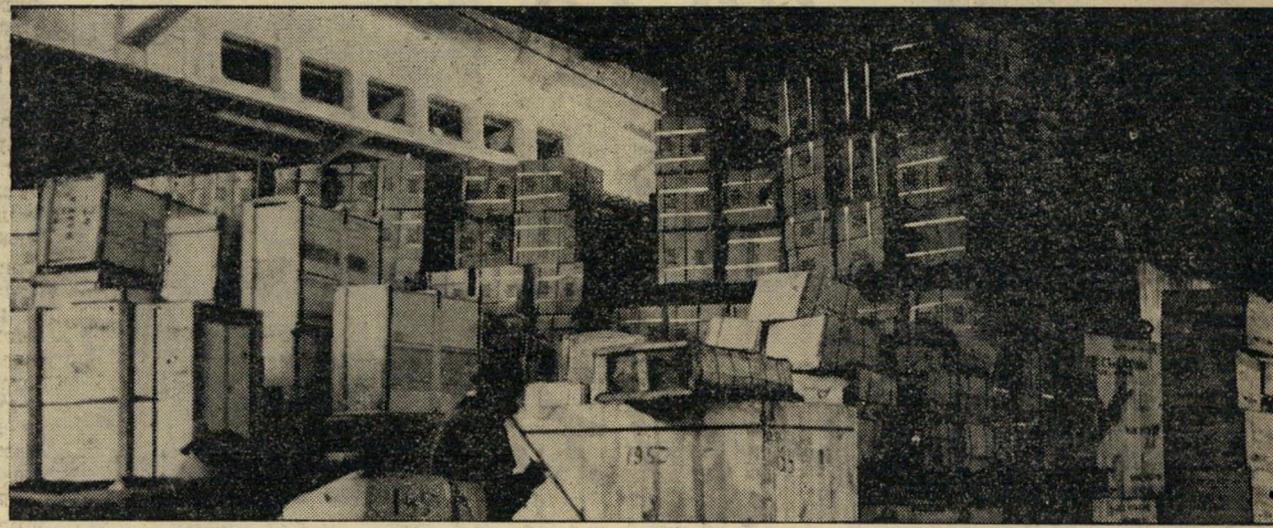
כל אלה יחייבו את חושי להכות שוב. אמתלות לא יחסרו: כבר עתה מתמנת באופן תביעה לארוחת-ביקר וזולה, אחרי שתושג ארוחת-צהריים וזולה, וכאשר תיענה תביעה זו — תועלה תביעה כזו התמיכה תינתן רטרואקטיבית. לכל דרישה כזו יתלהא איום של שביתה, ויתכזו אף כי תוכרז שביתה. זהו הנשק הגדול בידיו של אבא חושי, והוא אינו מסתיר את כוונתו להפעיל לו, ברגע שימצא לנכון.

הוא מקווה, כי שורה של שביתות בנמל חיפה תאלץ את ב' גוריון לחרו על חיים לסקוב. אם במחיר זה תוגנה בירות-חובה ותיהרס ההסתדרות — אין זה מפריע לחושי.

ההסתדרות יעמוד אדם חלש, כמו אהרון בקר, מאשר אישיות חזקה. על כן לא הצטרף השבוע למאמציו של אבא חושי לשבור את בקר.

רק בשיבת הממשלה, שנערכה בתחילת השבוע, החליט אלמוגי לנקוט עמדה גלויה: הוא ממך בדרישתו של דויד ב' גוריון, כי הממשלה תתערב בסיכסוך, תקבע תקדים של בורות-חובה בענייני עבודה. זוהי אחת המישאלות היקרות ביותר של דויד ב' גוריון ונעיריו, ואלמוגי מעונין לזכות בחסדי הנוק.

שבועיים-שלושה ש'ב לא יישו אלי קרב. לרשות הנמלים היו גם בני ברית חזקים. ההסתדרות ראתה בשביתה אתגר חמור ל' יוקרתה ולמרותה על מחנה הפועלים. אילו נכנעה לדרישות פועלי הנמל ולדרישות מועצת פועלי חיפה, היתה מכירה בכך שאין מרותה כלל-ארצית וששילטונו של חושי בחיפה עומד מעל לשלטון המוסדות המרכזיים של ההסתדרות. גם שר האוצר התייצב נגד חושיסטאן. סיפר אחד הכלכלנים הצעירים הסובבים אותו: "רק חזר מחוץ-לארץ התלבש על

הסחרות נערמוח בנמל חיפה - התוצאה היקרה של אבא חושיסטאן על חיו

שה. כי לסקוב הזהיר אותה בפירושו, שלא יכיר בהוצאה זו כחלק מתחשיב שירותיה. ★ ★ ★

טעות כחשבון
קסירוב נראה לאבא חושי כהזדמנות טובה להראות לשני יריביו, כי לא נס עדיין ליחיו. הוא המתין עד להתחלת ה' עונה הנוערת של ייצוא ההדרים, רק אז נתן את האות. פועלי הנמל, שאינם מצטיי' גים בכעלי מנהיגות עצמאית, הודיעו על שביתתם. מועצת פועלי חיפה תמכה בהם.

העניין. הוא שמע את טענות רשות הנמלים והחליט לתת גיבוי מוחלט לסקוב. גם שר התחבורה, אשר רשות הנמלים כל' לה במשרדו, התייצב בשורה נגד המרידה החיפאית.

לא נותר ספק לכל אנשי חושי, שאם יתעקשו להביא את המאבק לידי הכרעה בכוח, ימצאו את עצמם מכותרים בכל ה' חזיתות: ההסתדרותית, המפלגתית, הממ' שלתית, הציבורית. על כן רמוז שהם מוכ' גים להיכנע. הוועדה הכלכלית של מפא"י כונסה בדחיפות, הציעה מוצא של פשרה,

שיפוק
נפלא
של שני
שמות
מצוינים ...

מציע לראשונה בישראל את צ'אנקי

סודרים צ'אנקי מאורלון מיוצרים בי

Rgtd.T.M.

chunky +

100 %
Orlon

קזי מאורלון* - אופנת החורף המהוללת

בקרוב בבתי האופנה: איזניר בע"מ, תל-אביב-הרצליה; אילקה בע"מ, תל-אביב-חיפה; קליין ושות' - ירושלים; גיניה בע"מ, תל-אביב; סלון אדיט, נתניה; רוזמן את גרשפלד בע"מ, תל-אביב; טעמי, תל-אביב.

ישראל ע"י יאנצו

הוגשה לפני חמישה חודשים על-ידי עורך הדין דויד גנור, בשם ויקטור א'רוואס, איש עסקים יהודי, תושב בריטניה. הוא הציע להקים בארץ טלביזיה צבעונית, אשר תוכן ניותיה יהיו כפופות לחעדה צבורית ב- השתתפות הממשלה. א'רוואס התחייב ל- אוג לבדו לכל המימון, להמציא ערכויות מתאימות, לסיים את ההקמה תוך שישה חדשים.

ההצעה ניתלה בקיר אטום. טענה ה- ממשלה: אין תוכנית להרשות הקמת טל- ביזיה בארץ. בינתיים הבטח א'רוואס כי בהגשמת תוכניתו ישתתפו כמה מן החב- רות הגדולות ביותר בבריטניה, וימזיגם אירופיים ועלי שם עולמי.

קשה להניח כי יש סיכויים להצעה זו להתקבל. הלורד רוטשילד זכה תמיד לייחס מיוחד בישראל, מטעמים מסתוריים. צינור הנפט בנגב, פיתוח קיסריה — כל אלה היו הקדמה נאה למסירת הטלביזיה היש- ראלית לידי הלורד הלא-ישראלי, עם עיס- קי המיליונים הכרוכים בה בעתיד. אין ספק כי טדי קולק חותר לכך בכל כוחו, כשם שחתר למסירת הרדיו המיסחרי לאג'ן-פיאר זילבר.

(המשך מעמוד 12)

משפט היה לטשטש את חלקה של הג.פ.א.ו בביצוע הרצה, ולהציג את עצמו כנוקם לאומי יהודי, שבא לנקום בפטלורה את ניקמת הפוגרומים הברוטאליים שבוצעו נגד היהודים באוקראינה בשנות מלחמת האזר- חים, בין 1919 — 1921.

פוגרומים אלה בוצעו למצשה על-ידי קבוצות אנרכיסטיות שונות, שבשרות רוס- יא לחמו גם נגד הרפובליקה של אוקראינה. תפקידן היה לעורר את הרושם כאילו ה- י פוגרומים בוצעו על-ידי פטלורה. על-ידי תכנון המשפט בצורה זו, הצליחו ה- סובייטים לגייס את כל היהודים בעולם להגנת הסוכן הקומוניסטי שרצח את פטלור- רה ולעורר בקרב היהודים רגשות אנטי- אוקראינים, שנשארו טבועים בהם במשך זמן רב.

● בית המשפט הפאריסי ששפט את שרצבארד היה מושפע מהחזית העממית של התקופה היא ומהליבראליזם הסוציא- ליסטי, סרב להאמין לעדויות אין ספור של עדי-ראיה, שהוכיחו ברורות שפטלורה לא נשא בשום אחריות לפוגרומים ש- נערכו ביהודים ולא היה לו כל חלק בהם.

56 זוגות, על קטנועיהם, השתתפו בשבוע שעבר במסע ותחרות הקטי- נועים תשכ"ג, ובתחזונו (בתמונה למעלה), אשר זכתה בתחרות הכפי- אות המופיקליים שנערכה בירושלים, יכלה לומר כבטחון וכשקט:

אני אהבת את פז!

הרים — ירושלים — מסעף אשתאול — צימח כביש החוף גהה. הפרס הראשון היה 500 ל"י וגביע חברת פז והמשתתפים היו מדגם מייצג של רוכבי הקטנוע בארץ: ה- מבוגר ביניהם היה תל-אביב בן 49, אחד המשתתפים היה איש שדה-בוקר והזוג ה- נחמד ביותר היו שני צעירים שנישאו לפני שבועיים ושסיימו את ירח הדבש שלהם בהשתתפות במסע. פז זכרה אותם לטובה והעניקה להם שי מיוחד — כיריים של גו, מתנת פז.

עם חמש צפירות. המסע, שלא הח- סיר דבר, כולל פיקניק כמו-שצריך בנס-

אחד מתרגילי הכושף היתה הס- רת מוט שהיה מורכב על שני עמודים, תוך כדי נסיעה בטווחה.

הרים, סיפק גם לכל זוג משתתפים זוג קסדות מגן, מתנת פז. על-מנת להחזיר את חשיבותה של חבישת קסדת מגן בשעת ה- רכיבה על הקטנוע. אולם האירוע המרכזי היה המפגש באיצטדיון אימק"א בירושלים, שכלל, בין היתר, תרגילים רבי-עניין ומתח כמו נסיעה בנפתולים, הכנסת כדור לרשת, מבחן צפירות ותפיסת מוט תוך כדי רכי- בה.

במבחן הצפירות, למשל, עבר המתחרה ליד צופר שהיה תלוי על עמוד ועל ה- מתחרה היה להשתדל לצפור בצופר חמש פעמים.

גולת הכותרת של המסע נתגלתה בסיו- ר מו בתחנות התאומים של פז בצומת כביש החוף גהה: נשף הקטנועים במלון שרתון, תל-אביב. ואחר הנשף המוצלח, בו השתתפו גם שר התחבורה ומנהלי פז ובו חולקו הפרסים — מה הפלא שאוהבים את פז.

וזה לא רק בגלל שקיבלה כפרס בקבוק בושם דימונה ובין-זוגה קיבל כפרס זוג כפפות עור. הרבה יותר מזה. בשירות צי- בורי מדרגה ראשונה הוכיחה חברת פז מחדש לכל רוכב קטנוע את החשיבות של רכיבה בטוחה תוך שמירה על כל כללי ה- זהירות והשלטה המלאה ברכב.

כי כאשר מלאו הקיץ 40 שנים לפעילותה של חברת פז (בתור זרשת של חברת של) בארץ, החליטה החברה על שורת פעולות שיאפשרו לציבור להכיר מקרוב את החב- רה ופעולותיה — ומסע הקטנועים (בשיתוף עם המנועה הלאומית למניעת תאונות) היה אחת הפעולות המעניינות האלה. פעולה אח- רת בעלת אופי ציבורי חשוב מצד פז, לרגל יובלה ה-40: תרומה של מיליון ל"י לטטיפנדיות למוסדות חינוך על-יסודיים.

גם ירח דבש. פז, משווקת הדלק ו- שמי הקטנוע המעולים, יודעת את הפופר- לריות של הקטנוע בארץ ובחרה בשבוע הסוכות למסע התחרות שנערך במסלול מעניין ביותר: תל-אביב — אשקלון — נס-

תחנת הסיום של מסע הקטנועים היתה, כנראה לרוכבי קטנוע, בתח- נות התאומים החדישות של "פז".

שלום שטרקס ואמו אילו האמין לפני שנה וחצי...

השבוע הבטיח גנור להילחם על הצעתו, לפנות לבתי-המשפט ולציבור, להכריח את הממשלה לפרסם מיכרו.

פרשת יוסלה

הצדק הישראלי

„יש לי אמון בצדק הישראלי“ הכריז השבוע בלונדון שלום שטרקס, והביע את נכונותו להיות מוחזר לישראל. אילו אמר זאת לפני שנה וחצי, היה חוסך לבתי המשפט האנגליים תהליך ארוך ומייגע. מה ציפה לשלום המזוקן, בהגיעו לי- ש ראל, בלחייט קצין מטסרה? על פי הודעת משטרת ישראל לאינטרפול: משפט על חל- קו בחטיפת בן-אחוזתו, יוסלה שוחמכר, השתרמו והובלתו למושב קוממיות, שעה שכבר היה צו של בית-המשפט העליון להחזירו להוריו. נוסף לזאת, נרמז על- ידי המשטרה, ייתכן שיועלו נגד בחור- הישיבה לשעבר האשמות על השתמטות משירות צבאי.

אולם אם שלום שטרקס הביע אמון ב- צדק הישראלי, היו בישראל אנשים שהתחל- חלו מן המחשבה שיועמד לדין. אורחים רבים שאילו אם אמנם יש עוד צורך במשפט זה, אחרי שהילד כבר הוחזר בשלום להר- נו, הם לא היו מוכנים לקבל את התשובה, כי החוק חייב להתבצע וכי לא ייתכן שאדם החשוד בעבירה לא יובא למשפט.

היה עוד סוג של אורחים, שלא רצה כי שלום שטרקס יועמד לדין. היו אלה המעו- רבים בפרשת החטיפה. הם חששו שלום ידבר, יגלה את חלקם — וגרוע מזה: על-ידי עצם העמדתו לדין יתניע את גלגלי המשפט, ללא אפשרות של מעצור, עד כי גם הם יועמדו לדין.

המיפסם. אחת הטענות שהופצו מיד עם היועד החלטת שר הפנים הבריטי להס- ער את שטרקס היתה, כי היועץ המשפטי, גדעון האונגר, בטיח שלא יעמיד את שטרקס לדין, העובדות קובעות אחרת. ב-

אחרי טיעון כה משכנע, לא תהיה זו הפתעה אם בקרוב תפתחנה בישראל לש- כות גיוס לצבא השיחרור האוקראיני, ב- מטרה לטהר את שמו של פטלורה, האיש שעד היום הוא סמל המהפכה האוקראינית.

הממשלה

עינין חינוכי מאד

כל אחד יודע כי ממשלת ישראל מנסה לרמות את דויד בן-גוריון בשטח הטלביזיה. ראש-הממשלה שם ויטו על הקמת טלביזיה. על כן משתוללים המעוניינים להקים את ה- טלביזיה תחילה בהסתאה של „טלביזיה לימודית“, המיועדת לחינוך בלבד. ומי כמו בן-גוריון שואף להגיע לרמה חינוכית גבוהה, בייחוד לשם מיווג גלויית?

השבוע התעוררה שאלה נוקבת: את מי עוד מבקשת הממשלה לרמות בשטח זה? ישיבה ראשונה. ידעה קצרה מטעם הממשלה הודיעה כי „ועדת השרים לענייני טלביזיה, בראשות שר-החינוך-והתרבות אבא אבן, קיימה היום ישיבה ראשונה, והתגבשה בה הדעה לאשר את הצעת הלורד רוטשילד בדבר הפעלת טלביזיה חינוכית. סיכם כי שר החינוך והמנהל הכללי של משרד ראש- הממשלה, טדי קולק, יבואו בדברים עם הלורד רוטשילד.“

היתה זאת ידיעה מפליאה מכמה וכמה בחינות. בין השאר עוררה את השאלות ה- באות: ● כיצד יכולה החעדה לגבש דעה ב- ישיבתה הראשונה, עוד לפני שנכנסה לעובי- הקורה? ● האם פירסמה הממשלה מיכרו ב- נידון? ● מה הובטח ללורד רוטשילד תמורת נדבנותו? אולי ניצול מיסחרי של הטל- ביזיה הלא-חינוכית, כאשר תקום? ● האם ידעו חברי החעדה על הצעות אחרות, שהוגשו לממשלה? ● טעמים מסתוריים. אחת הצעות

עסקן וייפמן (מחזיק בתורה) בתהלוכה
במקום ביטנה למפייים

פיים ל"י. אלה שהכירו את וייפמן כאיש המגלגל מיליונים במפא"י לא תמהו: "רק מיליונר יכול לתרום ספר כזה".

נוער

הקור האלי

דור המנדט התחנך על ספרות טרזן. ילדי המדינה גדלו בין דפי חסמבה. לזאטר טי דור האספרטו קופיקו הוא האלי. מזה שלוש שנים המוצר המבוקש ביותר בשוק ספרי הילדים הם עלילותיו של קופיקו. שהופיעו עד כה ב-12 המשכים, בקצב של ספרון אחד לשלישה חודשים. זהו רביהמכר הגדול ביותר שידעה המולדת הישראלית מזה זמן רב, ששבר את שיא חסמבה בהפרש ניכר.

בספריות בתי-הספר יצרו ספרי קופיקו מעין שוק-שחור, בו מחליפים הילדים את הספרים בינם לבין עצמם, מבלי להביאם לספרייה. בבית-ספר בתחנת-הקווה העמיד ילד בכחה ד' בעיה חמורה בפני המנהל. הוא נטל את ילקוטו, הודיע שאינו חוזר יותר לבית-הספר. הסיבה: "אני כבר חודש בבית-הספר ועדיין לא קיבלתי את קופיקו".

"אמא של קופיקו" קופיקו אינו אלא קוף קטן ומבוגר, המבצע תעלולים משעשעים, בסיגנון צברי מלוטש. בפיות הילדים, בעיקר אלה שבכיתות הנמוכות בבית-הספר העממי, זהו ביטוי מקובל ונפוץ, סמל של שמחה ועליזות.

"אמא של קופיקו" כך מכנים מעריצי הקוף הקטן את תמר בורנשטיין, מחברת הסדרה. היא מורה פתוחה-תקשורת, צברית ואם לשלוש בנות.

מלבד כתיבת ספרי קופיקו, בקצב של ספר בשעתיים, היא גם פסלת, שפסלי הגבס המוצגים בגינתה נשאלים לא פעם על-ידי עוברים ושבים לשעה המדויקת, או לרחוב מסוים; ציירת, רקדנית פסנתרנית ושחקנית.

כישירונית אחרונים אלה מצאו את ביטוי יים שעה שהופיעה בלהקת השרון בלהמת העצמאות. היא החלה לכתוב סיפורי ילדים בעת שהיתה עורכת פינת הילד בקול ישראל, חיברה בעצמה סיפורים בשל חוסר חומר מתאים לשידור.

בני מכשפות. קופיקו נולד לפני כשבע שנים, כשנוכחה שילדים מעדיפים את סיפוריה המצחיקים על פני ספרי ילדים גדושי המכשפות, השודדים והמלכים. "כל הילדים המופיעים בספרי קופיקו הם דמויות חיות של ילדי משפחתי והסביבה", מספרת תמר, "כל מקרה שקורה לי במשך היום מספק לי חומר לסיפור. יש לנו כלב זאב, בשם טרלו. יום אחד הוא הופיע עם כובע וזה סיפק רעיון לסיפור. לא הולך לי באפיייה עוגות וכישלון אחד סיפק לי חומר על קופיקו האופה".

הצלחתה סדרת התקנים של קופיקו הולידה לו אח מבוגר יותר, בשם צייפופ, ה' מיועד לילדים בכיתות גבוהות יותר. צייפופ פו שכבר הופיע בסידרה של השעה ספרים, מיועד להמחשת הגיאוגרפיה, מאחר שעלילותיו מתרחשות בארצות שונות בעולם, אליהם נלווים אינפורמציה על אותה מדינה. מדוע גיבורי הספר הם דחאק קו פים? מפני שישנם בני-אדם שאינם אלא קופים וישנם קופים שהם בני-אדם.

ציארלס דארטון ודאי היה מתהפך בקברו (המשך בעמוד 20)

טות הראו לכל מי שרצה לראות, כי מספר המפרנסים, כפי שהופיע בטבלה הסודית, זהה עם מספר המפרנסים במדינה, כפי שהיא מופיע בדו"ח בנק ישראל. למשל, אינו מותר מקום לפיטופטי-הבל על כרטיס סים ורישומים כפולים.

אם לא די היה בכך, בא האישור הסופי לידעיה האומללה בערב שמחת תורה. ארי אלי סמוק-הפנים כינס את כל עובדי ליש"כ, כהו, בכירים כוזרים, הודיע להם כי יגלה את מוליף הטבלה בכל מחיר, יתייחס אליו בכל חומר הדן.

מפלגות

איך מכסים גרעון?

האיום שריחף מעל כל היומנים עם הידוע כחנת עורכי מטריב להוציא עתון יומי, ידבר לפחות שתי מפלגות פוליטיות למאמץ ניכר, לצורך חיזוקם הכלכלי של כסאותיהם.

בהבוקר קיימת לא רק בעיית התפוצה, אלא גם רחמי-העתון למשמעת מפלגתית, שנתרופפה מאוד מאז האיחוד. במיסגרת מסע ההחתמה, שלחה הנחלת הבוקר אלפי תוגני-חינים לחברי המפלגה, ביקשה, לאחר חודש, שיחזמו עליו. תשלומי החותמים ה' חדשים אף לא כיסו את דמי-הדואר של משלוח עיתוני-החינים.

תנועת חירות, לעומת זאת, היתה תנועה בגלל הגרעון העצום שגרם העתון ושאים לשחק אף את פעולת המפלגה. כדי לצאת מהסכר הכספי, גייסו אנשי העתון את אחד מגיבורי התנועה, אברהם אלדן. ביוזמתו הוקמה מערכת מיוחדת, שתפקיד חבריה היה לדאוג להוצאת מהדורות מיוחדות של חירות לארצות אירופיות שונות, כדי לגייס מודעות מתאימות מחברי חרות שם.

בארץ אירגנו אנשי העתון מפעל הגר' לות, שהגדיל את התפוצה והוסיף חותמים. כאשר ערכו אנשי הנחלת העתון מסיבה קצרה השבוע, יכלו לנשום לרווחה: התפר צה עלתה ב-33 אחוזים והמודעות בעתון ב-100 אחוזים — למרות שזה לא כיסה עדיין את הגרעון.

דרכי אדם

תרוות ה"מיליונר"

ומי קצר אחרי מלהמת העולם השנייה, בעיירה פולנית קטנה, בשוק בו עטפו בשר בדפרי-גמרא והסנדלרים השתמשו לביטנת ה' מגפיים בגחילי קלף של ספרי תורה, מצא יהודה וייסמן, קצין רוסי שזה עתה הש' תחרר מהצבא-האדום, ספר תורה ישן.

תמורת פיסת בד להליפה וסכום מיצער פנה וייסמן את הספר, שניצל משום שה' קלף היה עדין מדי לביטנת מגפיים. הוא בנדודיו, הבריה עמו יחד גבולות מבלי שנפרד מניו.

השבוע זכה הספר לבית משלו. וייסמן, איש הכספים והמגביות של מפא"י וינהל רשת המועדונים שלה, הוביל לרגל חגיגת ברה-המצוה של בנו את ספר התורה לבית הכנסת תפארת-צבי בתל-אביב.

כשהוא מלווה בתזמורת כלי נשיפה וקהל מלחים רב, צעד וייסמן בראש תהלוכה צהלת, שצברה את התנועה ברחוב דיזנגוף.

רק בבית-הכנסת התברר כי הספר שנתרם הוא ספר תורה עתיק, שערכו כיום 10 אל-

חים 15 אלף מפרנסים אלה 24 מיליון לירות מדי חודש בחודשו, בהשאה ל-273 אלף המפרנסים — שכירים ועצמאים — שהם נסחם מסתכמת ב-38 מיליון לירות לחודש. **התחמקות, התחמקות.** על גילוי יים כאלה לא יכלו דוברי האוצר ובכירי לעבור בשתיקה, גם לו רצו. כתבי העתו נות בכירה, שהחלו להטריד את דוברי לישיבת הכנסות והדגיה, הוכנו בזעם לי מנהלי הלישכה, ובראשם הממונה על הכנסות המדינה, המעוניין פחות מכל אדם אחר בארץ באישור הנתונים, אריאל אריאלי. שם, בחדרו של אריאלי, החלה הרגרה ה' מסורתית על ביצי התחמקות, התחמקות יות והתחמקות.

ראשית חוכמה הופנו הכתבים העקשניים אל חדרו הריק של משה זנברג, סגנו של אריאלי, שנמצא בחופשה אולם היה אחראי לחיבור הטבלה. לאחר מכן ה עלתה הטענה, כאילו חוברו הנתונים לפני חמש שנים, כשהלירה עוד היתה כמעט-לירה ומשכורת של 250 לירות לא היתה גרועה כלל ועיקר. טענה זו התנפצה מיד, שכן הסתבר כי הטבלה, שנשאה את הכותרה "התפלגות הכנסות המפרנסים השכירים והעצמאים וחיסכון החובה שלהם", ערכה לצורך גביית חיסכון החובה — שנכנס לתוקפו בשנת 1962 — נשאה תאריך 5.6.62.

ענה ניתלו חכמי האוצר בהסבר חדש, סיפרו לכל מי שאבה לשמוע, כי הנתונים "הישנים" תוקנו בהתאם לשינויים מעוד כנים בהכנסות העובדים בשנים האחרונות. כאשר ביקשו הכתבים המבולבלים לקבל את הטבלה החדשה על-מנת להשתכנע, נאמר להם כי הנתונים אינם עדיין נמצא. "הנתונים מתבשלים עכשיו במכונות איי-בי-אם, אך אין ספק שיהיו שונים", לא התבייש פקיד אוצר בכיר להסביר לכתב סקרן.

כרטיסים כפולים. כדי לסתום פיות ולייבש עטים, שהתכוננו להתריע על סוג אחר של ביטול נתונים לצרכי ציבור, חזרו מנהיגי האוצר על מינהגם מימים. הם הבטיחו לכתבים מסוימים את הנתונים ה' חדשים, בתוספת סקופים אחדים חינם, דרך שו מהם כתימרה להחריש עד אז. ההסכם עכור זה היה יוצא לפועל, אלמלא התעקשו אנשי האוצר להתפלפל עד הסוף, להוסיף לתורתם בעליפה גם תורה שבכתב. לצורך זה הזעיקו את כתבו הכלכלי של דבר, דרשו ממנו לשמש להם לפה.

כך הופיעה למחרת ההסכם ידיעת-ענק בראש עמודו הראשון של דבר, שהכחישה את הידיעה שהופיעה בעל המשמר. ניסתה להפוך אותה לצורבא-פרח. טען כתבו הכלכלי של יומון המסתדרות, איש האוצר עד לפני חודשים מספר: הידיעה היא אב-סודית, מצוצה מן האצבע.

הנימוק שניתן לטענה זו נראה כשלעצמו משכנע: אין המדובר במפרנסים, הסביר דבר מפי אריאלי, אלא בכרטיסים המכונים 101. כרטיסים אלה מתמלאים על-ידי המעבידים לצורכי מסיבה, ומכיון שכמעט שליש מכלל המפרנסים במשך עובד ביותר מ-101 קום עבודה אחד, ברור שמספר כרטיסי 101 עולה על מספר העובדים בשליש לפחות.

תירוף נאה זה דמה לקש אחרון, וכמוהו הועיל להצלת הטובע. פעולות חיבור פשו-

מכתב אל הרב ידידיה פרנקל, אדון הבית ררים חסדי-התועלת בפרשת יוסלה, כתב האונזר בשעתו:

"רבו הידיעות בעתונות, שמקורן אינו ידוע לי כי עקב פנייתך, או פניית אנשים אחרים אלי, נתתי כא לו הבטחות כלשהן להפסקת הליכים נגד אנשים המעורבים בפרשת יוסלה שוממבר, חטיפתו, העלמתו או מתן עדות-שקר וכיוצא באלה. למען העמדת הדברים על בירורם, הריני לחזור בכתב על מה שאמרתי לך בעליפה, במעמד חברי-הכנסת מנחם כהן, כי אין בודעת ליתן כל הבטחה כזאת... הודעתי לך כי מפורש, בתשובה לשאלתך, כי האמור לעיל חל גם על שלום שטרקס, וכי אין בדעתי להפסיק את ההליך נגדו, וכל צעדי המדינה להשיג הסגרתו והעמלתו לדין על העבירה ת בהן הואשם — יימשכו".

מכתב זה הוא אחד המיסמכים הכלולים בספרו של שלמה כהן-צידון, פרקליט משי פחת ש'חמכר, אודות פרשת יוסלה. הספר, העומד להופיע בזמן הקרוב, יצא בדיוק כאשר שוב תחמם פרשת יוסלה.

בינתיים, כבר החלו חוגים דתיים שור ינם לבגש אצל הורי הילד, אם מוכנים הם לבקש ביטול ההליכים נגד שלום. ההור רים, אשר טרם התאוששו מן הפרשה ה' עגומה, טרם החליטו.

המשק

ביטול הדייטה

מטרותיהם של מנהלי האוצר מקדשות, כנראה, את כ' המצעים, לרבות התכשיר עצימת מוקרורות-רחמים. אחרת קשה להס' ביר את תגובתם למיקרא ידיעה באחד היר מונים, שהתבססה על נתונים שהם עצמם חיברו.

היתה זו, לכאורה, ידיעה משעממת ביר תר, אחת מיני רבות, על הכנסותיהם של מפרנסים בישראל. אך מי שטרח לעיין בה, נזכר כי היא גובלת בסטטיסטיקה. הרף כל הצהרות האוצר על רמת-החיים הגבוהה בי ישראל, האמפירת סתימה מירבית של כוסי האורח; למרות הכרזותיו של גינדי בנק ישראל על התקרבות לסטנדרד האמריקאי; ועל אף עיוניו המבוססים מאד של שמעון פרס בדבר "הכרת הרוחה הישראלית", כפי שטרח בזמנו לפרסמם בעתונות, באה עכשיו ידיעה שהפכה את הקצרה על פיה.

גילה כתבו הכלכלי של על המשמר בירושלים: כמעט רבע מיליון שכירים, שהם 47 אחוז מכלל השכירים במדינה, משתכרים פחות מ-250 לירות ברוטו ל' חודש.

היה זה גילוי מוצע. ביחוד הודיעו אותם פקידיו אוצר, שגילוהו לאחר חזקעו רים ומאמצים ממושכים. עתה הודיעו שנית בגלותם את גילוייהם הסודיים מוער' טלים לעיניו הבוחנות של הציבור. אי מגילויים אלה הסתבר, שגם מפרנסים כו רים לא השתכרו כדי לחיות על קאוואר ושמשפחה: 42 אלף משפחות שכירים חיו למשכורת שטעה בין 250 ל-299 ל"י. קבוצה נוספת של 53 אלף שכירים השתכרה מ-300 עד 349 ל"י לחודש, ואילו 49 אלף שכירים הביאו הביתה מדי חודש מ-300 עד 349 ל"י לחודש. כל עקרת בית טריה, המכירה את המחירים בשוק, ידעה שאפשר, אומנם, לקיים משפחה ממשכורת כזו. השאלה היתה רק, באיזה תנאים?

המיליונרים. על כך יכלו להשיב, ביתר דייקנות, אנשי האוצר שחיברו את הנתונים בטבלה סודית ביותר, דאגו לגלו' תה רק לשר האוצר ולאנשי-צמרת ספורים במשרד. אך-על-פי-כן היו מוצאים נחמה, אילו היתה הידיעה מצטמצמת במצבם ה' מדכא של השכירים. אלא שכתבו המוכשר של על המשמר לא הסתפק בכך. הוא גילה את הלוט גם מעל מצבם המשגשג-כביכול של העצמאיים, סיפר כי לא פחות מ-27 אלף מהם מרוויחים עד 250 לירות לחודש, מהחיים המישיית מכלל העצמאיים.

מותר הנתונים הסתבר, כי 9000 עצמאיים מרוויחים בין 250 ל-299 ל"י; 10 אלפי עצמאיים מרוויחים מ-300 עד 349 ל"י ואילו 15 אלף עצמאיים, מאושרים יותר, מביאים למשפחותיהם מדי חודש 350 עד 399 לירות.

מנתוני הטבלה הסודית הסתבר עוד, כי 15 אלף מפרנסים בישראל, שכירים כעצמאיים, מרוויחים יותר מ-976 לירות ל' חודש. אלא שבקרוב מצויים כאלה המרחי' חים הרבה יותר. והראייה: בסך-הכל מרחי'

סופרת בורנשטיין
"שגוס" 1976 בחצר

הוא והיא

אלפי נערות ורבות צעירים בכל חלקי העולם מתמלאים רגשי נחיתות ובושה, שעה שתקופת חדות הצמיחה אצלם הופכת ל- עיוני.

הרבה שמות קראו לאותן "נקור" דות שחורות" פגמים אלה מת- הווים דווקא בשנות חיננו היפות ביותר. סיבתם פשוטה: תאי העור צומחים במהירות, והתאים המתים אינם נורשים אלא סותמים את נקבוביות העור. מצד שני הבלו- טות, שפעילותן גדולה, מיצרות שומנים. השומנים, שהיו צריכים לצאת דרך הנקבוביות, נעצרים ע"י העור הסתום וע"י כך מת- הוות נקודות שחורות ומכוערות, מה עוד שסימניהם עלולים להש- אר לתמיד.

הלנה רובינשטיין, אשר הקדי- שה את חייה לטיפוח החן והיפוי, השקיעה מחקר של שנים במעב- דותיה עד שהמציאו את התכשי- רים הבודקים Bio Clear, והביאו רווחה למיליונים של בני נוער בארה"ב ובאירופה. כיום יכולים כל נערה ונער ישראליים ליהנות מנסיון בדוק זה ולהפטר מיסורים.

תכשיריה של הלנה רובינשטיין יאפשרו לך לקבל תוך כמה שבועות עור טהור מפגמים ונקי מ- רבב, בריא ויפה. והדרך פשוטה...

- 1. רחיצת הפנים ב-Bio Cleanser בבוקר ובערב מטהרת את העור.
2. רענון העור ב-Water Lily Pore Lotion מוריד שומנים ו- מיצב את העור.
3. משחת Bio-Clear משלימה את הטיפול.
4. ואם עור ראשך שמן, יש ל- השתמש ב-Bio-Shampoo: קשק- שים הם אחד הגורמים לפגמות עור.
5. איפור הפנים (לנערות בלבד) ב- Clear and Lovely, האיפור מכסה ומחטא.

חוכמת הסבר מיוחדת על מלח- מה בפגימות ושמידת העור תשלה חינום לכל דורש במעטפה סגורה וחלקה עם סימון אישי. נא לפנות בכתב למחלקת "פגמי עור", מעב- דות הלנה רובינשטיין, ת.ד. מס. 1, מגדל העמק.

אין לדחות למחר. כדאי להתחיל היום. כל הדרוש לך ימצא ב- חנות התמרוקים הרשאית למכור את מוצרי הלנה רובינשטיין. שם ידעו גם ליעץ לך אישית. הטיפול יעיל, קל ונוח. עור טהור הוא לא רק יסוד למראה נעים, אלא גם להרגשה טובה.

אין לדחות למחר. כדאי להתחיל היום. כל הדרוש לך ימצא ב- חנות התמרוקים הרשאית למכור את מוצרי הלנה רובינשטיין. שם ידעו גם ליעץ לך אישית. הטיפול יעיל, קל ונוח. עור טהור הוא לא רק יסוד למראה נעים, אלא גם להרגשה טובה.

Helena Rubinstein

פסוקי השבוע

מאיר יערי, על הזמנת מרצים מן החוץ לקיבוצי השומר- הצעיר: "אחרי דיין, יבקשו להזמין את אירי אבנרי ואת אליעזר ליבנה להרצות על פירון אטומי, ואחרי-כך את דר' יחנן באדר ואת מנחם בגין. לא נגייע?"

מנחמת להקת "ענבד", שרה לויטנאן, על סערת הרור- חות סביב השתתפות הלהקה בסרט על חיי ישו: "מה רוצים מאתנו? ה- תימנים הפליגו עוד בימי שלמה המלך תרשישה וכלל לא היו כאן בזמן שצלבתי את ישו."

הצייר יגאל תומרקין: "כדאי שכל תיאטרון יפתח עסק דודי: איטליו או גרות מכולת ומ- מנו יוכל להתפרנס. אז אולי תהיה אמנות ממש בתיאטרון."

מנהל "מכון וייצמן", זאב שרף, בתשובה לשאלה מדוע לא הכלילו את מאיר וייסגאל כר- שמת המדענים בעיסוק השנור, ל- משל: "בשטח זה הוא אינו מדען - הוא משק אמנ!"

שחקן "הבימה" שמואל אלקי סגל, על מישחק הכדורגל עם אוסטריה: "כדורגל זה כמו הבימה - הביקורת תמיד שלילית והאולמות תמיד מלאים!"

שחקן "האהל" אברהם רונאי: "אנחנו נשמור שהאהל ישאר תיאטרון פועלים. כאשר נציג מחדש את גמ הוא בצצילים של מוליר, יתכן שנחליף את שמו ל- הברונגי המתאצל!"

עלון סוחר חיפה, כי תגובה להחלטת העירייה להוסיף שני פקחים לשמירה מפני העכברושים: "עשרה חתולים בריאים היו יותר יעילים ויותר זולים!"

הדיבר מלכין, בסימפוזיון על דמות הארץ ובתגובה לזעמה של אחת המשתתפות על הופעות סטריפ- טיו בצפת, עירו של האר"י ה- קדוש: "ומה הפלא, וכי א הוא שויבר על התפשטות הגשמיות?"

ציין את התרשמותו ממירצה וממאמיה של מארגנת התערוכה, של בן השאר ציור משלו, בו הוא מתאר לעצמו כיצד נראית אשה ישראלית. אשה זו היא נמו- כה, שחומת-עור ובעלת עיניים מונגוליות. בשתי ידיה היא מחזיקה זוג תחכיבים: שני בקבוקים משוני צורה... ליצרני עץ או פלסטיין יש כבר זיכרונות חדשים, שיצטרפו לשמרם לסרסם הבא. זיכרון טרי

נוגע להקרנת הבכורה בפני הנשיא. אחד היצרנים, יואל זילברג, נעדר מהארץ כשהסריטו את סוף הסרט. כשחזר, דרש להסריט אותו מחדש והצליח לשכנע בכך את שותפיו לייצור. הקטע החדש היה מוכן בדיוק ליום ההקרנה בירושלים. נתן אקסלרוד ויואל זילברג לקחו כל אחד העתק מהסיום החדש שהוכן, וסעו בשתי מכוניות נפרדות לירושלים. כשהגיע זיל- ברג ראשון, החל מיד להרכיב את הקטע החדש. כשהקהל כבר מילא את האולם עדיין עסקו בהכנת הסרט. דקה לפני מועד ההקרנה הנקוב הושלמה ההדבקה וההקרנה החלה בפני הנשיא בדיוק נימרח... כאשר נוכח ג'ורג' ג'אסל, אחד מעורויו הפחות חשובים של הנשיא קנדי, שביקר לא מכבר בישראל, לפני זמן מה במסיבת המגבית היהודית המאוחדת, בה הוא פעיל, התפלא לשמוע את אחד הנואמים מתפאר כל-כך בהישגי המגבית בישראל, עד שהכריז שרק בעזרתה צומחים כיום בארץ תפוחי- עץ, שלא היו שם לפני כן מעולם. "וממה נגס האדם הראשון", הפסיק אותו ג'אסל כי קריאת-בתיים, "ממלפפונים המצויים?"

זהירות, חיה טורפת!

דן בן-אמוץ מוסיף יצירות לכתביו, גם לאחר הופעת א"ל לעשות מה. לאחר-נה עשה זאת על התוכניה החדשה של הצגת שורש כל רע. המוצגת בחמאס. כתב שם דן במדור מיוחד המודעה הקטנה וה- אישית: "אני אהב את לידיה שומכר ולא את יוסלה שומכר, כפי שפורסם כי טעות, שייקה אופיר." ואני אהב את יוסלה שומכר, אזרי זהר מספק גאומי הספד קצרים ולעניין, לחברות ולחיי- דים. לחברי קופת-חולים הנחה. זאב יוסף פון. אדם צעיר, בן 23, הרוצה להת- חתן, מתפש אדם מבוגר שיוציא לו את זה מהראש. אריה איינשטיין.
חה - בורקו תורג'מן טל. 227918... החתונה החשובה ביותר השבוע בניו-יורק היתה זו של מייקל ווייגר, בנו של מאיר וייסגאל, שנשא את סוזי פונדה לאשה. סוזי היא גרושתו של הנרי פונדה ובתו החורגת של אוסקר המרשטיין, המלחין של אוקלהומה... פחד אינם ונורא תקף לאחרונה את אורה גארדנר: היא מפח- דת מצלמים. כאשר הבחינה לאחרונה, על ספינת הסוילים שלה, שמצלמים אותה - מיהרה להסתתר מאחורי משקפיים שחורים. כשזה לא עזר, ברחו אל תא הקברניט, נשכבה תחת השולחן, כשהיא מסתירה את ראשה בשולי מעילה... את מיטב מחמ- אותיה לאריק ושושיק לביא, לרגל הצגת הבכורה שלהם, שלחה כבר הזמרת סופי טאקר, שיצאה את הארץ, בדואר. לשושיק הגיע זר שושנים אדומות, בצירוף הברכה: "לשושנה - זר שושנים!" לאריק הגיע רק כרטיס ברכה: "לאריק - גור אריה בדרך!" אריק מחכה בפתח לחבילה.

אווה גארדנר

יומיים לפני תחרות אוסטרליה-ישראל אלו הכרטיסים

וביום המישחק הופיעו אלפי כרטיסים בידים ספרים. כיצד?

כרטיסים נוספים ולהכניס קהל מעל למיני פרוז.

בכל זאת, נכחו במישחק אוסטרליה-ישראל בין שמונת אלפים ל-18 אלף צופים, שלא הודפסו שום כרטיסים עבורם. כיצד ניכר? סוגי? לאן הלך הכסף, ששילמו אותם אנשים?

זוהי השערויה האקטואלית ביותר כיום. אבל אסור שתשכיח את השערויה ה"קודמת". כי עדיין נישאלת השאלה: מי חמס את כספי ההתאחדות. בתחרות הקודמת, נגד הבש?

אחרי גילוי שיטות ההונאה עלידי העולם הזה הפועל, זעקה גדולה בהנהלת ההתאחדות. נציגי הפועל, מכבי ובית"ר דרשו תשובה מפורטת על האשמות העולם הזה. הם מבקרו דיווחי חשבון על הכנסות והוצאות ה"מישחק". הגיבור הגיש אמנם דו"ח, אלא שבדו"ח זה היה חור גדול, של כמה רבבות ל"י. על חור זה כיסו המלים היפות: "הוצאות כלליות".

מה טיבן של הוצאות אלה? מי קיבל את הרבבות? אין תשובה לזה. אין גם תשובה לשאלה, כיצד קרה שמספר הכרטיסים שנימכרו — לפי דו"ח המוכרים — הגיע לפחות מ-26 אלף, בעוד שכולם הודיעו שבמישחק נכחו יותר משלושים אלף צופים?

נהוג בעולם הרחב, כי אחרי כל תחרות גדולה מפרסמת ההתאחדות, או הקבוצה ה-

מצת הצפויה להם עם התחלת המישחק. החל הדוחק הגדול. שלושת רבבות ה"צופים" שהצטיידו בכרטיסים בעוד מועד החלו מגיעים לשטח הכרטיסים הוגשו ל"סדרנים", שלידם הוצבו שוטרים. הביקורות נתלשו, הושלכו ארצה ומשם לובל.

"יתכן, בעצם, כי המשטרה התכוננה לאסוף את הביקורות. אלא שאז היתה שמה את עצמה ללעג. שהרי איש ההתאחדות האחראי להדפסת הכרטיסים דאג לכך, שלא יירשם על הביקורת מחירו של הכרטיס. וכך לא ייתכן, שמישהו יוכל לחשב כמה כסף נכנס לקופות המוכרים — אפילו ידע כמה כרטיסים נימכרו.

השטרים לא התערבו גם בשערויה בול"טת עוד יותר: היא שערויה מכירה כפ"י לה של כרטיס אחד. הרמאות הקלאסית חזרה על עצמה: מכיון שאין מקומות ה"עמידה מסומנים וממוספרים, אין הצופה חייב להציג לסדרן במקומות אלה את מחצית הכרטיס שנשארה בידו. על כן, אין זה חשוב אם נשארת מחצית זו בידו או לא. הסדרנים שלד שער הכניסה הראשי מנצלים עובדה זו, ובמקרים רבים אינם תולשים את הביקורת אלא נוטלים את הכרטיס השלם.

כך עשו גם במישחק זה. כאשר נתחספו בידו הסדרן מספיק כרטיסים שלמים, יצא הווצה ומכר אותם — במחיר מופקע, שש לירות עבור כרטיס-עמידה שמחירו המלא

כיצד הגיעו הנה? 60 אלף איש. כיצד ניכנסו? למי שילמו כד?

המשטרה הכביעה את חותמתה על 42 אלף כרטיסים בלבד, ואילו באיצטדיון נכחו בין 50 ל-60 אלף איש. כיצד ניכנסו? לאן הלך כל הכסף שניגבה בדרך זו?

שלוש פינות שונות, הציעו כרטיסים לכל דורש. היו אלה שני האחים זילברמן, וה"קופאי של קולנוע אוריון, יקר — שלושתם מוכרים של משרד הכרטיסים רוקוקו. בין משרד זה לבין ההתאחדות לכדורגל קיים

ועשוב - רימו אותך!

מארגנת, דיווחי חשבון כספי מפורט. דו"ח זה כולל, לדוגמה: מחיר הקבוצה והוצאותיה בארץ, כמה עולה המיגרש, כמה עלתה הדפסת מודעות וכרטיסים, כמה הוצא על פירסום, כמה שולם לסדרנים, כמה עלתה הכנת הנבחרת לתחרות המסויימת הזו, כמה עלתה מסיבת הסיום. והעיקר: כמה כרטיסי סים הודפסו בסך-הכל, כמה היו במחיר מלא, כמה במחיר-הנחה, כמה חולקו חינם ולמי. כמה כרטיסים מכל סוג נימכרו, מה

שלוש ל"י, ומחירו שלאחר-הנחה 1.5 ל"י. מישקה עשה כסף רב ממישחק זה — וזאת לא היתה דחקה התאחדות לכדורגל. החשבון פשוט: כתיב הספורט העריכו את הקהל ב-50 אלף איש. אנשי-מקצוע ועובדי האיציטדיון העריכו אותו ב-60 אלף איש. המשטרה, לעומת זאת, החתימה 42 אלף כרטיסים בלבד. אין חתומת על כרטיס אחד למעלה מזה. דבר זה הונגה אחרי השערו

הסכס, לפיו מקבל רוקוקו, בשעה 11, לפני כל התחרות כזאת, את כל הכרטיסים שטרם נמכרו, ורק הוא זכאי למכור כרטיסי סים אלה ליד האיציטדיון, ביום המישחק. כך קרה, שיומיים אחרי שכבר אולו רש"י מית כל הכרטיסים, יכלו שלושת המוכרים להציע לכל דיכפין כרטיסים במחיר רשמי. אולם הם הציעו רק סוג אחד של כרטיסים: כרטיסי עמידה, שמחירם שלוש לירות ל"י כרטיס. הם גבו תוספת של 25 אגורות, כאילו נמכרו כרטיסים במשרד בתל-אביב. ההסכם עם ההתאחדות קובע, כי על כרטיסי סים הנמכרים ליד המיגרש אסור למשרד לגבות תוספת, מאחר שהוא מקבל עמלה של שני אחוזים.

והרמאות בכרטיסי הכדורגל, עליהם התריע שבע קודם לכן העולם הזה. גיוס זה, כשלצמח, ראוי לציון. אלא ש"כחיות הרחבה הזו נותרה פירצה גדולה: ההתאחדות לכדורגל, היא לא עשתה שום מאמץ למנוע את מעשי-הרמיה, שגולו מ"קופתה רבבות של לירות.

מדוע? זאת היא שאלה אשר חייבים ראשי ההתאחדות הישרים להפנות אל אותו קומץ קטן של עסקנים, שבידיהם הופקדה ה"שמירה על הכרטיסים והכספים. ואשר ב"ראשם עומד לא אחר מאשר סגן יו"ר ההתאחדות, צבי ("הא ש בעל הצלקת") ברים. אם ראשי ההתאחדות לא יצליחו לקבל תשובה ברורה, כי אז תהיה חייבת המשטרה לנסות ולהשיג את התשובה ב"עצמה.

מה קרה ביום רביעי האחרון? העולם הזה (1309) העלה כמה הצעות למניעת הספס"רות, הרמייה והגזל. כראש וראשונה הציע, כי כרטיסי-ההנחה יימכרו אך ורק לאנ"י שים שלמענם נועדו — וזאת, אך ורק באמצעות ההתאחדות. הוצע גם, כי על כרטיסי-ההנחה יירשם רק המחיר הנקוב, ללא תוספת מספרים מבלבלים, המאפשרים לספסרים לרושש מחירים כרוצנים.

כל השיטות הישנות

מה שנעשה עם כרטיסים אלה היה כ"אין וכאפס לעומת מה שנעשה עם כרטיסי-ההנחה. כי גם הפעם הדפסיה ה"התאחדות כעשרת אלפים כרטיסים כאלה, ורק חלק קטן מהם נימכרו לאורגוני ה"ספורט, המשטרה, הנכים והצבא. היתר הגיעו אל התיקים הכחולים של המוכרים-המכתובים, בכניסה לאיצטדיון. אם במישחק הקודם הסתפקו המוכרים בהמש לירות עבור כרטיסי-ההנחה — שמהח"ר המוקרי שבע לירות ומחירו אחר ההנחה ארבע ל"י — דרשו עתה עבור כרטיס כזה יותר ממחירו המקורי. נציגי העולם הזה, למשל, נאלץ לשלם 12 לירות עבור כרטיסי-ההנחה, שמחירו המקורי עשר לירות, ההנחה עליו ארבע לירות, ומחירו הרשמי שש לירות. מספר 09150, מינהרה 4, גוש 12, שורה 19, מקום מס' 7. וזאת בשעה שההתאחדות מסרה אותו לסוכן במחירו הנקוב של שש ל"י.

הוצע גם, שהמשטרה ובאיכות ההתאחדות יקפידו על כך, שסדרנים אמנם יתלשו מכל כרטיס את הביקורת, ויחזירו את ה"צ"ה-הכרטיס לצופה, כדי שלא יוכלו לה"ח זור ולמכור את אותו הכרטיס השלם ל"צופה נוסף. הוצע עוד, כי המשטרה תקפיד על כך, שכל הלוחשי-הביקורת ירכזו ויימסרו להת"אחדות, כדי שזו תספור אותם בעת עריכת החשבון עם מפיצי הכרטיסים.

שדושה שולחנות מתקפלים

ומייום לפני המישחק אי אפשר היה להשיג כרטיס לתחרות. בכל המישרדים שלהם נמסרו כרטיסים להפצה על-ידי ההת"אחדות, נאמרו: "הכרטיסים אולו". בכל זאת, שלוש שעות לפני התחלת המישחק, הצטופפו ליד איציטדיון רמת-גן אלפי אור"י חים שלא הספיקו להצטייד בכרטיסים. הם לא דאגו. הם ידעו כי יימצא מי שיציע להם כרטיס. ואמנם, בשעה 11.30, הופיעו שלושה גברים בשתי מכוניות, הם הודיעו שלושה שולחנות מתקפלים וכיסאות, התיישבו ב-

שלושת המוכרים הרשמיים הציעו רק כרטיסי עמידה, במחיר רשמי. תריסר מוכרים נידים הציעו כרטיסים מכל המינים במחירים מופקעים. מי טיפץ לחס את מיבחר הכרטיסים?

מוכרי הכרטיסים

ריה האדירה של מישחק ישראל-רוסיה. או הודפסו 30 אלף כרטיסים, שחורים, נוסף על הכמות הרשמית, ואיש לא הועמד לדיון על כך, או נידרש לתת חשבון לאן נעלם ההפרש. קאז, הנהיג סגן מפקד מחוז תל-אביב, יעקב גור, התחמת-חובה של 42 אלף כרטיסים, כדי שאי אפשר יהיה לזייף

היו ההכנסות. על דיווחי חשבון זה התומים, ללא יוצא מן הכלל: נבקר-חשבונות או נציג של מבקר-המדינה, נציג המשטרה, הקוסאים ש"קיבלו את הכספים והגיבור שספר את הביקורות והכרטיסים. מדוע אין עושים זאת בישראל?

אפשר לתקן כל ליקוי

בחייהם - טוען הסכסולוג

הנודע, ורביא כמה יאזוז

דוגמאות מניסיונו המקצועי

שאחדות מהן מובאות להלן

מעשים הגברים האדישים לקשיים המיניים שלהם. לרוב הם מגיבים ב"מתיחות נפשית, עצבנות, ובמקרים קשים — בכאוב עד כדי אכזר לדעת.

לאחר סיכסוך שפרץ בין בעל ואשה, על רקע של קנאה, החל הבעל מתנהג באורח מזוה. לפי תיאורי האשה, הוא מבקש ממנה להתהלך בחדר רק בחוזה שחורה, מכנסים שחורים ונעליים בעלי עקבים גבוהים או נעליים ובגדיים שחורים בלבד. לאחר עשר שנים של חי נישואים, נראו הדרישות החדשות מזורות בעיני האשה והיא פתחה אלי, שמא יש כאן סטייה מינית או הפרעה נפשית. לפי סיפורו של הבעל חיו השניים חיי אושר הרמוניים עד שהבעל חלה ב"מחלת קיבה ונכנס לבית-חולים. כשיצא, שם לב שהאשה מתלבשת בהידור יום-יום אחרי הצהריים ויוצאת מהבית. הוא עקב אחריה וגילה שהיא נכנסת לבית-מלון, כשמיד אחריה ניכנס מכר משותף שלהם. כשחזרה האשה הביתה, פרץ סיכסוך חריף ובצבקותיו איבד הבעל את כוח הגבר. לפי גירסת האשה, היא הכירה את בעלה כשגב לבקר בעיירה בה גרה, בחוף-לארץ, והיא שמחה להתחנן אתו ולעלות איתו ארצה. כאן גילתה לפתע שאינה אוהבת אותו ואין לה סיפוק איתו. היא גילתה אצלו שטיפה מהירה כגורם לחוסר הסיפוק וביקשה להתגרש. הבעל סרב פעמיים והיא השלמה עם הנישואים, עד שניכנס לבית החולים. או הצליח המכר לפתות אותה ו"בפעם הראשונה הגיעה לסיפוק מיני. נראה שהבעל דרש מהאשה להתהלך בגדים שחורים כדי להתגרות. לאחר סיפוק מתאים, נרפא הבעל מהפרעותיו המיניות ויחסי הזוג שבו והפכו להיות חקינים ו"מאושרים.

★ ★ ★

גרוי כסרט צרפתי

אדם צעיר בא אלי ליעוץ מצבו סטייה מינית. הוא בן 30, רחוק, מצבו הכלכלי איתן והוא מקובל בחברה. לדעתו אין הוא חסר דבר. בעיה אחת בלבד מטרידה אותו: הוא היה מבקר תכופות בקולנוע ובשעה שחזרה בסרטים צרפתיים מגי, רים, היו אלה גורמים לו להתעוררות מינית חריפה. הוא היה חוזר הביתה בהרגשת אושר רב. והנה, לפני זמן קצר, נפסק כושר ההתעוררות שלו ועתה הוא מדוכא מאד. בקשתו היא, שיתורו לו הסיפוק והנאה, כפי שהורגל להם. חיימין רגילים נורמאליים, אינם מעניינים אותו.

● אדם בן 35, נשוי 15 שנה ואב ל-4 ארבעה ילדים, היה בריא בגופו ובנפשו. אבא את אשתו וקיים יחסי מין כל יומיים. לפני כארבע שנים הבחין בכרייה הדרגתית של הדרישה המינית. ניתנו לו כמה טבליות, אך ללא הועיל. הוא נעשה עצוב ומסתייג וחדל להתרועע עם בני ביתו. אחר-כך הפסיק את עבודתו ושוטט בעיר. ביקר בבתי-קפה, שיחק בקלפים והיה חוזר הביתה לעתים רחוקות. כדי לרוב עם אשתו ולהכותה, זו האחרונה השתדלה לעזור לה, אך ללא הצלחה.

עתה מפרנסת האשה את ארבעת הילדים ולדעתה אין הבעל מעוניין לא בה ולא בילדים וכן אינו רוצה לשמוע על טפול רפואי.

★ ★ ★

דקת-ירחם או נימפומניה?

צעיר הביא את אחת מחברותיו ל"התייעצות. היא בת 18. במשך כמה שנים היו לה קשרים אינטימיים עם יודי, שבינתיים עזבה ונשא אשה אחרת. בזמן האחרון היא נמצאת, לדבריה, במצב של גירוי מיני מתמיד ומוכנה לבוא בקשרים עם רוב החברים. היא נלחמת מאד בנטייה זו, אולם נדמה לה שלא תוכל להתגבר על תאמתה. היא סיפרה, שהתשוקה המינית מתבטאת אצלה בהרגשת לחץ ומתיחות באברי המין הפנימיים וכן ברצון להתפר

במדניה

(המשך מעמוד 17)

מרב נחת לוא ידע כיצד מומחשת ה"תיאוריה שלו על מוצא האדם והקא בספרות ילדים ישראלית.

חברה

דורו של דורלי

ישראל מיסמצת בעולם כארץ ללא שיכור-רים. הצבר האמיתי קנה לו שם של אנטי-אלכוהוליסט חסרת-קנה, המעדיף תמיד מיץ-גזר על ויסקי. כמו שאמר פעם אחד: "נכון שהם ממלאים אותי באותה מידה. אבל אני רואה יותר טוב עם גזר."

הרקע העגום הזה לא הרתיע שני אנשים אמצים מלהעז לייבא לאחרונה לתל-אביב מוסד אלכוהוליסטי מקצועי: הביסטרו.

הביסטרו, שהוא מושג חדיש ביותר בישראל, הינו פאטנט צרפתי בעל ותק, ה"נמצא בכל קרן-רחוב. והו מעין באר פשוט, ולעיתים גם נימכרים בו מעדנים ומאכלים. אפשר לאכול על הדלפק שלו ארוחה קלה, כשבמרכזו, כמובן, שולט המשקה.

מטרתו החוקית המוצהרת של מוסד זה, היא לעורר את התאבון של המסטיה, לפני שהוא הולך לביתו לאכול את הארוחה של המאדאם. בביסטרו הוא מזמין אפריטיף, הולך אחר-כך לביתו, אוכל, חוזר לביסטרו ומזמין דייגיטיף — הפעם כדי לעודד את העיכול. משם הוא הולך לעבודה, אבל אז הוא ניוכר שייבש לו בגרון, חוזר לביסטרו ונעשה אדם חדש.

יוסף לריאה, ארכיטקט-פנים בולגרי, חלוץ הביסטרו בישראל, לא שפע אופטימיות, כי שפתח לפני שנה את פורטוריקו ברחוב דיונוגוף, בקטע שבין גורדון לקרן-הקיימת. היו לו חששות מבוססים שהקליינט הישראלי לא יהיה כקליינט הצרפתי. הוא הופתע, חובבים, כישרונות חבוים, נתגלו בתל-אביב.

יוסקי ושכדורים. מארקו דורלי פתח את הביסטרו השני בתל-אביב, דורלי, לפני חצי שנה. עורר-הינו לשעבר, יליד בולגריה גם הוא, איש העולם שהשתקע בכראזיל לפני שנים אחדות כמנהל באר מפואר, הקים את דורלי שלו בשדרות ח"ן, בדיוק בין בתי-הקפה קאפרי ונודה.

הוא הביא תקליטים שקטים, עימעם משהו את האורות, סילק לגמרי את הגיאוף, וכך, בעוד הביסטרו שלו מוכיר יותר באר אינ"ט, מתחרה פורטוריקו בתנות מכולת.

רעיון הביסטרו לא כבש בטערה את ה"אזרח הישראלי הממוצע. לפחות לא בבוקר. התנועה שם אפסית. גם בצהריים הוא מכבד עדיין את הגונו והחמוצים על-פני הוראי מארטיני והרוזפור. סנוניות ראשונות מפני עות במקום אחרי-הצהריים, גם נשים ללא ילוחי התנועה מגיעה לשיאה בערב, אחרי הצגה הראשונה.

מי מבקר בביסטרו? אומר מארקו דורלי משדרות ח"ן: "אצלי מבקרים רק אנשים רציניים, לא מרחוב דיונוגוף, כסית, וקליפורניה. לקליינטים שלי יש קלאסה אירופית באוכל ובמשקאות. הם רופאים, עורכי-דין, מהנדסים, תעשיינים, סוחרים." אומר יוסף לריאה, מפורטוריקו: "אצלי מבקרים רק אנשים רציניים. כאלה מדינתי-גוף, כסית, וקליפורניה. אמנים, שחקנים, וגם הרמטכילי צבי צור."

"השתתנים הכי טובים שלי," הספיק לי אבן דורלי, "הם הרומנים. אם יש להם חצי שעה זמן, הם באים לשתות את ה"צוייקה הסליבוביץ. בבוקר, בצהריים, ה"פולנים באים אחריהם. שותים וודקה וברנדי. הייקים בכלל לא באים. הם שותים רק קפה ועתון."

"הצברים לא מבינים כלום במשקאות. מזמינים מיץ, קוקה-קולה, בירה, בקושי אולי גם כרמל הוק. אם הוא במצב-רוח טוב, הוא מזמין את האלכוהול שהחבר שלו שותה לידו באותו רגע."

חבריו של אותו צבר, ישראלים שקיבלו קצת השכלה בטויל האחרון שלהם לאירוי-פה, מזמינים קאמפארי, צינצאנו, פרנו או ויסקי — משקאות האופנה, שהפכו לאח-רוגה מועדמים רציניים לתואר המשקה ה"לאומי של ישראל."

הבחורות למדו מהם לשתות קאמפארי ופרנו, אם כי הסימפאטיה שלהן נשארה ליקר — קואנטרו, והסופר-סימפאטיה — מיץ אשכוליות.

בשני מוסדות האלכוהול, מונחים כאבן שאין לה הופכין משקאות כמו ויסקי בור-בון אמריקאי, קיראטאו, קימל ליקר, ביטר בראנקה (הדומה לקאמפארי), ניי פראט (חרמוט צרפתי יבש), האניוס (פרנו מתוק).

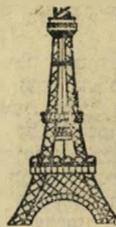
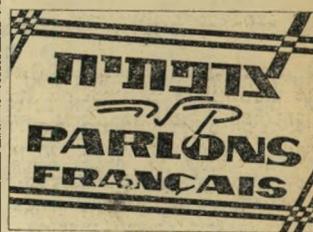

חלום כל אשה היא חליפת גרסי של ג'רקולי, אך דוגמות 1963 מהתה הפתעה מיוחדת במינה — מיוזג חולצה גברית עם מקטורף פאר המהווה את הקו האחרון באופנת גברות. חליפות, מעי לים ושמלות גרסי של ג'רקולי משיגים אך ורק בבתי-האופנה המובחרים בארץ.

למד צרפתית

1000 מלים שמושייות

בתקליט למוד מיוחד מלווה עברית

בתוספת חנם מלון צרפתי-עברי ראשון מסוגו L.P.12005 12 אינשים

PARIS

המחיר 10 ל"י בלבד

להשיג בכל חנות לתקליטים.

פרסום העליון

המינוי

קיבלת חשבונך לחידוש המינוי, נא פרע אותו בהקדם. עקב הביקוש לעיתון, לא נוכל לאפשר כל משלוח ללא תשלום.

אמרגן א. ברמן מתכבד להציג:

בחסות האגודה לידידות ישראל-יוון ת"א

בפעם הראשונה בישראל הרביע המפואר

35

מגדולי כוכבי הטלביזיה, הקולנוע והרדיו היוני

הופעות גאלה באולם קולנוע "תל-אביב"

יום רביעי 31.10 יום חמישי 1.11 בשעות 7.15-9.15

מכירת כרטיסים מתחילה ביום רביעי, 24.10, ב"ב בבקר במשרדים: "שרותרון", עליה 1 "רוקוקו", דיונוגוף 93 "לאן", פסז' דיונוגוף יותר משרדי מכירת כרטיסים

פרסום בלקין

קות, הרגשה שהיתה לה תמיד לאחר גרוי מיני עם הידיד. לדבריה, קיימת אצלה התשוקה גם ללא קירבתו של גבר. בבדיקה רפואית הוכרר, שהיא סובלת מדלקת חריפה של הרחם, הגורמת לאותם סימנים והרגשות שתוארו על ידה. הצעיר רה קיבלה טיפול ששיחרר אותה מהרגשתה, שהיתה חולנית ודמתה לתשוקה מינית. מקרה שני אירע עם אשה בת 35, תקופה קצרה לאחר נישואיה עם בעלה ה' שני. הבעל התלונן על תשוקה מינית חריפה ומתמידה אצל אשתו. על אף מאמציו אין הוא יכול להשביעה.

האשה לא יכלה להגדיר במדויק את הרגשתה. היא סיפרה שבעלה הראשון ושני ילדיה נרצחו במחנה ריכוז באירופה. עתה היא מעוניינת בהקמתה המהירה של משפחה ורוצה להיכנס מיד להריון. כך נוצרה אצלה דרישה מינית ומתחלת רבה, אולם התשוקה המינית הרגשית לא היתה קיימת. לאחר הסברים על מועדי כניסה להריון נרגעה האשה ולאחר שהרתה, הפכו רגשותיה והתינהגותה נורמאליים.

★★★
חשך בגידה

שאלה: גבר בן 30, נשוי זה שש שנים, מתאונן על מתיחות נפשית רבה. במשך שלוש שנים חי עם אשתו בשלום. בשטח המיני הראתה האשה אדיקות שות מסויימת. והנה נודמן לגבר לבלות עם אחותה של אשתו. לאחר זאת באה התקשרות בין הגבר וניסתו והיחסים המיניים בנייהם היו מהנים. הגיסה גילתה עניין רב ויוזמה בחיים האינטימיים. יחסים אלה נמשכו כמה שנים, למרות הפחד המתמיד מבני המשפחה. לפני שנתיים הגיע אחיו הצעיר של המתלונן והתגורר זמן מה בבית הוריו. לאחר מכן עבר לדירה משלו. בחודשים האחרונים החל החשש מנקר במוחו של המתאונן שמה אשתו בגדה בו עם אחיו, כשם שהוא עושה של עם אחות אשתו. השערה זו נראית כפרי דמיונו. בכל זאת קשה לשכנע אותו שהוא טועה. כיצד אפשר לעזור לו?

תשובה: הקנאה החולנית היא אחת מתקלות הנפש הקשות ביותר. היא נובעת

עכשיו היא קשורה לאדם החדש באופן נפשי, אם כי היא יודעת שאין היא יכולה להפריד מבעלה בגלל הילדים. הבעל אינו חושד במאומה. הוא חושב שאשתו נכנסה להריון עלידו. מצב זה לא יוכל להמשך לאורך ימים מבלי שיביא לידי תוצאות קשות למשפחה זו וליחסים החברתיים בי קיבוץ שלנו. כיצד עלינו לטפל במצב עדין זה?

תשובה: ראשית יש לטפל באשה. יש לברר מה הם המניעים להתנהגותה, מהן תוכניותיה ומהן שאיפותיה. אם יתברר שאכן סבלה מאי התאמה בשל הליקוי של בעלה, אפשר להסביר לה שליקוי זה ניתן לריפוי. יש להעמידה על אחריותה כלפי הילדים, הבעל והחברה בה היא חיה. צריך להמנע מפגיעה בחופש הפרט ולגשת לפתרון הבעיה בצורה הדיסקרטית והעדינה ביותר.

★★★
אנם או אימפונט?

שאלה: האדם הנמצא ב' מעצר טוען, כי האשמה שהטחתם עליו פיו — אונס ילדים — אינה נכונה, משום שהוא חסר כוח-גברא תקופה ארוכה — עשר שנים ומעלה.

לפי בקשתו, מובאים בזה מספר פרטים אודותיו:

בזמנו היה אדם זה תושב אחת מארצות מזרח אירופה, נשוי ואב לשני ילדים. הוא היה תעשיין עשיר ומכובד. עם כיבוש המדינה על-ידי הכוחות הסובייטיים, והתיבסותו של המשטר הקומוניסטי, הוא נושל מכל רכושו ובא ארצה בחוסר כל. במשך כמה חודשים חיפש מקורות פרנסה. בינתיים נודע לו שאלתו עם ידידיו לשעבר וגם לחיי מיתרות, מבלי עם ידידיו לשעבר וגם בגדה בו. הדבר גרם לו למשבר נפשי ול' אבוד כוח-גברא. הוא התגרש מאשתו וחי בבדידות. בעזרת ידידים פתח עסק שלא הצליח. לבסוף הועבר לספול ללשכה לעזרה סוציאלית, אשר הקימה עבורו קיוסק. כש' מצבו הכלכלי והנפשי הוטבו, החליט לשאת אשה ואותו זמן פנה לשם ספול בליקוי המיני שלו. מחמת הרקע הנפשי המיוחד,

פחות רבות, מקובל להכין סדין או מטפתת רקומה מיוחדת עוד ביום היוולדה של ה' בת. מטפתת זו נפרשת על-ידי האשה על המיטה בליל הנשואין. למחרת בודקים אותה ההורים וכך נוכחים הם לדעת שהגבר הצליח בבתיקת בתוליה ושואמגם היתה ה' כלה בתולה עד לנישואיה.

יש לקחת כי גישה יותר פשוטה וטוב' עית עשויה לעזור לכם. האשה זקוקה ל' הסבר, כדי שתבין כי כל דבר העלול ל'

מקרי עם אשה, שהעריך אותה מאד, הביא להפרעה מינית קשה. הוא לא האמין ש' יירפא ושם את כל מעייניו בעבודתו ו' תפקידו. בתקופת פעולות-התגמול הצטיין בקרבות. 'רציתי פשוט למות' הוא אמר. עם שוך המתיתות בגבולות, הסתגר בתוך עצמו והיה צורך להעבירו לספול פסיכיאטרי עמוק.

● מקרי הצלחה בעסקים, עסקי ממון או פעילות מפלגתית, בקרב הסובלים מ'

המעבדה לאושר הזוג

היה הטפול קשה ומסובך. מאז לא חזר אל הרופא.

לדבריו, מבוססות האשמות על עדות הילדים. בעית ההוכחה היא מעניינה של התביעה.

מכל מקום, הכרח להודיש כאן שתי נקודות:

(א) לגבי הילדים חשובה העובדה של שדול ונסיון לאונס, גם אם הפעולה המינית לא בוצעה, מאחר שמעשה כזה, הגם ש' נשאר בגדר נסיון, עלול לגרום להם לחבלה נפשית חמורה.

(ב) הנאשם הוא אדם מופרע, הסובל מבחניה נפשית, והוא זקוק לטפול רפואי ולא לעונש.

הפרעות מיניות, הם תופעה נפוצה. כצאל אותו אדם שסיפר: "הייתי בורח מהבית ומאשתי, הולך לאסיפות בכל ערב וכך נעשיתי מזכיר המפלגה."

★★★
הסרין בלידיה-הכבודות

שאלה: אנו נשואים כבר חודש חצי לפני נשואי היו לי כמה מגעים מקריים. אשתי בתולה ושומרת מסורת. טרם הצלחנו במגע. יש לי רושם שההכנות שיה — פרישת מטפתת מתחת לגופה ו' דאגתה שהוריה ישאלוה בקשר להצלחת ה'

מרגשי נחיתות, אהבה או בעלות. במקרה זה קיימים אולי גם רגשי אשמה, בגלל התנהגות המתאונן עצמו. כל אחד מבני משפחה מסובכת זו זקוק לבדיקה. קשה לקבוע אם אדישות האשה הביאה בעקבותיה את התקשרות הבעל עם האחיות, ולא חררה את תסביך הקינאה, או שמצבו ה' נפשי הבלתי יציב של הבעל הוא הבסיס לחוסר ההיענות של האשה ולשאר התקלות. אין לשלול גם את האפשרות, שההיצמדות לרעיון הבגידה של אשתו אינה אלא תירוץ נוח לגבר, המצדיק בעיני עצמו את התינהגותו שלו.

★★★
כוח גברא וכוח יצירה

שאלה: אקדמאי, התופס עמדה חברתית ומרבה בפגיעות ונסיעות. נשוי לאשה המבוגרת ממנו בכמה שנים. מדי פעם היה מתנה אהבים עם נשים מקריות.

לאחר שהזוג עבר לדירה חדשה, הבחין האישי באשה צעירה ויפה, הגרה ממול. הוא התאהב בה ולאחר כמה שידולים ניסה לקיים אתה יחסים וכאן הוא נכשל. קרוב לשנה לא הופיעה אצלו זיקפה. עובדה זו הרסה את ההרמוניה בחייהם.

לאחר זאת הופיע לטפול, שנמשך כמה חודשים. לאט לאט השתחרר מהתסביך ולבסוף נתרפא. כשנה לאחר גמר הטפול הופיע אדם זה וסיפר שבתקופת דכאונו הרגיש דחף פנימי לכתיבה והוציא לאור ספר שירים, שזכה להערכה רבה.

לאחר שנתרפא, אין הוא מסוגל לכתוב ולחבר עוד ולו גם בית אחד של שיר.

● מקרה דומה אירע למלחין. לפי דבריו יצר את הסימפוניה החשובה שלו בתקופה של סבל נפשי רב. עת הבחין בירידת כושרו המיני, מענן לציין, שאדם זה ביקש לדחות את התחלת הטפול, עד לגמר יצירתו.

● מקרה קשה במיוחד הוא מקרהו של קצין בכיר בצה"ל. בן 35, רחוק שהצלח בעבר בחייו החברתיים והרומנטיים. כשלון

★★★
היא הוגה רק בה

שואלת: הסיפור אודות אחותך הוא בלתי רגיל, אולם הרופאים נתקלים מדי פעם בתופעות דומות. הנך כותבת ש' היא בת 27. יפת תואר, נשואה כמה שנים ואם לבת קטנה. בני הזוג אהבו איש את רעותו, מצבם הכלכלי היה טוב ונראה ש' היתה הרמוניה ביניהם. לפני כמה חודשים נסעו לטיול באירופה ולפי דברי אחותך ערכו ביקור באחד ממזעזעי הלילה. שם התאהבה אחותך באחת המארחות הצעירות. אחריכך חזרה למקום פעמים אחדות, היתה מתנה אהבים ומשחקת אתה במשחקי אה' בה, וגרויים אלה הביאו אותה להתרגשות ולאקסטזה. מאז שחזרה ארצה היא הוגה רק באותה צעירה, סובלת קשות ואינה יכולה לשאת את מגעו של בעלה. היא מתביישת במצבה ורק לך סיפרה את אשר מעיק על לבה.

ייתכן ויש לאחותך נטייה לטביות והנך נתגלו בפגישה האמורה. מאידך, ייתכן והיא למדה לדעת את גרוי האהבה אשר נמנע ממנה על-ידי בעלה. מכל מקום — אם היא מוכנה לכך, הרי כדאי לנסות — על-ידי הדרכתה והדרכת בעלה — להביא אותם לתקין חיי המין שלהם.

מאת ד"ר מרדכי זיידמן

מעט אנשים יודעים על הבעיות והלבטים של בני-אדם ועל הסיבות הגורמות לבני-זוג להיות בלתי-מאושרים ולהיפרד. מעטים עוד יותר יודעים שלרוב הבעיות בחיי המין יש פתרון, אילו רק העוז ללכת לרופא-מין.

הסכסולוג דר' מרדכי זיידמן עוסק כבר שנים רבות בבעיות האושר בחיי המשפחה במסגרת ה"מכון לליעוץ בחיי משפחה" ובפרקטיקה הפרטית שלו כרופא-מין.

בימים אלה מוציא דר' זיידמן את ספרו "בעיות ולבטים בחיי המין". בספר זה מתאר דר' זיידמן מאות מקרים של בני-זוג ובודדים שנתקלו בקשיים בחיי המין שלהם ועמדו על סף הפירוד או שחיו חיים אומללים עד שבאו להיוועץ ברופא.

רים בלי בעיות. החיים ביניהם נראו תמיד תקינים ומבוססים על אהבה והבנה. בי חודשים האחרונים השתנה המצב. האשה החלה לצאת עם חברים אחרים. לחברים ידוע שהיו לה מגעים עם אחד מהם ועתה עם שני. הפעם נראה הענין רציני יותר וכולם מרגישים אתריה. במשך השנה היו לה כמה הפלות מלאכותיות.

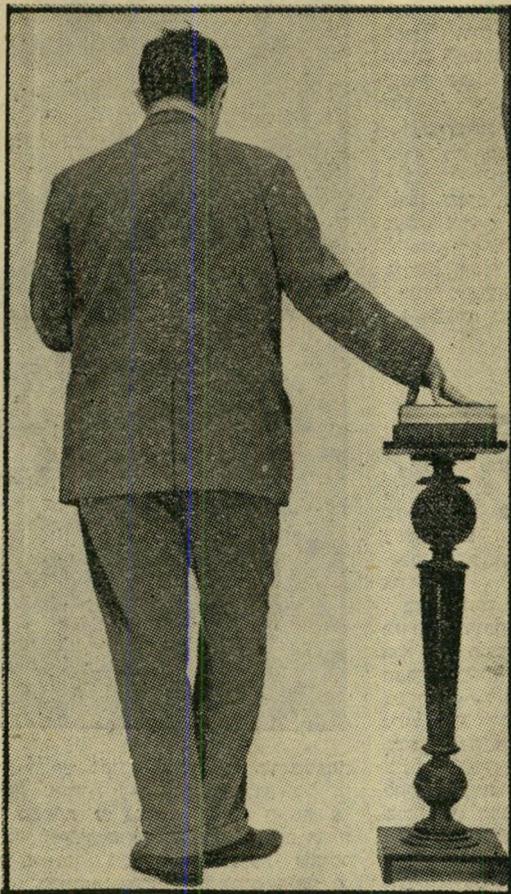
בשיחה, שהיתה לי עם בני הזוג בנפרד, התברר שהאשה סבלה מחוסר סיפוק עם בעלה ועל כן היא ניסתה עם אחרים. עד

מגע ויבדקו את המטפתת, אם יש עליה כתמי דם, כל זה מעצבן אותי במידה כזו, שהגרוי המיני נפסק ואיני יכול לקיים מגע. מה עלינו לעשות?

תשובה: נראה שמצאת את הסיבה, או לפחות את הגורם החיצוני למתיחות שלך, המפריעה להתעוררות המינית האי-טומטית. נראה שקיים אצלך חשש או פחד מפני כשלון וההכנות הרבות מעמידות את מערכת העצבים שלך במבחן.

ידוע שבקרב עדות מסויימות, וכן במש'

בקשת סליחה בפומבי

הריני להודיע בזה שלא היתה לי יד בשערווריית ההזמנות ל-מסיבה אשר נערכה בחמאם ע"י מר איציה י. ממבוש (נשיא הועד הציבורי-להנצחת-שמי-בעודי-בחיים) לכבוד הופעת מבחר רשימות העלובות

איך לעשות מה

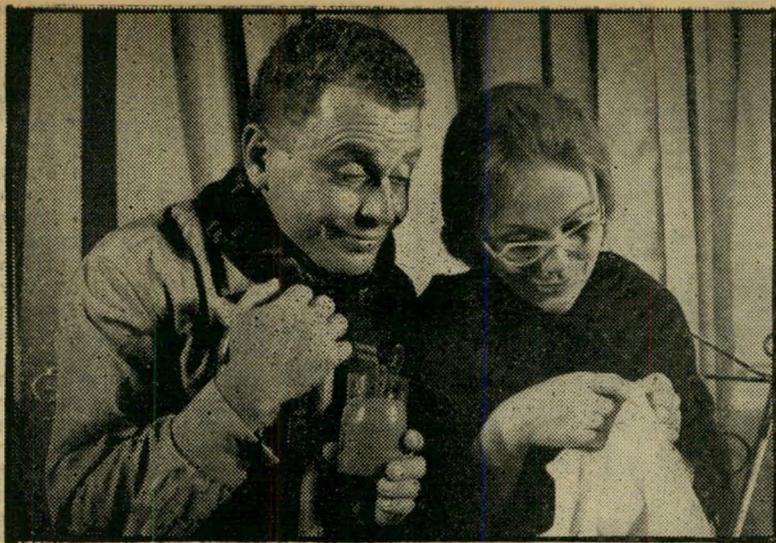
הריני מבקש בזה סליחה ומחיי לה מאת כל האנשים שבהיקם גדלת, שעל ברכיהם חונכתי, שחילקו אתי את יצועי ופתח, שעשו לי טובות, שבהבריקותיהם התמרנתי ושבוכותני אני עומד במקום שאני עומד.

בקניית הספר תנוחמו

לכם ולידייכם הקרובים ייבחר הספר לפי הסדר מיוחד עם "ידיעות אחרונות" במחיר ה-אבסורדי של 5.80 ל"י במקום המחיר הסמלי - 8.80 ל"י.

בכל הכבוד

דן בן-אמוץ

שושיק ואריק לביא ב"הוא והיא" היא ישנה - איפה הוא?

לוט סינקו ברוטוס, שפירושו חמשת המכוער ערים. האמת היא שבחיי היומיום אין ה-חמישה מכוערים כל כך. אולם כשהם עולים על הבמה, מציגים פארודיה אכזרית ומטורפת על להקות הזמר האיסלקיות והאמריקאיות, הם לובשים על פניהם את הפרצוף פים המבעיתים ביותר בעולם, מדראקולה ועד לגרי לואיס, במהירות מסחררת ומפתיעה.

בעוד שהזמר בחמישיה, ג'אקומו ג'וארני, שר כשהוא אדיש לכל מה שקורה, מבצעים ארבעת חבריו סידרת תעלולים סאדיסטיים ובלתי-צפויים, עד שבמקום להפחיד, הם מצחיקים. חולשתה של החמישיה היא כי כר, שאחרי רבע השעה הראשונה שוב אין היא מפתיעה את הצופה והפארודיה הופכת לקרקס.

מאחורי הקלעים

בגלל מכנסים

זאת חוצפה שאין דוגמתה! דבר כזה לא נשמע בשום מקום בעולם! התרתח בזעם אחד מבגלי מועדון-הלילה התלאביבי אדריה.

מה שהוציא אותו מכליו, היתה העובדה שהזמרת-ספונטאנית הכושית הנודעת היזל, קטו, המופיעה במועדון, הופיעה להצגת הטה-שלישעה-חמש, בשבת האחרונה, כש היא לבושה במכנסים שחורים, תוצרת אחד מאמני ההוט-קוטור הפאריזאי.

הכושית, הלא-כל-כך-צעירה אך הכל-כך-נמצת וספונטאנית, עמדה על זכותה להופיע בפני הקהל בתלבושת שתראה לה, אין שום ספק בתווה איך אני צריכה להופיע. מי אמר שלא הגון לזמרת כמוני להופיע במכנסים?

בעל המועדון ביטל את הופעתה. באותו יום, בהצגת הלילה שנערכה אחר הצות, נקמה בו היזל את נקמתה. מאחר שהמועדון היה מלא ובעליו לא יכלו לבטל את הופעתה של היזל, היא הופיעה בפני הקהל כשהיא ענווה במיטב תכטיטי ה-הלומים שלה ולבושה - במכנסים.

תקציר מדויק

תמיד קיימים צופים בהצגת תיאטרון, שאינם מוכנים להשאיר שום דבר למקרה או למזל. הם מוכרחים, למשל, לדעת את התוכן המדויק של מהלך ההצגה עוד לפני הרמת המסך. מבקרים מסוג זה, שביקרו ב-הצגת שורש כל רע בחמאם, קרוב להדאי שלא יחפצו יותר לדעת את התפתחות העלילה הראשונה, דן בן-אמוץ הכין להם בתוכנית המחזה סיפור מקוצר של העלילה, בזו הלשון:

"הנסיך סרגי איבנוביץ' אוסטרובסקי ניחה קשה בשריפה הגדולה של מוסקבה, בשנת 1812. בנו, איגור סרגייביץ', אשר נוכש על-ידי נחש במלחמת קרים, חזר הביתה ומוצא את ארוסתו, סטיינה, שוכבת על ערש-דיוק עם ילדו הטוב לפטאנג יוסקוביץ', רופא יפאני מפורסם.

אמו החורגת, נטשה סטפנובה, לקחה בעצירותה בשפת ומשתעלת במשך ה-מערכה הראשונה והשנייה. המשתפח נמצאת על סף היאוש, אך הנה מתקרבת מלחמת העולם הראשונה, השמש זורחת וקרני אור של תקווה מסנוורים את עיני המשתתפים, החיים באושר עד היום הזה, בסנטוריום לעזרים בשחייץ."

אמנות

תיאטרון

עזר כוגדה

הוא והיא (התיאטרון האינטימי; כתב וביים אפרים קישון) הוא ערב של תמונות ומנגינות המוגש בצמד - הרכב המהווה חידוש על בימות הבידור בארץ. ששנה שני ואריק לביא, בעל ואשה, נושאים על כתפיהם תוכנית מסוג התוכניות שהוגשו בעבר בדרך כלל על-ידי להקות.

למרות שאין לתוכנית שלד רעיוני או דבק מלכה, סובבים מרבית המערכונים וה-פיומונים סביב ציר אחד - היא והוא בגילים שונים ובמצבים שונים. זה מתחיל בילד, בגיל בו משחקים בקלאס ומוצעים סוכריה על מקל, המחקים את אבא ואמא בשעת מריבתם; דרך מריבת בני טיפשי עשרה, על רקע של קינאה במסיבה ועד לזוג ישישים כבדי-תנועה, השואבים את החיותיהם מדמיונם.

אפרם קישון, שהפך לאחרונה לספק ה-יחיד כמעט של מערכונים ללהקות הבידור הקל, שינה בתוכנית זו את סיגנונו. מערכוניו ניו שוב אינם מכתמים להצחקה בלבד, בעזרת סיטואציות קומיות או דו-משמיות של מלים ומושגים. הוא ניסה כאן את כוחו בסיגנון של קומדיה ריאליסטית, המבוססת בעיקר על דיאלוגים. למרות ש-אינו מגיע לרמת הסאטירה שלו, הרי תמורנות ההתי של הן מלבבות ומשעשעות.

קשת רבגוניות. אם קיים קישור הגיוני מאולץ בין המערכונים, הרי השילוב בין הפיומונים והמערכונים הוא שרירותי. מה שמאפיין במיוחד את הופעתם של אריק ושושיק, היא המקצועיות ברמה גבוהה, הבולטת כבר מרגע עלותם על הבמה. מישחקם מאופק, מסוגנן ומנופה. לעיתים נדמה שהופעתם יותר מדי מקצור עית והמוקצעת ופחות מדי ספונטאנית ל-גבי אופיו של החומר אותו הם מגישים. אלא שתמורה כיצד זוג שחקנים ותיקים כמוהם התעלם מהעובדה שחומר ברמה מתקבלת על הדעת ויכולת משחק בלבד, עדיין אין בהם כדי לגבש תוכנית מסוג זה לשלמות אמנותית. חסרונה הגדול של הופעתם הוא העדרו של במאי אפרים קישון כבמאי הסתפק, כנראה, בהעמדה, ש-ניתן לכתוב או כמאופקת או כולת דמיון. התכונה הגיורדת ביותר בקרב מעיין זה - הדומה יותר להופעת יחיד מאשר לתיאטרון - היא איכות בימתית אחידה, הנוצרת מהרמוניה של האישיות הדרמטית של כל אחד מהשחקנים. איכות זו לא הושגה בהצגה. שושיק שני מתגלה כשחקן נית מזהירה, שאינה משחקת רק את עצמה, כרוב השחקניות בארץ, אלא מסוגלת ליצור קשת רבגונית של דמויות. אריק רק משמש לה אמצעי להתעלות, מבלי להתמוגג עמה על הבמה למושג השלם של היא והוא, או במקרה הגרוע ביותר - להיות הוא עצמו. העדרו של במאי גרם לכך שמהוא והיא יימית על הבמה רק היא, כך שהתוכנית נראית כמבחר קטעים מתוך הצגה גדולה יותר ולא כשלמות מסגרתית ואיכותית.

בידור

צחוק אימתני

המשת המרצופים (מועדון כליף) היא חכישיה איטלקית ששמה המקורי הוא

תשבץ העולם הזה 1311

תזביביה המגוונים של תקווה ישראל (17) כוללים שחיה, תיאטרון, קולנוע ואיסוף בו-בות. תקווה, העובדת בחנות "אתא" בירושלים, עוסקת בפיתרון תשבצים ובחיבורם ב"שעות המתות" של יום עבודתה הרגיל.

9	B	7		6	5	4		3		2	1
			14			13		12	11		10
		19		18	17	16			15		
			24			23	22			21	20
		28		27				26		25	
			33			32			31	30	29
				38		37		36		35	34
		43	42			41			40		39
		47		46				45		44	
					52	51			50		49
		58						56	55	54	53
											59

חוקי (בלע"ז); (21) נבעה נבוהה; (23) יום טוב; (24) מלת צער; (26) מדינה אסיאתית; (28) בנד, לבוש; (29) עורסיים, בעל רגלים נבוהות; (31) מחצב נחושית, שצבעו ירוק מכריז; (32) עלה; (35) כנה עוף; (37) כלי נשיפה בצורת קנה עשוי עץ, נקרא בסווי; (38) עץ ממשפחת דורעלים, גדל בשכני ה-נחלים; (40) אצטבא, מרף; (41) דגל; (43) תבואה; (45) נוח לקריאה; (46) שרשרת הרים אירופית; (47) נשיא ארצות-הברית לשעבר; (49) מוכר; (52) שלית; (54) הוא לקשת; (56) ישיד; (58) מורה.

שב בהרי יהודה; (48) מפרקי תהילים; (50) עדיין (55) סוף; (51) קודם, לפני; (53) קרח מצד המצפה; (55) מציאות; (57) אויב; (58) מספיק; (59) מדינה ביבשת אמריקה; (60) המוויאון הלאומי של צרפת. מאונד; (4) צפור שיר קטנה; (2) מסולם הקולות; (3) מרי יבש, בצורת קופסה, בעל זרועים רבים; (5) רוח רעה; (6) מוכה; (7) מלת יחס; (8) משיה הנוצרים; (9) מיוקאי צרפתי (1757-1688); (12) מסעיה הסלפון; (13) כניו לתשע האלות שהננו על האומנויות ועל המדעים; (16) אחד הסולות; (18)

משפט

האב האבוד

משה סעדיה (36) עמד באולם בית-המשפט העליון בירושלים ומירר בככי, כשהוא כובש את פניו בידיו. מספסלי האולם מיהר רוב אליו עורכי-דין לבושי גלימות וסתם סקרנים שהודמנו לבית-המשפט. הם טפחו על גבו ולחצו את ידיו. "אתה חופשי, אתה יכול ללכת הביתה!" אמר לו השופט העליון משה זילברג. שני חבריו בשמיעת הדיון, השופטים יואל זוסמן וחיים כהן, רק ניזו נדו בראשם.

חצי שנה קודם לכן עמד משה סעדיה באולם בית-המשפט המחוזי בחיפה, בהרגשה שכל עולמו חרב עליו. הוא נאשם באחת העבירות המזעזעות ביותר — קיום יחסי מין עם בתו. השופט המחוזי החיפאי עמנואל אל סלונים מצא אותו אשם בעשיית מעשה מגונה באיומים בגופה של שושנה סעדיה בתו, קבע בגזר דינו: "העבירה היא חמורה פי כמה, בגלל היות הקורבן בתו של ה"נאשם. הנאשם הזהיר כמה פעמים, שאם אמנם הוא אשם במה שמיוחס לו, מגיע לו כרת. אין בסמכותי לגזור לו עונש כזה, אלא שיעניש מאסר, ולוא גם קצר, חיוב אני לפסוק לו. לא אסתר את רחשי לבי אם אומר, כי זה אחד המקרים השפלים ביותר שעלה בגורלי לזון בהם."

משה סעדיה נדון לשלוש שנות מאסר. **אחרי שנים רבות — פגישה.** לא היתה זו הפעם הראשונה ששמה סעדיה נש" לח לכלא. יליד לבנון, שהיה חבר כפר גלעדי, חזר סעדיה ב-1945 אל משפחתו בלבנון. שם הכיר את כרמן טובי ונשא אותה לאשה. אולם כעבור זמן קצר נאסר סעדיה, כחשוד בהברחת נשק ועולים לארץ-ישראל. כששוחרר מכלאו עבר לעיראק, שם נאסר שוב באשמת ריגול לטובת מדינת ישראל, נדון ל-15 שנות מאסר. במשך שבע שנות ישיבתו בכלא נודע למשה כי אשתו, שנשארה בלבנון, ילדה לו בת. הילדה לא ידעה כי אביה חי. חר והגיעו שמועות ללבנון כי משה סעדיה הוצא להורג.

רק יותר מאוחר נפגשה הבת עם אביה, כשעלתה או לארץ עם משפחת אמה. ה"בת, שושנה, היתה כבר נערה כשראתה את אביה לראשונה. האושר שבמציאת האב האבוד לא נמשך זמן רב. משה סעדיה לא חי בשלום עם אשתו, עמה התגורר בשיר כון בלוד. מדי פעם פרצו ביניהם סיכוכים והם נפרדו.

משה מצדו היה קנאי מאוד לכבודיה של בתו. הוא אסר עליה לצאת בחברת חזר רים, עד ששושנה, בהיותה בת 16, נאלצה לברוח מהבית. האב איים לרצחה נפש (העורף זה היה 1266). אולם בסופו של דבר, כאשר התברר לו שלבתו יש ארוס, תושב טירה שליח חיפה, היה מוכן להתפייס עמה.

נדמה היה שהכל עומד להסתים בכי טוב. משה סעדיה ביקר בבית משפחת ה"ארוס בטירה, וכעבור יומיים התכנסה ה"משפחה כולה בבית אחיו בבאר-שבע, כדי להחליט על החתונה. אולם חילוקי דעות בעניינים כספיים ובעיית גילה של שושנה, שהיתה מתחת לגיל הנשואין המותר, הביאו שוב למריבה. משה סעדיה חזר ללוד, ה"לונן במחרת במשטרה כי אחי אשתו שרד ממנו 34 לירות.

אולם במשטרה היתה כבר מוכנה פקודת מעצר נגדו, על שלא שילם לאשתו דמי מזונות, בסך של 84 ל"י. הוא נלקח למחנה מעשיהו. כאשר שמעה הבת כי אביה נעצר, התלוננה במשטרת חיפה כי כמה ימים קודם לכן, בעת שאביה ביקר בדירת משפחת ארוסה בטירה, הוא ביצע בגופה מעשה כגונה.

דם על המטפחת. לפי סיפורה של הבת היא חזרה עם אביה מחיפה, כא"שר אמר לה האב לרדת בתחנה הרא"שונה ליד טירה, ושם, באימו עליה בסכין, גרר אותה לחורשה, הניח את מלילו על הקרקע ודרש ממנה להתפשט ולשכב. ל"דבריה, עשה בה האב מעשים מגונים מן היום הראשון בו פגשה אותו. מאחר שפחדה מאימו, לא העזה לספר על כך לאיש.

התביעה, שהתבססה על עדותה של ה"בת, הביאה בבית-המשפט המחוזי עדות מסייעת לדבריה. היתה זו מטפחת שנמצאה בכיסו של הנאשם, עליה נמצאו סימני דם וזרע. לדברי התביעה היה הדם ומה של הבת, שהיתה בעת התקיפה במצבה החוד"שי האב, לעומת זאת, טען כי כתמי הדם

על המטפחת הם תוצאה של חתך בשעת גילוח.

למרות הסתירות בעדותה של הבת, קיבל השופט החיפאי את עדותה.

המשטרה לא הסכימה לבדיקה. רק בהיותו בבית-הסוהר מצא משה סעדיה ארון קשבת לזקנתו כי הוא נשפט על לא עתל בכפו. אסירים אחרים, ביניהם עורך-דין דוידסקו ואהרון כהן, שעינו במה"לך משפטו, הציעו לו להגיש ערעור בפני בית-המשפט העליון.

ללא עורך-דין, ומבלי שיהיה מסוגל ל"הוציא הגה מפיו, הופיע סעדיה בפני הרכ"ש של שלושה שופטי בית-המשפט העליון. שלושת השופטים רק קראו את פסק-דינו של השופט סלונים, החליטו לזכות את סעדיה.

קבע השופט זילברג: "הרשעה זו אין לה על מה שתסמוך. היתה כאן עדותה היחידה של המתלוננת והיא לא הסתייעה בשום ראיה אחרת... הטעם שבגללו זקוקה עבירה מינית לעדות מסייעת הוא ברור, מפני שעדותה של המתלוננת היא כמעט בגדר עדות, שאין אתה יכול לה"זימה". מעשי בינו לבינה נעשים בהסתר ובאין רואה. אם יורשה השופט להרשיע על פי עדותה היחידה של המתלוננת, עלול דבר זה לשמש מקור לא אכזב לנקמנות ולסחיטה... אולם לוא גם סברתי אחרת, עדיין הייתי מהסס לאשר את הרשעתו של הנאשם. המתלוננת סתרה בעצמה הרבה מ"דברי עדותה. היחסים בין האב והבת היו מתוחים מדי. המערער ביקש מהמשטרה ש"תיקח דם, כדי להשחתו עם הדם שנמצא על המטפחת, היינו דם נידה לטענת ה"

ביברשטיין במכונית המשטרה מחצית שנה בטרנוסטור

קטיגוריה. המשטרה לא הסכימה לכך. כל אלה הם פמנים המורים למדי, העשויים לזעזע את יסודי פסק-הדין. "שרפו את החיים שלי!" אלא ש"הזכוי המוחלט לא סיפק את סעדיה. על המצה שלי נשאר אותי קין של אב שפגע בבתי", אמר השבוע. "מה נשאר לי לע"שית? לרצוח את האנשים שטרפו את החיים שלי לגמרי? אין חוק לפיו תשלם לי המדי"נה בגלל חצי השנה שישבתי בבית-הסוהר לחצ"ם. אני מוכן לסגור את כל העניין רק אם הילדה שלי והבחור שטוען כי הוא בעלה (הבת נישאה בעת שבתו של סעדיה במצ"סר), יבקשו ממני סליחה באופן רשמי ואז אני באמת אסלה להם."

פשעים

התחביב גול פרנסה

"אולי תחן לי לראות לפחות את המש"חקי" ביקש גבר במשקפי שמש כהים ותס"רוקת מסולסלת את השוטר שעצר לידו, הורה לו להילחט אליו. לא היו לו שום סיכויים שהשוטר יענה לבקשתו. במשך שבועיים ימים הצליח רא"ר

בן ביברשטיין לשטות במשטרה והשוטר לא רצה להעמיד את יושרו הספורטיבי במבחן. ראשית הפרשה בתלוננותיהם של אזרחים שונים ששילמו כספים מיותרים לגובה מ"טעם קול-ישראל, שבא אל ביתם וגבה דמי שימוש במקלט הרדיו.

שמו של האיש נתגלה כאשר ניסה לגבות דמי שימוש כאלה גם מאיש שירותי בית-סוהר, בו בילה כנראה ביברשטיין זמן מה. כאשר הופיע בעל הבית, לא העז הגובה המדומה לגבות ממנו כסף, הסתפק בבדיקת רשיון הרדיו ומיהר להסתלק. ה"סוהר מצידו מיהר לבדוק את כרטיסיית ה"פושעים, וזיהה את האיש שביקר בביתו. במשך שבועיים לא העלו חיפושיו ה"משטרה דבר.

השבוע, בין ארבעים אלף האנשים ש"נאספו לחנות באיצטדיון הרמת-גני במישחק נבחרות ישראל ואוסטרליה, גילה לפתע נסים כצא החיפאי אדם מוכר. האיש הרכיב משק"פיים כהים ובעל תסרוקת משונה. אך מ"אחורי שני אלה הכיר מצא את האיש שגבה ממנו כספים לתשלום רשיון הרדיו שלו. מצא עקב אחריו עד מקום ישיבתו, אחר מיהר לשוטר הקרוב ביותר, הביא אותו עד לאיש עצמו.

ביברשטיין שמע רק את תיאור מחציתו השנייה של המשחק ממקלט טרנוסטור, ש"היה בידי אחד הנערים שלא הצליחו ל"התפלח למגרש.

הגבול

ד"ש מעארם אל-שייך

מדי יום ששי מטרטרת מכות השכפול בחילה 13 של מחנה האר"ם בעזה. שם יושבת מחלקת המודיעין של כוח החירום הבינלאומי, והתירטור מעיד על לידתו של עלון שבועי נוסף, הנושא את השם גיבעת החול.

זהו עלון חסרי-מרות, המספר על העברות מעזה לגינאה החדשה, על הישתלפות תיר מירת הגדוד ההודי בפסטיבל אדינבורג ועל הסרטים המוצגים השבוע מדיר אל"בלח עד רפיח.

הגליון האחרון מצטיין בסיפור מלבב, ה"נוגע לשארם אל-שייך. בנקודה יפה זו מתגוררות עתה ארבע חיות, אשר כולן הובאו לשם על-ידי מוג'אחירי קשה. האומ"ללה שבהן היא החסידה, שנותרה מתוך להקה גדולה שעברה מעל שארם אל-שייך, בדרכה מאירופה הצפונית. חלק מהלהקה חנה במקום, כנראה מתוך עייפות. אך מאחר שלא מצאו מים לשתייה, החלו חסידות גועות לעשרותיהן בין דיונות החול, וה"שטח מסביב לנמל העמוק מכוסה שלדים.

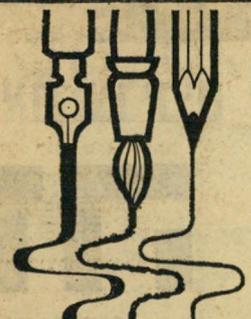
לפני ימים אחדים מצא סמל לארם הארי בגא חסידה חסרת-נשימה. הוא שפך מעט מים מתוקים אל תוך גרונה. החסידה הראתה סימני חיים, ניסתה להתרומם. אך מקורה היה כבד מדי והוא נפל עד שנגע באדמה. וכך נשענה החסידה על שלוש "רגליים" למשך כשעתיים, עד שגמרה ל"התאושש. עתה היא מטיילת בגאחה בין מודעוני הקנאדים והשחודים, הצדים למענה דגים קטנים במיפץ הכרישים.

במחנה נמצא גם חתול-בר, אך מעטים ראו אותו, בשל ביישנותו. הכלב המפוקפק, שאיכשהו הגיע לשם, הוא חברה של החיה המזוהה ביותר במקום: שועל מיזכר. הם רודפים אחד אתרי השני על פני הסלעים.

"חיילי המקום" מוסר העלון, "מעיינים עתה באפשרות להעניק לחיות המחנה מע"מד של נציגי מחלקת הבידור של חיל ה"חירום" חיילי ישראל, שישבו פעם בשארם אל-שייך, יכולים להבין אותם.

הווי

הסוואה: באוריהודה, נעצר ברוך שו"טה באשמת הוצאת כסף מאנשים במירמה... **פקודה מגבוה:** בירושלים, הש"תוללה ייגשה פישבין בחנות למימכר תש"מישיקודשה נוצרים של כנסית דורמזיון. טענה כי נשלחה למיבצע על-ידי קול מאוב... **טרופ:** בחיפה הצליחו נהגי מכור נית גובה להתחמק משוטר שניסה לעצור אותם. נעצרו על-ידי אותו שוטר, שנחלה במכוניתם ונסע עמם עד שעצרו... **גונב מגנב:** בתל-אביב, האשים השוחט אברהם חיילי רוכל משכונתו, שאיים עליו איומי שחיטה.

המכללה הפוליטכנית מודיעה על פתיחת

אולפנא לגרפיקה שמושית

בשיתופה ובפיקוחה של **אגודת הגרפיקאים** פרטים והרשמה: תיא. רח' ברנר 4, טל. 67487 בכל יום בין השעות 8 בבוקר ו' בערב

Advertisement for 'כחל' (Kachal) brand beer. It features a bottle of beer and a clock face. Text includes: **כחל את שתו מיני פז** and **אשכוליות תפוזים**.

Advertisement for 'מועדון הלה' (Moadon HaLeh) and 'לסרט המיוחד' (LeSart HaMiyuchad). Text includes: תל-אביב, רחוב רש"י 13, ת.ד. 22075, טל. 232309. **סרט לביתך** לארועים צבוריים או פרטיים סרטי בדור, עלילה, למוד או מדע — כבחירה פרטים והזמנות, אישית או טלפונית: ערב ערב בשעות 8-5 מחירים נוחים

Advertisement for '501' (501) brand. Text includes: **"501"** המכון הבינלאומי להתכתבות אלפי מתכתבים לפי שיטה אמריקאית פרוספקט חינם תל-אביב, ת.ד. 4185

גם לנשק את ידה?

או לא תקום לה?
יורם: אקום, ודאי שאקום.
דנה: הבעיה הצברית הגדולה היא ה' הפרדה בין התנהגות בחברה, נימוס בכלל, והנימוס כלפי אשה. משום שבדרך כלל יכול נער להיות מנומס מאד בביתו, וה' מכרים משבחים אותו כילד שקט ומנומס, אך בחברת אשה הוא לא יודע להתנהג, ויתנהג פשוט בגסות.

האם לצאת מהאוטר ולפתוח לאשה את הדלת? אני חושבת שחובה על הגבר לע' שות זאת. אם האשה מרגישה צורך לעשות את הפעולות האלה בעצמה (אינני מ'בד'רת על הבאת כסא, אלא על פתיחת דלת של מכונית) היא תעשה זאת, אבל על הגבר להראות מחנה של רצון לעשות זאת, מש'ם שעליה להרגיש שיש מישהו שדואג לה.

★ ★ ★

גילגולה של האשה

המנחה: השאלה היא אם הגבר, ה' צבר, יכול לדעת איזה סוג של בחורה בדיוק נמצא בחברתו, ואם בשביל הבחורה הזאת יראה לנכון לפתוח את הדלת או לא?

דנה: אני חושבת שאפשר להבחין. י'ת' כן שעששו זה לא כל כך נראה. אבל בש' גים הקודמות היתה נטייה לנערה הישרא' לית להיראות כפיטרייה, מהסוג של הגבר, והמחמאה הכי גדולה בשבילה היתה: את טיפוס של גבר, למשל, ולא להגיד לה: את נגישה. משום שזה היה מעיד על רכות ורכרוכיות.

מרגלית: אני חושבת שפשוט שעל ה' נערה להתנהג כאשה. משום שאם היא נ'צ'ת בחברת גבר, אין לה צורך להיות גבר.

אלי: אני מבין מהדברים של דנה, ש' את מבדילה בין שני סוגי נימוסים. כך, למשל בנימוסים בין גבר לאשה, את מבד'ת לה בין נימוס בין סתם גבר לסתם אשה, ובין נימוסי חיזור בין גבר לאשה.

(קריאות בנינים של כל הבנות: לא, לא נכון, מה פתאום !)

אלי: כך, בכל אופן, הבנתי מדבריק. שאם גבר לוקח במכוניתו סתם אשה, הוא יכול להניח לה לפתוח את הדלת לבד, אבל אם זאת אשה שכלפיה יש לו יחס מיוחד, או שהוא מתוך אחריות, או הוא צריך לקום ולפתוח לה את הדלת.

דנה: לא, העניין הוא שאם הוא ג'מצ'א בחברתה, הוא צריך להראות לה ג'סטה של רצון טוב, שהיא רצויה בחברתו.

המנחה: האם יש לך איזה פתרון ל' בעייה שהצגנו קודם: מה דמותה של האשה בחברה הישראלית? בתנועת נוער היא על האומגה, בין תנועת הנוער והצבא היא גברת מסרט אמריקאי, בצבא היא חוזרת

... (קריאות בנינים: לאומגה!)

המנחה: לאומגה או לשק"ם (צחוק כללי). והחס אליה הוא שוב פעם יותר קרוב לזה שבתנועת הנוער, כשהיא יוצאת מהצבא היא חוזרת להיות דמות מסרט אמריקאי. בתנאים אלה, איך אפשר לקבוע דמות ברורה של האשה? (הפסקה בוויכוח).

★ ★ ★

האם היהודים רוחפים?

המנחה: שאלתי אותה מה דחף אותו לזה. הוא אמר לי: רק דבר אחד — הצורה שהאנשים כאן נדחפים באוטובוס. והוא הסביר את זה בצורה מעמיקה מאוד. הוא אמר: הדבר הרע ביותר בארץ הוא אי' היכולת המחוללת של האדם להתחשב ב' זולתו. וזה דבר שמתפשט בכל שטחי ה' חיים — נסיעה באוטובוס, צורת הליכה ברחוב, צורת הייבור, נסיעה בכבישים.

אתן לכם דוגמה. קרה לי פעם דבר מאוד משעשע. נסעתי באנגליה באוטובוס לשה' התעופה, כל היושבים באוטובוס התכוננו להמריא באותו המטוס. בהיות ישראל, הרי כשהגענו לשה' התעופה קמתי באופן אוטומטי והתחלתי ללכת במעבר. פתאום הבחנתי שצמי עובר על פני האחרים. תפסתי את עיני ואמרתי: SORRY. או אנגלי אחד פנה אלי ואמר לי באדיבות רבה מאוד: "אין דבר אדוני, תמשיך, אתה בטח ממרה!" וזה היה הדבר הכי קטלני שיכול היה להגיד באותו רגע — שהרי כולנו היינו צריכים להיכנס למטוס אחד.

גם אני עצמי כל כך רגיל למינהגיו, ש' כאשר מגיע האוטובוס לתחנה, אני קם ונ'ד' חף החצוץ באופן אוטומטי, וזה במידה

משתתפי הפורום בכריכה, בעת הפסקה מפגעות בבית לגערות ברחוב — וחמש לחינוך ילדים

האב יאכל במולג וסכין כפי שצריך לאכול, הילד יחקה אותם וירכוש מהם הרגלי נימוס.

★ ★ ★

שיעורינימוס בבית הספר

אברהם: לדעתי, צריך להנהיג בבית הספר העצמי שיעורי נימוס, כדי להשפיע על הרגלי הנימוס של הילדים כאשר הם עדיין קטנים וניתנים להשפעה. כך אפשר לשבור את מעגל הקסמים.

יצחק: אני רואה שיש באברהם אינו נטיה להטיל את כל התפקידים על בית הספר. יש לבית גם כן תפקידים בחינוך, וביחוד בשטח הזה.

יעקוב: יצחק מתעלם מעובדה אחת, שלא כל בית יכול להקנות לילד נימוסים. גינק למשל את עדות המורה, או בין ש' הנימוס קיים ובין שהוא לא קיים, הוא אינו דומה לנימוס שאנחנו רוצים לקבל.

יצחק: אולי הנימוס שלהם יותר טוב? **יעקוב:** יכול להיות. אבל אנחנו מתכוון

גים לנימוס הבינלאומי הרגיל. במדינה שיש בה עולים מ'80 ארצות, וכל אחד מביא עמו מארצו דעות אחרות לגבי נימוסים, יכול רק בית הספר היסודי למלא תפקיד, בתור מבשר נוהג נימוסים אחיד.

המנחה: אני רואה כאן בעייה אחת שכדאי שניתן את דעתנו עליה. במידה שיש מעמדות במדינה הזו, הרי כל הנוכחים כאן שייכים למעמד העליון במדינה. במדי' זה הו' יש עליה עקירת. המעמד העליון של דנה, שאתם משתייכים אליו, הוא שיכבה די זקה היום. אני מתכוון למעמד של בני הישוב החתיק, שמבחינה כלכלית הגיעו למעמד מבוסס. מה שקורה כאן הוא: באים עולים, יש באופן לגבני חיקוי גדול של העולים החדשים ובעי' הישוב החתיק — מכיוון שלגביהם זה המעמד העליון. בכל מדינה ובכל חברה מנסים המעמדות השונים לחקות את המעמד הגבוה, וקורה כאן ש' אנשים שאפילו באים מארצות שיש שם נימוס רב מאוד, הנה מתוך חיקוי של הנוער הצברי, מאבדים את הנימוסים שלהם אפילו בהכרה.

אתן לכם דוגמה מאוד בולטת. יש בארץ 200 אלף ערבים. הערבים הם מטבעם אחד העמים הכי מנומסים בעולם ואני רואה מסביבי, בין מכרי, ערבים רבים שרוצים להיות צברים, רוצים להתבולל במנהגי ה' חברה הצברית, והדבר הראשון שהם עושים הוא לנטוש כל זכר לנימוס. והתהליך ב' ארץ הוא בדיוק בכיוון הפוך. ואני שואל את עצמי מה צריכים לעשות על מנת להוות ...

(נכנס אדם וחוצה את אולם הדיון, מקים רעש, זופק בזלזולות) ... הנה לכם דוגמה בולטת מאוד של נימוסים ישראלים. אדם נכנס לתדר של מישהו אחר, מקים רעש. הוא לא היה מעלה על דעתו לעשות את זה בשום מקום בעולם, בלי לבקש סליחה.

קריאה: הוא לא צריך לבקש סליחה, פשוט צריך היה להחזיק את הדלת שלא תוטח ברעש.

המנחה: אני חושב שאת הנושא של הנימוסים פחות או יותר מיצינו. אינני חושב שעלינו לתת תשובות לבעיות ש' התעוררו כאן. עוררנו אותם כאן, כפי שאנחנו רואים אותן, וניתן לקורא לחשוב עליהן.

אומרת לו: תעמוד בפינה. כשילד, בש' גים בהן הוא מתחיל להיות עצמאי, מתחיל ללכת לבדו ברחוב או לנסוע לבד באוטו' בוס, הוא נתקל ביתסם של האנשים המבוג' רים, הוא רואה כיצד הם מתנהגים. הוא מבחין שהם צועקים עליו, גוערים בו. כך באוטובוס, למשל: למה אתה לא קם? הם עצמם משפיעים עליו בכיוון שלילי. הוא אומר לעצמו: אם הדוד הזה מרשה לעצמו לדחוף ולצעוק, או למה לי אסור? הרחוב הוא המקום הראשון הדוחף את הילד לחוסר נימוס!

דנה: אי אפשר להפריד בין הבית ל' רחוב. כולם אומרים שבבית מחנכים לגי' מוס, ואילו ברחוב הם רואים כיצד האני שים בלתי-נימוסים. האנשים האלה גם להם יש בית, וגם להם יש ילדים, כלום אינם מתנהגים בבית בנימוס? האם הם אינם מחנכים את ילדיהם לנימוסים?

אברהם: דחקא כן. אבל המבוגרים אינם מקיימים למה שהם מחנכים.

המנחה: זה מוביל אותנו לנקודה ה' עיקרית של החיכוך הזה, שלא נגענו בה עד כה. מה כל אחד מכם חושב שצריך לעשות כדי שהמצב ישתנה?

כולנו מסכימים שיש אישביעות רצון מסוימת מהמצב הנוכחי. כולנו מסכימים שדרוש נימוס כלשהו, והחיכוך הוא רק איזה נימוס וכמה.

מכיוון שיש להניח שכולכם תהיו תוך עשר שנים הורים, השאלה היא: מה אתם חושבים לעשות בעיני זה?

★ ★ ★

איך נחנך ילדינו?

לאה: לדעתי נימוס טוב הוא תוצאה של תברה מגובשת, של מסורת של שנים. וברור שבמדינה שאין בה חברה מגובשת, אין בה נימוס שאילוי שאוף החינוך לה' ביל. הנימוסים של החברה הישראלית, או חוסר-הנימוסים, הם תוצאה של חברה ב' תהליך התגבשות, ואין אנו יכולים לדרוש משהו מושלם.

המנחה: יש פה מעגל קסמים מסויים. מכיוון שאנו חברה ג'מובשת, לכן אנו לא מנומסים, לכן גם הילדים שלנו יהיו לא מנומסים. מכיוון שהילדים שלנו לא יהיו מנומסים, החברה לא תתגבש. איך לשבור את המעגל הזה?

לאה: עם התגבשות החברה יוצרו ני' מוסים שיתאימו להלך-הרוח של תברה זו. **המנחה:** את היום בת 17, בערך. זה לא עלבון, נכון? נניח לרגע שתוך שלוש או ארבע שנים את תהיי אמא, את תיתקלי בבעייה זו בצורה מאוד מוחשית, כלומר — על מה להקפיד ועל מה לא להקפיד אצל הילך? האם, כשתשבי בחברה עם חברותיך, והילך ייכנס וירעיש, האם תתחילי להת' גאות כמה שהמותק השובב שלך הוא חכם ופיקח, או שאת חושבת שצריך להקפיד ולהחמיר בשטח זה? השאלה היא על מה את חושבת צריך להקפיד, כלפי עצמנו וכלפי הילדים שלנו, כשהיית?

שמואלית: אני חושבת שצורת החינוך הפשוטה ביותר לגבי ילד היא הדוגמה. הילד בתת-ההכרה מחקה את הוריו, ועל' ידי הדוגמה האישית אפשר להקנות לו נימוסים בצורה הטובה ביותר. כאשר ה' ילדים ישבו בחוג המשפחה ליד השולחן, האם תדבר והאב לא יכנס לתוך דבריה,

מסויימת אופייני לכולם, מפני שאלה הם דרכי חיינו.

אולי כל הבעיה מתחילה מכאן. אולי זה מפני שאבותינו באו מחוץ-לארץ, ממה ש' קוראים "גלות". שם היו צריכים להידחק על מנת להגיע, מכיוון שהיו מיעוט ש' הפולה לרעה, והיה צריך תמיד להידחק. **הצלב:** אבל אני מתנגד לדעה הזו.

היהודי בחוץ-לארץ מתנהג הרבה יותר טוב מאשר היהודי בארץ. היהודים בחוץ-לארץ מתחשבים בזה שהם יהודים ומיעוט, ש' יכולים להגיד להם מלה גסה, אם יתנהגו לא בסדר. אלא מה, יש הרגשה שבארץ שלנו אנחנו חופשיים. אנחנו יכולים להתנהג כמו שאנחנו רוצים.

המנחה: זו אולי הנקודה שמובילה אותנו להסבר התופעה מדוע בארץ היתה מלכתחילה דעה קדומה נגד הנימוס. זה נבע באמת מתוך ההרגשה שחוסר-נימוס הוא חופשי. עכשיו אנחנו שואלים את עצמנו אם חוסר נימוס וחוסר התחשבות הוא חופש אמיתי?

★ ★ ★

הבית צריך לחנך!

האם אתם חושבים שבבית, כשהייתם ילדים קטנים, הנחילו לכם את הגישה ה' נכונה, או בבית-הספר היסודי או התיכון? **דנה:** ובכן, כדי להיות גלוייה, אני דחקא התחנכתי בבית ששם הקפידו מאוד על הנימוס, וקיבלתי בתחלת הדרך בכל כלי הנימוס וההתנהגות בחברה. יתכן ש' בכל זאת זה השפיע. אבל מחוץ לבית, כשהיינו הילדים, בינינו לבין עצמנו, לא השתמשנו בכל מה שלמדנו אותנו. יתכן שעכשיו זה מתבטא בצורה שבה אני מת' הגת. אמנם זה חופש מסויים בתחילה, לא להתנהג בנימוס, אבל בסופו של דבר כל אחד שבע מהחופש הזה, כי החברה, בדרך כלל, אינה מקבלת אנשים המנסים להתקדם דחקא בדרך הגסה.

יצחק: אני חושב שהנימוס זה אחד ה' דברים האלמנטריים, שמוכרחים ללמוד בבית. זה לא מתקידו של שום מוסד, לא של בית-הספר, ולא של המורה, ולא של שום מקום אחר.

אני, מצידו, קיבלתי חינוך לנימוסים ב' בית, אפשר לומר שעברתי בבית מין בית ספר לנימוסים, אבל חוץ מהבית לא לימדו אותי דבר כזה, ואני חושב שזה צודק, כי הבית הוא המקום ששם צריך להקנות ידיעות כאלה.

שלמה: לפי דעתי, צורת הנימוסים קשורה בתקופה. בתקופתנו אנו, תקופה של מירון אחר המטרות, מבלי להתחשב כיצד משיגים את המטרות, בכל מקום מקנים לנו שעיקר הוא להשיג את המצמד, ה' כסף, את החומריות, ולא מתחשבים באמצ' עם שאנחנו נוקטים כדי להשיג מטרות אלה.

אברהם: כל בית נותן לבן את ה' הערכים הראשונים בנימוס, מהימים הרא' שונים ועד בית-הספר. אחר-כך נוטל עליו בית-הספר את התפקיד הזה.

★ ★ ★

הרחוב מקלקל את הידך

אחד הזכרונות הראשונים מבית-הספר הוא כשילד מדבר בלי רשות, או נחף, המורה

סיכורה האישי של סת"ם שופלה בידי

כשהגעתי ארצה לפני ארבע שנים, הכניסו אותי הורי למוסד-עליה דתי של אגודת-ישראל בפתח-תקפה. אבי, בתור שוחט וסופר סת"ם, היה דתי מאוד, לכן בחר דוקא במוסד הזה. הייתי אז בת ארבע עשרה.

נשארו במוסד בדיוק שנתיים. אחרי כן יצאתי וחזרתי הביתה. התחלתי לעבוד. בתחילה עבדתי בתפירה והרחחתי שלושים לירות לשבוע. אחר כך עברתי לעבוד ב-מסעדות, איפה שהרחחתי בערך עשר לירות ליום. בין השאר עבדתי גם במסעדת קוקי בר. שם הכרתי את רינה.

פגישה בכפר המושבות

רינה הייתה גם שכנה שלי ביפו. קודם לא היינו חברות, אבל אחרי שעבדנו באותו מקום, הפכנו ידידות טובות. יום אחד הזמינה אותי לצאת איתה בערב. היא אמרה לי שיש לה פגישה עם החבר שלה בכפר-המושבות ונסענו ביחד.

אחר כך פגשתי לראשונה את מירו. הוא עשה עלי רושם טוב ויצאנו שלושתנו לבלות. בשעה תשע וחצי נכנסנו להצגה שניה בקולנוע פריז וכשיצאנו היה כבר מאוחר מאד.

"לא כדאי לך ללכת ללון היום בבית", אמר לי מירו. "יש לי חבר ביפו ונלך כולנו לישון אצלו". בהתחלה סרבתי, אבל אחרי כן חשבתי שאם החברה שלי גם באה, אז זה לא נורא כל כך.

נסענו ליפו ונכנסנו לדירה של החבר של מירו. אף אחד לא היה בבית ואחרי כמה רגעים אמר לי מירו שהוא שולח את רינה לאיזשהו מקום והיא תחזור עוד מעט. לא רציתי להשאיר לבד אתו, אבל הוא

שיכנע אותי שלא אהיה פחדנית ובסוף הסתכמתי.

(בשלב זה ביקשה העדה לפנות את האולם ורק לאחר מכן הסכימה להמשיך את עדותה.)

"יהרגו אותך בבית!"

שעה הייתה כבר מאוחרת, ורינה לא חזרה. הייתי עייפה נורא ושכבתי על הספה. מירו בא וישב לידו, באותו לילה ניסה לבוא איתי במגע, אבל כשראה שאף פעם לא עשיתי את זה, עזב אותי ולא נגע בי יותר.

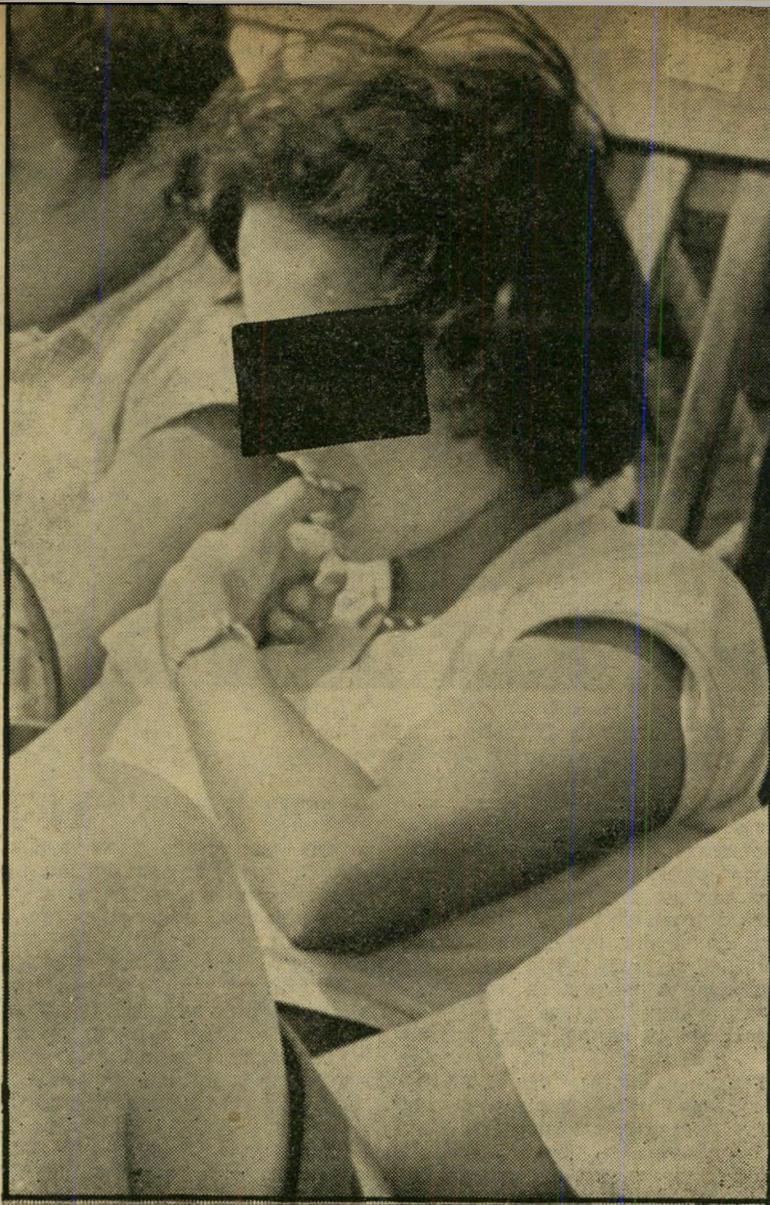
בבוקר רציתי לברוח. פחדתי. הוא הבטיח שלא יגע בי ושנינו נסענו לח'אביב. אכלנו ארוחת-בוקר במסעדה מזרחית ונכנסנו להצגה יומית בקולנוע תמר. מירו לא נתן לי לשלם בשביל כלום. הוא לבד שילם. אחר-הצהריים לקחנו טקסי ונסענו לי שכונת סלמה. עצרנו ליד בית אחד ומירו אמר לי שכאן עובדת רינה. אחר-כך נודע לי שבבית הזה היא עובדת בזנות. לקחנו אותה משם והבאנו אותה בטקסי חזרה לאותו בית ביפו.

ישבנו בבית שלושתנו ודיברנו. פתאום שמתי לב שרינה איננה. שאלתי את מירו איפה היא והוא אמר שיצאה מהבית ותיכף תחזור. התחלתי לבכות ורציתי ללכת הביתה, אבל מירו החזיק אותי בכוח ולא נתן לי. "יהרגו אותך בבית אם תחזרי עכשיו", אמר לי, "אבא שלך אדם דתי ואוי ואבוי לך. תשארי אתי, נחיה ביחד ואחר-כך נתחתן".

לא הייתה לי ברירה. הוא סגר את הדלת ולא נתן לי ללכת. באותו לילה עשה בי את רצונו.

עבודה ליד הקריה

מה ימים גרנו ביחד, עד שיום אחד אמר מירו שאם אנחנו רוצים להת-

בת השוחט וסופר איש העולם התחתון

כפיה נודע לי לראשונה שגם היא עובדת בשביל מירו. גם אותה היה מכריח לעבוד במכות. ראיתי את זה, כי אחר-כך היינו גרות באותו חדר.

בערב פורים, השנה, שלח אותנו מירו לעבוד. נפגשנו ליד בית מעריב וחיכינו בכביש.

באותו ערב לא הייתה הרבה עבודה. אני עשיתי 60 לירות וגם רינה אותו סכום. כשמירו בא, בערך בתשע וחצי, הוא ישר ניגש אלינו וביקש את הכסף. שתינו נתנו לו, בלי לדבר הרבה, את כל הסכום שהיה לנו.

הוא התרגז על זה שלא הספקנו לעשות יותר והתכופף להרים אבן. נבהלתי וברחתי משם. מרחוק ראיתי כיצד הוא הרים את האבן ופתח לרינה את הראש. ראיתי אותה נופלת. אחר-כך הוא עצר טנדר ולקח אותה לבית-חולים איכילוב. למחרת באתי לבקר אותה ומצאתי אותה שוכבת עם ראש חבוש.

לפני חודש-יחצי, בערך, ארבעה-יחצי חודש, ראיתי את מירו, נתפסתי על-ידי המשטרה.

מירו הביא אותי באותו ערב למקום העבודה ליד הקריה בתל-אביב, ואני ירדתי למדרכה.

הוא השאיר אותי לבד, כי הייתי כבר רגילה לעבוד לבד. הבנות הוהירו אותי באותו יום שהבולשת באה לשם. לא האמינתי. בתחילה, אבל פתאום ראיתי את המכונות שלהם וברחתי. התחבאתי באיזשהו מקום עד שראיתי את מירו. הוא צעק עלי שאמשיך לעבוד, אבל הסברתי לו שאני מפחדת.

עלינו על טרמפ כדי לנסוע לרחוב ארלו-

אחתוך את פניך!

זורוב. בדרך עצרה הבולשת את שנינו.

עונש מאכסימאלי

כשנעצרת, לא רציתי למסור עדות נגד מירו. פחדתי ממנו. הוא תמיד אמר שבחורה שתמסור עדות נגדו, הוא יחתוך לה את הפנים. רק אחרי חודש מסרתי את העדות. מסרתי אותה מרצוני הטוב. לא בגלל שהבטיחו לי לשתחרר אותי, אלא בגלל שנוכחתי לדעת שלא כדאי להמשיך להסתיר את העניין. מירו לא שוה את זה. הוא היה מבטיח לי הכל, אבל כשנעצרתי, אפילו לא דאג לקחת לי עורך-דין.

עדות זו הייתה רק אחת מתוך עדויות מספר שהושמעו על-ידי פרוצות נוספות, שמירו הוריד אותן לזנות ותי על רחמי הן, שלא לרצונן.

כתב שופט השלום שלמה רוזנפלד, בי גזר דינו: "... הנאשם השכיל לנצל את מגבולותיהן השכליות של נערות, על-מנת לסחור בכשרן. העובדה שהסניגור ביקש להטיל עליו קנס כספי גבוה במקום מאסר, מוכיחה כי הפרוטה מצויה בכיסו, ואילו היה אלוהים בלבד באותה מידה, לא היה עומד כעת ומחכה לגזר דינו.

"מובן שבכוונתו לגזור את דינו, מצוי לפני החוק הקודם, שחל בזמן ביצועו התי עבירה. אבל גם רצונו של המתוקק להתי מיר, במקום שבתי-המשפט הקלו, חייב לשמש לי הדרכה".

"לכן אני מטיל על הנאשם את העונש המאכסימאלי שיש בידי להטיל: מאסר ל-משך שלוש שנים מהיום".

כיום גוזר החוק עד 5 שנות מאסר לאדם החי על רוחיה של פרוצה, ועד 7 שנות מאסר לאדם החי על רוחיה של נערה שהוא אפטרופוסה.

אין זה הסיפור הראשון המתאר כיצד הפכה בבורה ישרה להיות יצאנית. אף שהיא בת של שוחט וסופר סת"ם - אין זה ייחודו של סיפור זה. בראש ובראשונה הוא ראוי לתשומת-לב בשל חלקו של הבחור המעורב בו.

מאיר טייב, המכונה "מירו" בעולם הפשע והזנות, הוא דמות ידועה בעולם זה. הוא בעל זותק רב כפורץ וגנב, וכמשך 22 שנותיו ישב לא פעם אחת בבית-הסוהר. עד שהכין כי הרבה יותר משתלם - והרבה פחות מוכיח - להיות סרסור זונות. הוא ידע כי בלשים מסויימים אפילו מעוררים פורצים לעבוד ממקצועם אל העיסוק בסרסרות. גם החוק היה נוח יותר לסרסורים מאשר לפורצים מועדים. כי בעוד שפורץ יכול היה לקבל עד 14 שנות מאסר, היה העונש המאכסימלי הצפוי לסרסור-זונות - שלוש שנות מאסר בלבד.

גיבורתו האומללה של סיפור זה הייתה אחת מקורבנותיו של מירו. בעדותה בבית-המשפט, המוכיחה כאן בשלמותה, היא מגוללת תמונה של עולם הזנות כפי שהוא באמת: עולם של אכזריות, פחד וטירור, בו שולטים פושעים כמו מירו.

אחת מהמקומות שעליתי. בא עוד אחד ושוב עשיתי אותה צורה. בערב בא מירו ולקח ממני את כל הכסף. היו לי בסך הכל 30 לירות, זה כל מה שהספקתי בערב ה-ראשון.

כך זה נמשך כל הזמן. הייתי עובדת כל הערב ובסוף מוסרת למירו את כל הכסף שהרחחתי.

לא העזתי לברוח משם, כי כל פעם שהיה מביא אותי למקום, היה מאיים עלי שאם אברח יתפוס אותי ויחתוך לי את הפנים. מירו לא היה נותן לי אף פעם אחת כסף ביד.

אבן בראש

ערב אחד פגשתי את רינה. זה היה באזור העבודה של בית מעריב. היא סיפרה לי שבאה לעבוד באותו מקום, ורק

התן, אני צריכה להתחיל לעבוד. השבתי בהתחלה שהוא מתכוון לעבודה בחנות או במסעדה או במשהו כזה, אבל הוא הציע לי לעבוד בזנות. "אם את רוצה שנוכל להקים לנו בית, את מוכרחה לעבוד", הסתיר לי. רק חודשיים אחרי כן התברר לי שמירו כבר נשוי זמן מה ואשתו גרה ב-חיפה.

הוא לקח אותי לקריה, איפה שעומדות כל הבנות שעובדות, והשאיר אותי בחור אחד שישמור עלי, כדי שהמשטרה לא תתפוס אותי. "את תעמדי כאן ויותר מאוחר אני אבוא לקחת אותך", אמר לי. הוא הסביר לי שאם תעצור ליד מכונת, עלי לגשת תיכף אל הנהג שלה ולומר לו: "עשר לירות".

כך עשיתי. עליתי למכונת ונסעתי עם הנהג לסביבת רחוב ארלוזורוב, איפה שאין אנשים. אחר-כך הנהג הסתובב והחזיר אותי

צחוקו של קבר

יוג'ימבו (תמר, תל-אביב; יפאן) היא שטן יפאני, בו מתמוגגות דמויותיהם ותכונותיהם של מפיססו ודרי' פאוסט גם יחד. שטן זה, צמא דם, אוהב בצע ושש להשתחית, צובר-חולף על פני העולם כשחרבר ולשונו שלופים להכחיד.

אלא שכדי לבצע את משימתו אין הוא חייב לטרות במיוחד. האנושות עצמה עושה את מלאכתו. אכולת שינאה, קינאה, סימטוב, תאחה, בוגדות ורדנות היא זקוקה רק לאות שיותן, כדי לאבד את עצמה לדעת. **טבח הדרי.** אילו היה מישו רוצה להמחיש את מצבה של האנושות העומדת על סף כליונה במוטגים של פצצות אטום ומחולות-רות, של מוליטיקה ורדיו-אקטיביות, הצופה בן הדור. אקירה («שבעת הסאמר ראים») קורוסאקה פישט את העודתו, בכך שהציגה על רקע המאה ה-14. במוטגים של חרב ואש הוא יצר את הפרספקטיבה הדרושה לאדם בן-זמננו, כדי לבחון את עצמו ואת עולמו.

יוג'ימבו (טושירו מיפונה) הוא סאמוראי נודד וחסר מטרה, המגיע לעיירה קטנה שהפחד וחרדת הקיום הפכו אצל תושביה להרגל. שני סותרים-רדונים שולטים בכפר, חוצים אותו ושני מחנות יריבים, שמצב מלחמה תמידי שורר ביניהם. הסאמוראי רק מריח את טבע המקום ומכריז כי פלצות צהלות: מטוב היה, אם כל ה אנשים האלה ימותו.

הוא ניגש למלאכה, מבתר כמה גופות, מעמיד את עצמו לשרות אחד המבנות, רק כדי לעבור לפני הקרב למחנה היריב, מל- שין, מסכסך ומעליל עלילות, כדי שיוכל להשקיף בצחוק שטני, מעל המגדל הגבוה, כיצד נקרכים שני המחנות לטבח ההדדי, במערך שכלל שהוא מחריר כן הוא מגוחך. בסופו של דבר הורגים כולם את כולם, כשעל עיי החרבות נשארים רק צמד זקנים מיובשים וזוג הנושא עמו תקהה — הניק.

חיה אנושית. זאת היא אליגוריה סאטירית, המבקעת ללא רחמים את מולתיה של האנושות, מתוך יחס של תיעוב ולעזי תים אף של שמחה לאיד. היא יוצרת, תוך כפיה, הודעות חזק וזקא עם הדמות הנוראה ביותר בסרט — זו של סגורו, היוג'ימבו. אולם לא רק שליחותו של הסרט היא המעלה אותו לפיסה קולנועית נדירה. אפילו הצופה שיבחר להתעלם ממשמעותה ימצא כאן יצירת מופת, מקסימה בפשטותה ובאכזריותה, המנצלת את אמצעי ההבעה הקולנועיים עד למקסימום. הצילומים בי עשוק והטלסקופיות מטשטשים כל ריאליות מרוח; קצב העריכה מסחרר, משמש כתח- לף למוסיקת רקע של התדרדרות בלתי ניתנת לעצירה; המישחק, ביחוד של מיפ- נה, היחתי ופראי כשורשו של האנושי.

שום דבר בסרטו של קורוסאקה אינו פרי המקרה או רצונו השרירותי של ה- יוצר. כל סצנה היא תוצאה ברורה של סצנה קודמת.

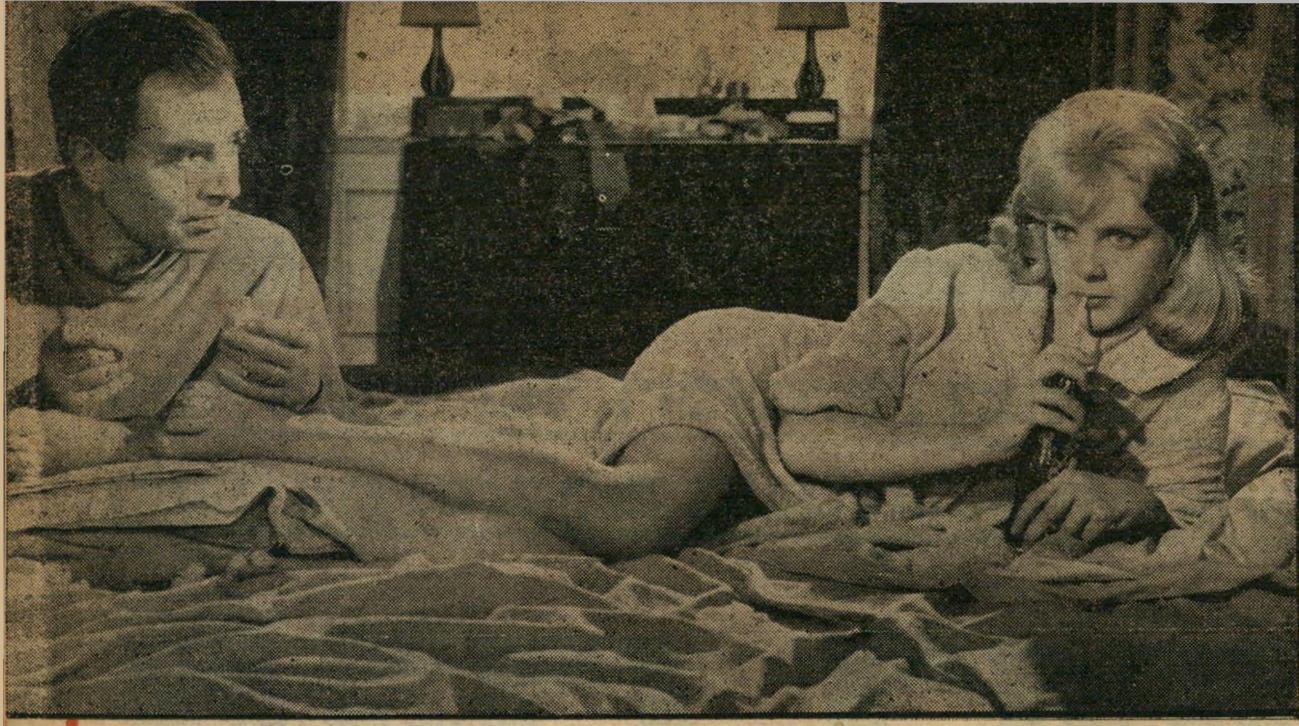
וכל זה מוגש בהומור של איש חכם, זה ההומור של קברן, המעב את המת שהוא קובר, משום שאהבו בחייו.

מצעד אוהבים וכוכבים

אהבה הובקת עולם (מוגרבי, תל- אביב; איטליה) היא קארוסלה מסחררת ומ- שכרת, בה הסוסים הם נשות העולם, ה- רוכבים בהם אמני הבידור למיניהם והמנוע המסובב אותם אינו אלא אותו מושג סתמי ובלתי ניתן להגדרה — האהבה.

סרטו של האיטלקי אלסנדרו בלוזאטי נראה ממש ראשון כמהדורה נוספת של לילות העולם — סקר של הופעות בידור ברחבי העולם, מיסאן ועד רוסיה, מלאפלנד ועד פאריס. יתכן שהרעיון המקורי נשאב מסיירת לילות העולם, אלא שבבלזאטי הצי- לית, בעזרת שילוב של צילומי רחוב אוטנ- טיים ליוצר סרט בעל אופי מיוחד.

מן הגן והלאה. הקו המנחה את מצעד האוהבים ואת מצעד הכוכבים הוא, שהבידור האמנותי אינו בעצם אלא פונקציה של האהבה — תהיה זו אהבת מולדת, אהבת אם לילדה, אהבת ילדים בגיל הגן, אהבת ישישים או אהבה חושנית. וכך מופיעים צילומי ילדים בלונדון, הצופים בהגנת קרקס; תמונת צעיר רוסי במטרו המוסקבאי, המעיף מבט בנערה היורדת ב-

לא-ליטה, לא-מיטה

לוג לא היה מהסס לתתם שהיא כשרה לחופה. אין תכה, אפוא, שבמקום הודיע זעות, הבוקה, ולהט התפעמות, מגלה מייסון רק הפתעה.

„והרי אי-אפשר להציג בסרט יחסים עם ילדה בגיל 12 או 14, טוענים מגיני הסרט. אולם אם אי-אפשר — אז אין כלל צורך בסרט. כי מלכתחילה הוא מאבד את כל ייחודו, פישרו ומובנו. במקום סרט על הסטיה המינית זהו סרט על רומן של גבר קשיש לנערה צעירה.

ככל שמסתובבים גלילי הסרט, מסתברת ערכיותו השונה יותר ויותר. מי שיתאמץ, יוכל אולי להבין בין השישין שהומברט הומברט שכב אולי לילה אחד עם לוליטה. אין זכר לאונס, להשתוללות המינית, אפילו לא ברמז מילולי. ושוב, העדר המיטולוגיה הוא העורה של היצירה הספרותית כולה, משום שמעטים האנשים שימצאו בהתנהגותו של הומברט הומברט בסרט סטיה כלשהיא מהנורמה, מאחר שיש להניח כי מרבית הגברים באולם, אם היו בתנאי זמן ומקום מתאימים, היו יכולים להתאהב בסיו ליון. במקרה הטוב ביותר ניתן רק למצוא סטיה מהנורמה של נימוסים טובים.

★ ★ ★

שני הדוקטורים

אם עיקרה של לוליטה של נאבוקוב אינו קיים בסרט, קשה לבוא בטענות על פסגולותיה המשניות סחרות. נאבוקוב כתב את ספרו בהומור — בסרט יש לכל היותר התחכמות, כמה מהן חדשות, כמו: „אתמול היתה לנו הרצאה על דר' שחיצור ועל דר' זיחאגו.“ קיסמה של אמריקה בדרכים, התופס חלק מה ניכר בספר, מוזי נח לחלוטין בסרט. העושר הלשוני ה- נדיר של נאבוקוב אינו מוצא כל תחליף בי- בנסטי הבעה קולנועיים בעלי ערך כלשהם. רק שחקן אחד, פיטר סלרס בתפקיד קונטי, מאהבה הנסתר של לוליטה, משחק את הרמות מתוך ספרו של נאבוקוב ולא מתוך סרטים.

הטאו של סרט זה אינו רק בסילוף וסי- רוס, אלא בכך שהוא עלול לבטל במחירי- את כל שהשיגה היצירה הספרותית בתחום של הספרות ההתנגשות בין האדם לבין חוקי החברה.

משמעויותיה התברותיות-תרבותיות וסגול- תיה הסיגנוניות, זכתה יצירתו של נאבוקוב להכרת ערכה בעיקר כיצירה המעלה ומלבנת את בעית הנורמליות ואי-הנורמליות ב- תרבות המודרנית.

סטייתו המינית של הומברט הומברט, גיבור לוליטה, הגבר הקשיש, המסוגל למצוא את סיפוקו ואת אושרו רק באמצעות נימפונות-ילדות בגיל מ' עד 14, שהמושך בהן לגביו הוא דחאק הבוסר שבהן — שימשה לנאבוקוב נקודת מוצא לבחינת מוסרה המיני של החברה.

יחד עם זאת, מצאו בלוליטה כאסירה חריפה על התרבות האמריקאית ואלגיוריה מקסימה על רומן אהבים בין אירופה ה- מערבית הקשישה לבין אמריקה הילדותית, הנונית והמושכת דחאק בשל חוכר בשי- לותה.

מכל אלה אין למצוא בסרט הנושא את השם לוליטה ולא כלום. נראה שנאבוקוב עצמו (אם כי מתוך טיעון שמוטב שיעשה את זה הוא משיעשו זאת בין כה וכה אחרים) חיבר יצירה חדשה, שקחיה החיצו- ניים דומים ליצירתו הספרותית, בידועה ברורה שהוא משתתף בכנוניה, אשר נוע- דה לקטוף הפירות המסחריים של השער- ריה שנלחתה אל הספר.

★ ★ ★

לא כל כך מנומס

מהרגע הראשון בו מתגלה לוליטה (סיו ליון) על הבד, מתברר שהולך כאן מקח מירמה.

לפתע, ללא כל אזהרה מוקדמת, התנחשל מתחת לבי גל ים כחול ועל מחצלת טטו- פת שמש, ערומה למחצה, כורעת ומסתו- רבת על ברכיה, נתגלתה לפני... היתה זו אותה הילדה — הכתפיים הרפות, ש- עינו כעין הדבש, הנב הגמיש, חשוף וחלק כמשי... קשה לי להביע במידת העוז הרואיה את ההזדעזעות, את ההבזקה ואת להט ההתפעמות המוחץ שבביהויה.

כך תיאר נאבוקוב בספרו את הפגישה הראשונה בין הומברט הומברט לבין לול- תה, כשהיתה בת 12. הומברט שבסרט (גיימס מייסון) רואה לפניו דבר שונה ל- גמרי: אשה יפה אם כי צעירה לימים, בשלה ומפותחת לכל דבר, ששום גיניקו-

קולנוע „אסתר“ בתל-אביב, מוצג

השבוע סרט בשם לוליטה. רבים, ביניכם אולי גם כאלה שקראו ספר בעל שם זהה, עשויים לטעות בו ולי- קשרו למה שמחקר בקשר אסוציאטיבי למושג העממי הנפוץ לוליטה — קטינה פושע מין-זנונים-פורנוגרפיה. תחת זאת הם יופתעו ודאי לראות סרט מתח בלשי מצו- יין ונדיר. מעשה כזה נורא מתרחש שם. להב הסכין ננעץ כצב בסצינת הפתיחה, ואילו ניצבה נתקע רק בסיומ. רצח כה ארוך וכה מוחח לא בוצע מזה זמן רב בקולנוע.

המיחוד שבסרט זה, הוא שאין הוא מוצג על האקרן באולם, אלא במסך הפנימי של הצופה. גם המעמסה של פתרון תעלומת הרצח מוטלת על הצופה עצמו. כי קורבן הרצח אינו אלא לוליטה של ולאדמיר נאבר- קוב. צופה בעל כושר בלשי מתורגל לא יטרח כלל לזהות את האב הרוחני, נאבר- קוב, כאחד הרוצחים בפועל.

★ ★ ★

געפולטעיפיש

כל מי שמדד את לוליטה לפי קנה- המידה השערורייתי שליוה את הופעת הספר ואת פירסומו, עשוי לא להבחין בכלל בדרמת הרצח המוקדמת מתוך רומן האהבים שעל הבד. הוא עשוי אפילו להתי- פעל כמה שרואה הרשתית החיצונית. שכן סרטו של סטנלי קובריק, שנוצר לפי תסריטו של ולאדמיר נאבוקוב עצמו, שובר לגמרי את הרתיעה והדחיה שנוצרה מתוך גורמים תת-הכרתיים מפני היצירה הספרו- תית, ומביא לצופה את ההנאה שבעיכול מוזן שהוא אלרגי מפניו.

הדבר דומה להנאתו של אדם שאינו סובל דגים, בשל ריח הים הנוף מהם, והנהגה יותר מכל כשצוא לועס נעפילטע פיש עשויים בשר קצוץ, מתוך הרגשה ש- הנה הוא אוכל דגים.

אולם כל מי שהתייחס אל לוליטה לא כאל קציץ-בשר מתובל בשום של פורנוג- רפיה, אלא כאל דג מובחר בימה של הספי- רות, יצירה אמנותית ספרותית בדרגה גבוהה שהגישה כמעדן פיוטי ולשוני, אינו יכול שלא להרגיש סלידה.

לצורך חיזוקת בלבד: אם להתעלם משפע

מדרגות הנעות; או צילומי נערות-רחוב בהמבורג, כחומר רקע רגשי להופעות אמ- ניס מובחרים — מאמן בובות רוסי ועד לטסרטיפסן בלונדון. בחוש טעם, בקצב מצוין, בצילומים רגי- שים ומעל לכל בדברי קריינות מבריקים והיתוליים נוצר כאן סרט בידור מעולה, המברר אל לבו ועיניו של כל צופה.

תהליך

סרטים שחובה לראותם: יוג'ימבו (תמר, ת"א) ראה לעיל.

ביום: רוברט ויזו וג'רום רובינס. ואלה הסרטים המוצגים בשבוע זה בערו- הארץ, אשר העולם הזה ממליץ לראותם: **עין או פלסטליין** (בן-יהודה, תל- אביב; חן, ירושלים; מאי, חיפה) — מצעד יומני הזמנים שהיו. מבט-לאחר-בעגועים על האנשים וההחי של תקופת המנדט ה- בריטי. **נחר ללא שם** (תל-אביב, תל- אביב) — מסע בתולים לימי בראשית של האדם בגניאה המערבית החדשה.

העולם הזה

ספר מאלף של רופא-המין הנודע, ד"ר מרדכי זידמן,
חושף את התקלות השכיחות בחיי המשפחה בישראל

מקד"י-המין

בהם

טפילתי

